

دامپرواران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجله دامپرواران

عضو «انجمن صنفی نشریات تخصصی کشاورزی و صنایع غذایی کشور» می باشد

ماهنامه تحلیلی - کشاورزی

شماره انتشار بین المللی ISSN 1680-1350

صاحب امتیاز:
نشرآوران اقتصاد سبز

مدیر عامل مؤسسه نشر آوران اقتصاد سبز:
منصور انصاری

مدیر مسئول:
مهندس محسن بیژن پور
mnbijanpoor@yahoo.com

دبیر هیات تحریریه:
منصور انصاری
ansari@damparvaran.com

زیر نظر هیات تحریریه

خبرنگار - دبیر سازمان آگهی ها:
حجت اله انصاری (جابری)

ویراستار و دبیر گزارش:
فرانک مسعودی

خبرنگاران:
عبدالحسین باخدا
سیاوش انصاری، محدثه بیک زاده

مترجم و خبرنگار:
مهدی رجول دزفولی

طراح، صفحه آرا و حرفه چینی:
سیدعمار هاشمی

طراح جلد و آگهی رنگی:
حجت اله انصاری (جابری)

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:
چاپ میران

تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری، کوچه
ژاندارک، پلاک ۴

تلفن: ۳۳۹۰۵۲۷۷، ۳۳۹۱۱۲۳۳۴

فکس: ۳۳۹۵۳۴۰۴

نشانی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید

خیابان نادر - پلاک ۳۷ ساختمان مجله دامپرواران

تلفن: ۵۴-۶۶۹۴۶۲۵۰، ۶۶۹۱۳۱۶۲ فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳

همراه: ۰۹۱۲۱۳۸۸۶۱۲ جابری، ۰۹۱۲۱۳۹۱۰۵ انصاری

کد پستی: ۱۴۵۷۸۴۸۷۱

◆ آنچه در این شماره می خوانید:

- ۱۰ ..... راهکارهای مقابله با بحران آب (سر مقاله)
- ۱۳ ..... نزدیکی دو دیدگاه، دوراهکار (گزارش اختصاصی از گردهمایی مشترک وزارت جهاد کشاورزی و نیرو)
- ۲۸ ..... از هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیر ساخت ها حمایت می کنیم (مصاحبه اختصاصی با معاون آب و خاک)
- ۳۰ ..... هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیر ساخت های کشاورزی
- ۳۱ ..... با حمایت سازمان تعاون روستایی تشکل های آب بران تشکیل می شود (گزارش اختصاصی)
- ۳۸ ..... کشاورزی و دستاوردهای دیپلماسی خلاق (گزارش اختصاصی از حضور وزیر کشاورزی فرانسه)
- ۴۰ ..... آغاز پایش آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان روستایی (گزارش اختصاصی از روز ملی دامپزشکی)
- ۴۱ ..... برگزاری سومین گردهمایی مدیران سازمان جهاد کشاورزی (گزارش اختصاصی از سومین گردهمایی یاد شده)
- ۴۲ ..... کاهش قیمت تمام شده محصولات کشاورزی، راهبردی همیشگی (گفتگوی اختصاصی با مهندس شافعی نیا)
- ۴۶ ..... اختصاص بالغ بر ۳۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار به بخش کشاورزی (گزارش اختصاصی بانک کشاورزی)
- ۵۰ ..... رهیافتی به ناپایداری برندهای صنایع لبنی در برابر شایعات بی اساس (مقاله تحلیلی)
- ۵۲ ..... شیر؛ بازهم گرفتار در چرخه لجبازی دو سویه (مقاله تحلیلی)
- ۵۴ ..... اعتراض مرغداران به بی اطلاعی عضو کمیسیون کشاورزی مجلس (گفتگوی اختصاصی با مهندس حسن زاده)
- ۵۶ ..... تشکیل انجمن شرکت های تولید زنجیره ای گوشت مرغ (گزارش - تحلیل)
- ۵۷ ..... تشکل باران و مشکلات صنعت مرغداری (مقاله طنز تحلیلی)
- ۵۹ ..... گذر از رخدادهای کشاورزی
- ۷۰ ..... خلاصه برخی مقالات به انگلیسی

سر مقاله

راهکارهای مقابله با بحران آب آبیاری تحت فشار؛ یکی از بهترین گزینه ها

در حالی که بحران کمبود آب و کاهش میزان آب ذخایر زیرزمینی و پایین رفتن سطح سفره ها با برداشت اضافی ۱/۷ میلیارد متر مکعب، از سال ۱۳۶۱ به تدریج آغاز و در میانه سال های ۸۳ تا ۸۹ به اوج خود رسید به گونه ای که کارشناسان از رقم ۶۳ میلیارد متر مکعب اضافه برداشت از ذخایر آبخیزهای کشور سخن به میان می آورند و این فاجعه از سال ۱۳۸۹ تاکنون همچنان ادامه دارد و به رقم کاهش ۱۱۴ میلیارد متر مکعب آب تجدیدپذیر نائل آمده ایم که طبق استانداردهای جهانی، برداشت بیش از ۶۰ تا ۷۴ درصد بحران و از ۶۰ درصد بیشتر فاجعه اعلام شده است، فلذا کشور ما با برداشت بیش از ۷۴ درصد از ذخایر زیرزمینی فراتر از فاجعه ارزیابی می شود، طی یکی دو سال گذشته عده ای از صاحب نظران و سخنوران که خصیصه بارز آنان استفاده مغتنم از فرصت ها و ..

ادامه در صفحه ۱۰

www.damparvaran.com

E-mail: damparvaran_magazine@yahoo.com

E-mail: damparvaran@damparvaran.com

راهکارهای مقابله با بحران آب آبیاری تحت فشار؛ یکی از بهترین گزینه‌ها

در حال اتمام است. اینان همان کسانی هستند که حتی ۵ سال پیش هم یک کلمه در این رابطه بیان نمی‌کردند و هیچ نقلی از سخنان پرشور و حرارت کنونی آنها هم در هیچ رسانه یا مطبوعه‌ی تخصصی آن سالها ثبت و ضبط نشده است چنانچه گویی در این کشور زندگی نمی‌کرده‌اند و چه بسا نویسندگانی که به وضوح در مورد این بحران نوشته و مرتباً گوشزد کرده‌اند را نیز مورد تمسخر و سرزنش قرار داده‌اند که این دیگر چه مسئله‌ای است که در موردش مقاله و گزارش می‌نویسید و یا از آن سخن می‌گویید. به هر حال، جای خوشحالی و مسرت است که ساکتان دیروز، سخنوران و میدان داران امروز شده‌اند ولی جای نگرانی در این بحث اینجاست که موضوع را همین قدر سطحی و در حد ابراز نگرانی ببینند و به عمق آنچه که اتفاق افتاده و قرار است رخ دهد نپردازند و یا وارد این بحث و گفتمان نشوند که راهکارهای اصلی چیست؟

به هر حال وسعت کشور ما ۱۶۵ میلیون هکتار است که از این میزان، ۸۹/۱ میلیون هکتار بدون خاک،

در حالی که بحران کمبود آب و کاهش میزان آب ذخایر زیرزمینی و پایین رفتن سطح سفره‌ها با برداشت اضافی ۱/۷ میلیارد متر مکعب، از سال ۱۳۶۱ به تدریج آغاز و در میانه سال‌های ۸۳ تا ۸۹ به اوج خود رسید به گونه‌ای که کارشناسان از رقم ۶۳ میلیارد متر مکعب اضافه برداشت از ذخایر آبخوانهای کشور سخن به میان می‌آورند و این فاجعه از سال ۱۳۸۹ تاکنون همچنان ادامه دارد و به رقم کاهش ۱۱۴ میلیارد متر مکعب آب تجدیدپذیر نائل آمده‌ایم که طبق استانداردهای جهانی، برداشت بیش از ۴۰ تا ۶۰ درصد بحران و از ۶۰ درصد بیشتر فاجعه اعلام شده است، فلذا کشور ما با برداشت بیش از ۷۴ درصد از ذخایر زیرزمینی فراتر از فاجعه ارزیابی می‌شود، طی یکی دو سال گذشته عده‌ای از صاحب نظران و سخنوران که خصیصه بارز آنان استفاده مغتنم از فرصت‌ها و فضاهای خبری با اهداف مشخص سیاسی است، گریبان چاک کرده و خود را به عنوان مدافعان بحران آب به جامعه مخاطب معرفی نموده و فریاد وامصیبتا سر داده که آب کشور

۷۵/۹ میلیون هکتار دارای خاک و از رقم اخیر نیز ۵۷/۴ میلیون هکتار اراضی جنگلی مرتعی و فاقد شرایط لازم برای کشاورزی است. آنچه که می ماند ۱۸/۵ میلیون هکتار اراضی در چرخه کشت، مرکب از ۳/۵ میلیون هکتار آیش، ۶/۳ میلیون هکتار دیم و مابقی یعنی ۸/۷ میلیون هکتار آبی است که از وسعت آبی، ۷/۵ میلیون هکتار دارای محدودیت است: ۴/۳ میلیون هکتار دارای محدودیت نقطه شوری و ۳/۲ میلیون هکتار شوری، سنگریزه و....

زمین آبی قابل کشت بدون محدودیت کشور رقمی حدود ۱/۲ میلیون هکتار است که با همین میزان خاک (اراضی آبی و دیم احصاء شده) نزدیک به ۹۰ تا ۱۰۰ میلیون تن محصول و فرآورده تولید می شود. در چنین عرصه‌ای از خاک، طبق اظهار نظر و تحلیل «مهندس علی مراد اکبری» معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی در گردهمایی مشترک وزارت نیرو و جهاد کشاورزی با موضوع آب که برای اولین بار از سوی ایشان مطرح می شود، حداکثر آب مصرفی بخش کشاورزی از منابع تجدیدپذیر ۶۱/۶ میلیارد متر مکعب است، این در حالی است که وزارت نیرو به کرات گفته و اعلام می کند ۹۰ تا ۹۲ درصد از مجموعه آب استحصالی یعنی حدود ۱۰۰ تا ۱۰۵ میلیارد متر مکعب توسط بخش کشاورزی مصرف می شود. عده بسیاری از کارشناسان کشاورزی این رقم را نمی پذیرند. به طور نمونه با برآوردهای انجام شده گفته می شود فقط ۱۰ میلیارد متر مکعب از آب حوضچه سدهای ساخته شده توسط وزارت نیرو به مثابه طشتک‌های تبخیر هدر می رود و باید از سهم مصرف بخش کشاورزی کسر گردد، از سوی دیگر بخش کشاورزی می گوید: بحث هدررفت ۹۲ تا ۹۰ میلیارد متر مکعب آب توسط کشاورزی نادرست است زیرا کشاورزان آب را برای

مصارف شخصی خود استفاده نمی کنند بلکه تبدیل به محصولات کشاورزی و فرآورده‌های دام و طیور، غلات، صیفی، سبزی، شیر و گوشت و تخم مرغ و نان، میوه و تره بار می کنند که به طور عمده توسط جامعه شهری مصرف می شود، یعنی جمعیت ۸۰ میلیونی کشور، اعم از جامعه شهری و روستایی، بیش از ۷۵ تا ۸۵ درصد نیاز خود به مواد غذایی را از مسیر تبدیل آب کشاورزی، به صورت مجازی و در قالب غذا مصرف می کنند. آنچه که در مورد مصرف آب کشاورزی و هدر رفت بخشی از آن مورد نقد است، پرت ۵۸ تا ۶۰ درصد آب مصرفی در مزارع، باغات و اراضی کشاورزی به دلیل شیوه‌های نادرست غرقابی یا سنتی آبیاری است. به عبارتی ۴۰ درصد از رقم آب مورد مصرف در کشاورزی، حال هر رقمی که باشد، لامحاله پیوند ناگسستنی با امنیت غذایی دارد ولی همان سخنوران تازه به میدان آمده حتی در رده‌های استاد دانشگاه، ناخودگاه یا آگاهانه بی آنکه مذاقه کنند در توصیف و تشریح مصیبت بحران آب می گویند؛ کشاورزان ۹۲ درصد آب را هدر می دهند.

اگر از این سفسطه عمومی که البته دهان به دهان می چرخد و کسی هم به فکر تصحیح و اصلاح آن نیست بگذریم، تمامی کارشناسان، صاحب نظران و متخصصان آب و خاک و دانشمندان برای کاهش پرت و هدر رفت آب از ۶۰ درصد در عرصه تولیدات کشاورزی به رقمی حدود ۲۰ تا ۱۵ درصد، راهکارهای استفاده از سامانه‌های نوین آبیاری در شقوق مختلف آن، انتقال آب بالوله، آبیاری زیرسطحی، احداث انهار سرپوشیده، روش‌های مدرن هیدروفلوم، آبیاری هوشمند مزارع و باغات، احیای قنوت، برقی کردن چاه‌های آب، کنترل هوشمند مصرف، مسدود کردن چاه‌های غیر مجاز بدون کنتور، استفاده از بذور مقاوم

به خشکی و یا تقاضای کم برای آب، کشاورزی حفاظتی، الگوی کشت براساس تقاضا محوری آب، تولید براساس ارزش اقتصادی آب و دهها مورد دیگر برگرفته از تکنولوژی‌های جدید را مطرح می‌سازند. به واقع ما برای آبیاری ۸/۷ میلیون هکتار زمین‌های آبی متعلق به کشاورزان چه کرده‌ایم که انتظار داریم با بازدهی کم و هدر رفت ۶۰ درصدی آب در مزارع و باغات مواجه نشویم و در عین حال، اگر یک روز گرانی یا کمبود خیار، گوجه، پیاز یا گوشت مرغ و تخم مرغ رخ دهد بسیاری از دست اندرکاران سیاسی و تصمیم‌گیر کشور به واکنش برمی‌خیزند؟ ما نمی‌توانیم هم از کشاورزان و کشاورزی مملکت خود اتکایی در گندم و جو و محصولات اساسی را طلب کنیم و هم اعتبارات و تسهیلات لازم برای استفاده از روش‌های نوین یا انتقال کم هدر آب به مزارع را به آنان اختصاص ندهیم، یعنی بودجه لازم را ندهیم ولی فریاد بزیم چرا کشاورزان آب را هدر می‌دهند. بدون شک این اقدامات به تنهایی کافی نیست و باید در سیاست‌های سد سازی و توسعه آنها تجدیدنظر کنیم. اعداد و ارقام خود وزارت نیرو نشان می‌دهد که بسیاری از سدهای ساخته شده به طشتک‌های تبخیر تبدیل شده و کانالهای ۳ و ۴ آنها نیز احداث نشده است، در واقع کاری برای کشاورزی کشور نکرده‌اند.

موضوع باید به درستی مطرح شود. در یک دوره زمانی که فاجعه آغاز و دامن گستر شده بود سکوت رادیویی مطلق کرده‌ایم، حالا هدر رفت ۹۰ تا ۹۲ درصدی آب استحصال را به گردن کشاورزی و کشاورزان می‌اندازیم و راهکاری هم ارائه نمی‌دهیم. موضوع امنیت غذایی را نیز با تعاریف نادرست و متعصبانه به میان می‌آوریم و انتظار داریم کشاورزان با بیل و کلنگ و چوبدستی از هدر رفت ۶۰ درصدی آب

جلوگیری کند. یادمان می‌رود که چه گفته‌ایم، صدای شیپور سدسازی، توسعه صنعتی و ایجاد الکتریسته را بلند می‌کنیم ولی باید به صراحت گفت: دوستان! این نوع نگرش‌ها با یکدیگر همخوانی و تطابق مفهومی ندارند، این مقاله کوتاه فرصت پرداختن به مصوبات جلسه پانزدهم شورای عالی آب در ۹۳/۶/۲۵ که از ۱۵ مصوبه آن ۱۲ مصوبه مربوط به آب بود را ندارد ولی رعایت مفاد این مصوبات و اجرای بخشی از آنها که نزدیک به یک سال است از سوی وزارت نیرو و جهاد کشاورزی مغفول مانده است و در همین شماره مجله دامپرووران به ذکر مصادیقی از آنان می‌پردازیم، می‌تواند نقشه راه قابل اتکایی در عرصه کاهش بحران آب کشور باشد. چند درصد از شرح این وظایف در مسیر اجرا قرار گرفته‌اند و چقدر بودجه‌های لازم خارج از بودجه‌های جاری متعارف برای تحقق آنها تامین شده است؟

در پایان، این پیشنهاد قابل تأمل است که بخشی از بودجه، اعتبارات و تسهیلات سدسازی را برای گسترش روش‌های نوین آبیاری، آبرسانی و آبخیزداری و آبخوان داری اختصاص دهیم. تمامی تحقیقات انجام شده آشکار می‌سازد که در این زمینه‌ها قصور کرده‌ایم و ادامه این سیاست‌ها نابخشونی است، اینکه سخنوران و مسئولان و نمایندگان مجلس و کسانی که تریبون‌ها را در اختیار دارند بحران آب و ویرانی محیط زیست و تمدن سرزمینی را تکرار کنند کافی نیست، این موضوع اظهر من الشمس است. باید راهکارهای عملی و اجرایی مبتنی بر واقعیت جغرافیای خشک و نیمه خشک کشورمان طرح و علاوه بر فرهنگ سازی و درج مقالات و مطالب، بودجه و اعتبارات لازم برای اجرای مصوبات شورای عالی آب نیز تامین و تخصیص یابد.

منصورانصاری

اهمیت موضوع همکاری و هماهنگی اجرای

طرح احیا و تعادل بخشی آب زیرزمینی

گردهمایی مشترک مدیران ستادی و استانی وزارتین نیرو و جهاد کشاورزی
مرداد ماه ۹۴

نزدیکی دو دیدگاه دو راهکار

طرفین برای برخورد ریشه‌ای با بحران داشت. مادر این میان به گوشه‌هایی از گفته‌های دو وزیر جهاد کشاورزی و وزیر نیرو و همچنین مهمترین معاونت مربوط به تنظیم مصرف آب، یعنی معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی، پیرامون «طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی» اشاره می‌کنیم تا با طرح موارد وحدت و اختلاف و دعوت از کشاورزان و بهره‌برداران و همچنین افکار عمومی بخش برای پرداختن به موضوع بحران آب، مشارکت بیشتر ذینفعان را برای تدوین فرهنگ عمومی در عرصه مصرف و بهره‌برداری جلب کنیم، زیرا معتقدیم که موضوع ایجاد باورهای فکری و ذهنی در فرآیند افکار عمومی مرتبط، خود به خود به فرهنگ تبدیل و پایداری خواهد داشت و شاید این تنها کاری باشد که یک رسانه تخصصی می‌تواند انجام دهد.

از دیرباز به این دلیل که یکی در جایگاه تولید و استحصال آب و دیگری به عنوان مصرف کننده همیشه دارای دو دیدگاه متفاوت و اختلاف نظر در عرصه تولید و نحوه مصرف آب بوده‌اند و تفاوت در آمار و ارقام اعلام شده‌ی هر یک نیز در ازمنه گذشته حکایت از این دارد که اصل موضوع یعنی میزان و بهره‌برداری از آب غالباً در سایه قرار گرفته است و در همین گردهمایی نیز منهای وحدت در مورد جدی، تعیین کننده و خطرناک بودن بحث بحران آب، بر سر شیوه‌های مقابله با مصرف موجودی سفره‌های زیرزمینی آب تا حدودی اختلاف نظر وجود داشت و در قطع نامه پایانی نیز این اختلاف آشکار است، اما مهم این بود که دو طرف برای حل مشکل آمده بودند.

گردهمایی برای برخورد ریشه‌ای با بحران آب
موضوع گردهمایی نیز خود نشان از تلاش

در سایه بحران گسترده و دامنگیر کمبود آب که ابعاد آن کمابیش با اندک اختلافات آماری مورد قبول تمامی مسئولان و دست اندرکاران کشور قرار گرفته است و در چارچوب سیاست‌های دولت یازدهم با شاخصه تدبیر و تأکید بر سال همدلی و هم‌بانی، دو وزارتخانه جهاد کشاورزی و نیرو، با همت و سازماندهی مرکز روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی و همکاری این نهاد در وزارت نیرو، در هفته پایانی مرداد اولین گردهمایی مشترک مدیران ستادی و استانی این دو نهاد با گستردگی و حضور تعداد قابل توجهی از معاونان هر دو وزارتخانه برای دست یابی به راهکارهای ساختاری مقابله با این بحران تمدن سرزمینی؛ برگزار شد. برگزاری این گردهمایی در سطح کشور و با حضور تمامی مدیران مرتبط با موضوع آب از دو سو، از این جهت حائز اهمیت فوق العاده بود که هر چند این دو نهاد

پسته و همچنین بسیاری از تالاب‌ها، دریاچه ارومیه، بختگان، گاوخونی و هامون خشک شده‌اند. وی یادآور می‌شود: خشک شدن و کاهش روان آب‌ها و رودخانه‌های کشور از یک سو و جودریزگردها از سوی دیگر نشانه‌های بحران آب در کشور است.

بالا رفتن میزان تبخیر یکی از دلایل بحران کمبود آب

مهندس چیت چیان هم با احتیاط و سیاست مدارانه سعی می‌کند از طرح مسائل اختلاف برانگیز و اینکه توپ را مستقیم به زمین کشاورزی پرتاب کند اجتناب نماید و در علل اصلی بروز این بحران، بر خشکسالی مستمر ۱۵ ساله و کاهش بارش متوسط کشور تأکید کند و می‌گوید: متوسط بارش در هفت، هشت سال گذشته ۲۵۰ میلی متر بوده است که به ۲۴۴ میلی متر کاهش یافته است و حتی سال جاری به ۱۸۸ میلی متر نیز رسیده است. مهندس چیت چیان همچنین در این گردهمایی عواملی چون گرم شدن کره زمین، تغییر اقلیم و بالا رفتن میزان تبخیر را از دیگر عوامل بحران در منطقه و کشور به شمار می‌آورد.

بحران آب، سال به سال بدتر می‌شود

وی با صراحت می‌گوید: وقوع بحران محرز و علل آن روشن است، لذا چاره جویی

واقعیت ارزیابی می‌کنند. وی یادآور می‌شود: در سالهای اخیر قریب شش میلیارد متر مکعب در سال، از میزان آب قابل تجدید بیشتر استفاده کرده‌ایم به طوری که تاکنون جمع کل برداشت مازاد از ذخایر آب استاتیک به ۱۱۴ میلیارد متر مکعب رسیده است و سطح ایستایی آب در سفره‌های زیرزمینی مرتب در حال کاهش است. وی می‌افزاید: هم اکنون سالانه ۱۲۰۰ کیلومتر کف شکنی چاه‌ها در کشور انجام می‌شود.

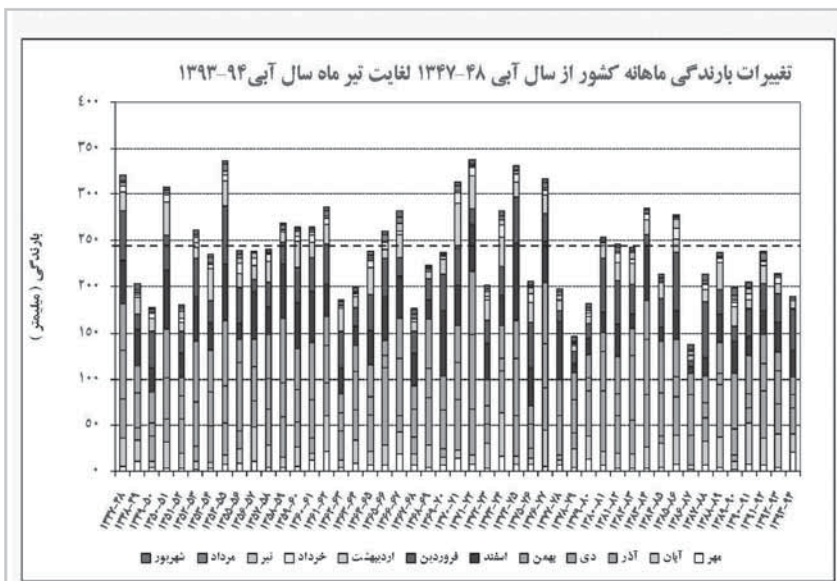
مهندس حمید چیت چیان در این گردهمایی و در حضور مدیران ستادی وزارت نیرو و مدیران سازمان‌های جهاد کشاورزی سراسر کشور به صراحت می‌گوید: بسیاری از باغات کشور و هفت هزار هکتار از باغ‌های

۳۰۰ دشت بحران زده

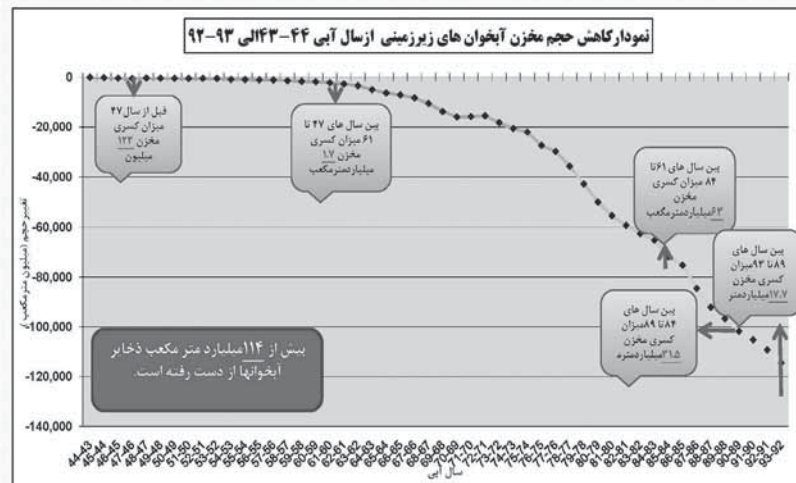
مهندس حجتی در این گردهمایی بی سابقه و مشترک با احتیاط و سیاست مدارانه با اشاره به نارسایی‌های گذشته در حوزه کشاورزی و سیاست‌های تولید محصولات، بحران موجود را چنین خلاصه می‌کند که از حدود ۶۰۰ دشت کشور بیش از ۳۰۰ دشت، وضعیت بحرانی دارد و با اضافه برداشت مواجه است. مهندس حجتی به رغم اینکه بر بحران همه جانبه و گسترده کمبود آب کشور در گفتارهای پیشین خود تأکید بسیار داشته و یا از طریق معاونان خود همچون مهندس عباس کشاورز بارها از آمار و ارقام ذخایر، کاهش سطح سفره‌های آب زیرزمینی و حفر چاه‌های غیر مجاز با افکار عمومی و جامعه مخاطب یعنی کشاورزان، سخن گفته است اما در این گردهمایی ترجیح می‌دهد به عنوان یک مصرف کننده بر راهکارهای کاهش مصرف تأکید کند.

برداشت مازاد از ذخایر زیرزمینی به ۱۱۴ میلیارد متر مکعب رسیده است

این در حالی است که در همین گردهمایی مهندس «حمید چیت چیان» سعی دارد که بحران کمبود آب را با ارائه اعداد و ارقام برجسته سازد و تأکید کند که: برخی مسئله بحران آب و اهمیت کمبود آن را کمتر از

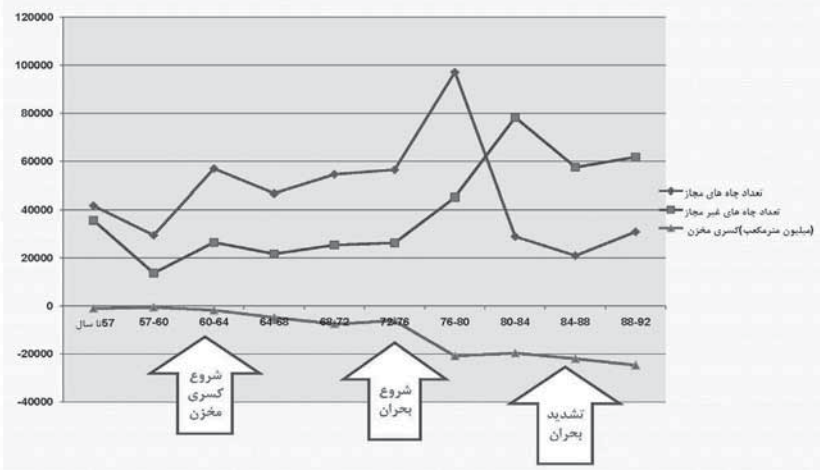
وضعیت منابع آب کشور

هرچند دو نهاد وزارت جهاد کشاورزی و نیرو از دیرباز به این دلیل که یکی در جایگاه تولید و استحصال آب و دیگری به عنوان مصرف کننده همیشه دارای دو دیدگاه متفاوت و اختلاف نظر در عرصه تولید و نحوه مصرف آب بوده‌اند و تفاوت در آمار و ارقام اعلام شده‌ی هر یک نیز در ازمنه گذشته حکایت از این دارد که اصل موضوع یعنی میزان و بهره‌برداری از آب غالباً در سایه قرار گرفته است، اما مهم این بود که دو طرف برای حل مشکل آمده بودند

وضعیت منابع آب کشور

جاهه‌های مجاز، غیر مجاز و کسری آبخوارهای کشور

سریع ضرورت دارد زیرا وضعیت این بحران سال به سال بدتر می شود. ایشان در بخش دیگری از سخنان خود این پیام را به مصرف کنندگان عمده آب کشاورزی می دهد که: اگر چاره جویی نشود بخش کشاورزی صدمه می بیند، کشاورزان شغل خود را از دست می دهند و پدیده مهاجرت و حاشیه نشینی بیشتر می شود و از همه مهمتر امنیت غذایی به مخاطره می افتد.

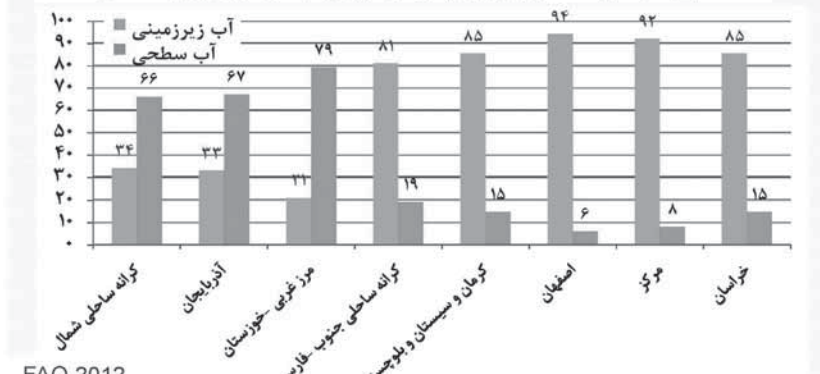
یکی از راههای مقابله با بحران، گسترش روش های نوین آبیاری

همان گونه که گفته شد، مهندس حاجتی هم در تعدیل اختلاف میان مصرف و تولید آب در این گردهمایی به عنوان بحران اول می گوید: در راستای بهره‌وری آب و کاهش مصرف آن کارهای بسیار خوبی انجام گرفته و یکی از این اقدامات استفاده از روش های نوین آبیاری است.

مهندس حاجتی فراتر از بحث کاهش مصرف آب با کمک بهره‌گیری از سامانه‌های نوین آبیاری موضوع دیگری را به میان می آورد که در دولت‌های قبلی به آن پرداخته نمی شد و

وضعیت منابع آب کشور

سهم آب های سطحی و زیرزمینی در آبیاری اراضی آبی ایران (هکتار)

FAO 2012

بخشهای وسیعی از ایران به شدت به آب زیرزمینی وابسته است.

فهرست

متعدد، البته منهای رسانه‌های تخصصی بخش کشاورزی، کشاورزان و کشاورزی کشور متهم است که ۹۰ تا ۹۲ میلیارد متر مکعب آب استحصالی را از مجموعه آب‌های «روان آب‌ها» و سفره‌های زیرزمینی «مصرف کرده و این رقم نیز در حال افزایش است.

پیشنهادی برای دو وزیر

در کنار این سرفصل، مهندس اکبری به موضوع اساسی و تعیین کننده دیگری نیز اشاره می‌کند و در سخنرانی خود به عنوان پیشنهادی

را نیز بیان داشت که به نحو گسترده‌ای رسانه ای شد.

مصرف آب کشاورزی حداکثر ۷۰ میلیارد متر مکعب است

وی یادآور شد: در سال ۹۰، مصرف آب در بخش کشاورزی حداکثر ۷۰ میلیارد متر مکعب بوده است که با توجه به روند کاهش ۲۰ تا ۲۵ درصدی روان آب‌ها در رودخانه‌ها، در حال حاضر می‌توان گفت حجم مصرف آب کشاورزی فقط ۵۷ میلیارد متر مکعب است. اعلام این رقم از سوی یکی از کارشناسان برجسته بخش کشاورزی که می‌گوید برگرفته از سند ملی آب است، در حالی است که در افکار عمومی و رسانه‌های

آن‌هم استفاده از بذره‌های مناسب کم تقاضا برای آب و گسترش و ترویج آنها، استفاده از ماشین آلات کشاورزی و به کارگیری کشاورزی حفاظتی به عنوان یک روش موثر برای استفاده از رطوبت خاک است. در عین حال مهندس حجتی موضوع نشا کاری را به میان می‌آورد که فرآیند بهره‌وری را کوتاه و مصرف آب را نیز به نحو قابل توجهی کاهش می‌دهد.

بعضی اختلافات همچنان باقی است

با وجود همه زمینه‌های تفاهمی که در این گردهمایی حاصل شد، بعضی اختلافات همچنان باقی است. یکی از این اختلافات راندمان آبیاری است که کارشناسان وزارت نیرو از دیرباز آن را رقمی میان ۳۷ تا ۳۹ درصد ارزیابی می‌کنند و می‌گویند پرت آب در فرآوری محصولات بالاتر از ۶۲ درصد است ولی کارشناسان وزارت کشاورزی می‌گویند راندمان آبیاری به طور متوسط میان ۴۳ تا ۴۵ درصد است. این گفته «مراد علی اکبری» در گردهمایی، هم توجه مدیران ستادی وزارت نیرو را برانگیخت و هم نگاه رسانه‌ها را به سوی خود جلب کرد.

مهندس علی مراد اکبری معاونت آب و خاک به عنوان معاونی که در کنار حجتی نشسته بود، یعنی نزدیک‌ترین معاون در عرصه آب کشاورزی، به ویژه در سخنرانی خود که به صورت پاورپوینت ارائه شد نکات دیگری

پیشنهاد مهندس اکبری برای دو وزیر:

حال که سدهای ساخته شده کار آیی لازم در تولید برق را نداشته‌اند و به اذعان خود وزیر نیرو، تبخیر نیز یکی از عوامل بحران کمبود آب به شمار می‌رود، سدسازی متوقف و بودجه آن برای گسترش سامانه‌های نوین آبیاری و مدیریت مصرف اختصاص یابد زیرا این معاونت از نظر فنی و اجرایی، سالانه توان اجرای سامانه‌های آبیاری در ۴۰۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی را دارد

برای دو وزیر می گوید: حال که سدهای ساخته شده کارآیی لازم در تولید برق رانداشته اند و به اذعان خود وزیر نیرو، تبخیر نیز یکی از عوامل بحران کمبود آب به شمار می رود، سدسازی متوقف و بودجه آن برای گسترش سامانه های نوین آبیاری اختصاص یابد زیرا این معاونت از نظر فنی و اجرایی، سالانه توان اجرای سامانه های آبیاری در ۴۰۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی را دارد و طبق یک برنامه قرار است طی ۱۰ سال آینده ۴ میلیون هکتار از اراضی کشور تحت پوشش آبیاری نوین قرار گیرد.

منابع آبیاری تحت فشار هنوز تخصیص

نیافته است

مهندس اکبری ضمن طرح این پیشنهاد می گوید: متناسفانه هنوز منابع اعتباری مورد نیاز اجرای سیستم های آبیاری تحت فشار در سال ۹۴ تخصیص نیافته است و این در حالی است که امسال حدود ۳۵۰ میلیارد تومان کار، انجام شده و باید هر چه سریع تر این مبلغ تامین و دیون پرداخت شود.

اول مسدود کردن چاه های غیر مجاز، بعد

جریمه افزایش مصرف چاه های کنتور دار

یکی از بحث های تعیین کننده که در سخنان مهندس حجتی به میان آمد و کمتر شنیده شده به رسانه ها به آن اشاره ای داشته اند، این موضوع بود که در شرایطی که بالغ ۳۵۰ هزار چاه غیر مجاز بدون کنتور فعالیت می کنند، تقدم در جریمه چاه هایی که بیش از حد خود استفاده می کنند عادلانه نیست.

مهندس حجتی در تشریح این بحث تلویحاً گفت: مثل این است که ما کشاورزی که قانونی کار می کند را جریمه، و لی کشاورزی که بدون هیچ نظارتی از چاه غیر مجاز استفاده می کند را تشویق کنیم، لذا باید ابتدا تمام اقدامات، متوجه جلوگیری از فعالیت چاه های غیر مجاز و برخورد شدید با حفرکنندگان این چاه ها شود و سپس، اضافه

پروژه‌های طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آبهای زیرزمینی

ردیف	لیست پروژه ها
۱	حفر چاههای پیژومتری در دشت‌های کشور و تجهیز آنها
۲	نصب تجهیزات اندازه‌گیری منابع آب بر روی پیژومترها و چاههای اکتشافی
۳	تهیه بیان و بانک اطلاعاتی ۶۰۹ محدوده‌های مطالعاتی
۴	پهنه بندی و بررسی مخاطرات ناشی از فرونشست زمین در محدوده های مطالعاتی (سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور)
۵	ایجاد و استقرار بازارهای محلی آب در کشور
۶	ایجاد نئشکل‌های آب‌بران و انجام حمایت‌های مالی و فنی از آنها (وزارت جهاد کشاورزی)
۷	به روز نمودن سند ملی آب در ۶۰۹ محدوده مطالعاتی کشور (وزارت جهاد کشاورزی)
۸	خرید چاههای کم بازده کشاورزی برای تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی
۹	ساماندهی شرکت‌های حفاری
۱۰	جایگزینی پساب با چاه‌های کشاورزی در دشت‌های ممنوعه
۱۱	تقویت و استقرار گروه‌های گشت و بازرسی
۱۲	تهیه و نصب کنتور حجمی و هوشمند آب و برق، اطلاع رسانی و ایجاد سامانه پایش و کنترل برداشت از چاهها
۱۳	کنترل، نظارت و مسلوب‌المنفعه نمودن چاههای فاقد پروانه مضر به مصالح عمومی
۱۴	تکمیل و اجرای پروژه های تغذیه مصنوعی و بخش سیلاب
۱۵	مطالعه و اجرای پروژه‌های آبخیزداری (وزارت جهاد کشاورزی)

فهرست

یکی از بحث‌های تعیین کننده در سخنان مهندس حجتی که کمتر شنیده شده و یا رسانه‌ها به آن اشاره‌ای داشته‌اند، این موضوع بود که در شرایطی که بالغ بر ۳۵۰ هزار چاه غیر مجاز بدون کنتور فعالیت می‌کنند، تقدم در جریمه چاه‌هایی که بیش از حد خود استفاده می‌کنند عادلانه نیست. وی در تشریح این بحث تلویحاً گفت: مثل این است که ما کشاورزی که قانونی کار می‌کنند را جریمه، ولی کشاورزی که بدون هیچ نظارتی از چاه غیر مجاز استفاده می‌کنند را تشویق کنیم

برداشت و اضافه مصرف هم پیگیری و نظارت گردد، این موضوع هر چند در بند ۸ قطعنامه پایانی مورد توجه قرار گرفته ولی به صراحت قید نشده است و در اجرا همان اتفاقی رخ می‌دهد که مهندس حجتی به آن اشاره کرد، یعنی کشاورزی که چاه مجاز کنتوردار تحت نظارت دارد جریمه می‌شود ولی دارندگان چاه‌های غیر مجاز، هر چه قدر بخواهند آب مصرف می‌کنند، پس در اجرا ابتدا باید جلوگیری و مسدود کردن چاه‌های غیر مجاز اعمال شود که موضوعی عاجل تر است.

در پایان گفته شود که از قطعنامه ۱۹ بندی این گردهمایی که البته به عنوان پیش نویس اعلام شد، ۱۲ بند وظایفی است که به وزارت جهاد کشاورزی محول شده است که می‌توان گفت بسیار خوب است اما در مقابل این شرح وظایف هیچ جا اشاره‌ای نشده است که بودجه و اعتبار اجرایی این پیشنهادات از کجا، چگونه و توسط کدام نهاد و ارگان تامین می‌شود. به واقع قطعنامه‌ای که بعدها وزارت جهاد کشاورزی را متهم به عدم و یا کاهلی در اجرا متهم خواهد کرد.

اقدامات وزارت نیرو در جهت اجرای طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی

تهیه پیش نویس سند استراتژیک آب

نقش وزارت جهاد کشاورزی

تسریع در به‌روزرسانی و عملیاتی نمودن سند ملی الگوی مصرف آب کشاورزی به‌عنوان سندی بالادستی ابلاغ الگوی کشت بهینه متناسب با پتانسیل منابع آب و اقلیم کشور و اصلاح الگوی مصرف آب کشاورزی با رویکرد حفظ امنیت آب و غذا
همکاری در جلوگیری از آبیاری اراضی کشاورزی با فاضلابهای تصفیه نشده، زه آبهای آلوده و آبهای آلوده همکار در برخورد با چاههای غیر مجاز، اضافه برداشت چاههای مجاز و در صورت نیاز تعدیل پروانه‌های بهره‌برداری چاههای کشاورزی
تقویت روش‌های تشویقی و ترویجی به‌منظور کاهش حجم برداشت از منابع آب زیرزمینی از طریق ارتقاء راندمان آبیاری (آبیاری در شب، تسطیح اراضی و ...) و راندمان تولید، و استفاده بهینه از کود و سموم شیمیایی، تعیین الگوی کشت متناسب با ظرفیت آبی در دشت و کاشت گیاهان کم‌آب طلب و اقتصادی و سایر روش‌های موثر از جمله کشت‌های گلخانه‌ای و ...
آگاهی‌رسانی به کشاورزان در خصوص محدودیت منابع آب و ضرورت مصرف بهینه آب، خاک، کود و سم با بهره‌گیری از ظرفیتهای معاونت ترویج و شبکه تلویزیونی کشاورزی (شبکه بازار) و غیره
اجرای کامل آئین‌نامه اجرایی ماده ۱۱ قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی با همکاری وزارت نیرو و وزارت کشور
عدم ارایه تسهیلات و نهاده‌های کشاورزی شامل کود، بذر و سم به صاحبان چاه‌های غیرمجاز و یا فاقد پروانه بهره‌برداری معتبر اصلاح اساسنامه تشکلهای کشاورزی بر اساس اطلاعات واصله از وزارت نیرو در جهت واگذاری تصدی‌گری حفاظت و بهره‌برداری منابع آب و ایجاد تشکلهای آب بران در شبکه‌های آبیاری و زهکشی یا دشتهایی که تاکنون تشکلهای مذکور تشکیل نشده است. مدیریت و اجرای مصوبات پانزدهمین جلسه شورای عالی آب در خصوص طرح احیاء و تعادل بخشی آبهای زیرزمینی مرتبط با وزارت جهاد کشاورزی (به شرح پیوست)
توسعه کشاورزی در اثر اجرای عملیات آب و خاک در دشتهای متنوعه و تخصیص مجدد آب مازاد ناشی از آن توسط وزارت نیرو
ممنوع است. در مورد خرید آب صرفه‌جویی شده طبق مقررات موجود و سیاست‌های ابلاغی دولت اقدام می‌گردد.

فهرست

بینید چگونه با شتابی فزاینده در این سالها به ۱۱۴ میلیارد متر مکعب رسیده ایم. به اصطلاح ساده و عامیانه «آب مملکت صاحب نداشته است»، والسلام.

گفتنی است در دولت یازدهم، شورای عالی آب طی کمتر از یک سال (۹۲/۸/۷) تا ۹۳/۶/۲۵) هفت جلسه و ۲۶ مصوبه داشته است ولی از سال ۸۱ تا ۹۱/۷/۲، هشت جلسه و ۹ مصوبه در مورد آب در این شورا تصویب شده است.

هیچ کدام مربوط به آب نبوده است، در دومین جلسه ۸۲/۱/۲۰ این شورا باز هم ۴ مصوبه داشته که یکی مربوط به آب بوده است، از سال ۱۳۸۴ تا سال ۸۹ اصلاً جلسه‌ای تشکیل نشده است و ۸۹/۵/۲۴ نیز جلسه‌ای بوده که مصوبات مربوط به آب نداشته است یعنی بالاترین نهاد حاکمیتی مربوط به آب، ۵ سال و دو ماه جلسه نداشته و وقتی هم که جلسه‌ای تشکیل داده مصوبه‌ای در مورد آب نبوده است. کافی است میزان برداشت مازاد آب از ذخایر زیرزمینی را از سال ۱۳۸۴ تا اولین جلسه در ۹۲/۸/۷ که در سرمقاله همین شماره آمده است را نگاه کنید تا

شورای عالی آب، عبوری تاریخی و چند نکته تأمل برانگیز

حال که همگان به موضوع بحران همه جانبه و دامنگیر کمبود آب و نابودی منابع آب اذعان دارند و فریاد و امصبتا سر داده اند، برای اینکه بدانیم و متوجه شویم که کدام غفلت موجب این وضع شده است، به مهمترین و بالاترین نهاد حاکمیتی مربوط بر آب یعنی شورای عالی آب مراجعه می کنیم. در یک آمار آشکار می شود از ۱۳۸۱/۴/۱۲ که این شورای تشکیل جلسه داده است ۴ مصوبه داشته که

فقط حدود ۷۰ میلیارد متر مکعب آب در بخش کشاورزی مصرف می شود

سفره‌های آب زیرزمینی تقریباً در سراسر کشور بافت سطح آب و تهدید کاهش مخزن مواجه گردیده اند.

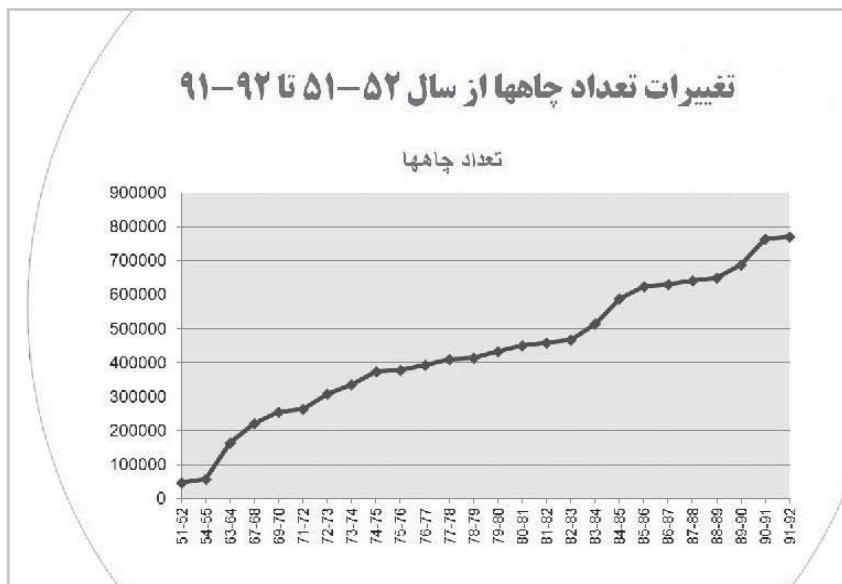
۲- برداشت آب زیرزمینی در دهه ۵۰ از ۱۰ میلیارد متر مکعب به حدود ۵۰ میلیارد متر مکعب در پایان دهه ۸۰ رسیده است.

۳- پیامدهای به هم خوردن تعادل و

* برداشت اضافی از منابع و ذخایر

وی یادآور شد تمامی آمار و ارقام در مورد منابع زیرزمینی حاکی از اضافه برداشت است: ۱- مقدار برداشت از منابع آب در سال‌های اخیر حاکی از فشار مضاعف بر اضافه برداشت از منابع آب زیرزمینی است. به همین دلیل

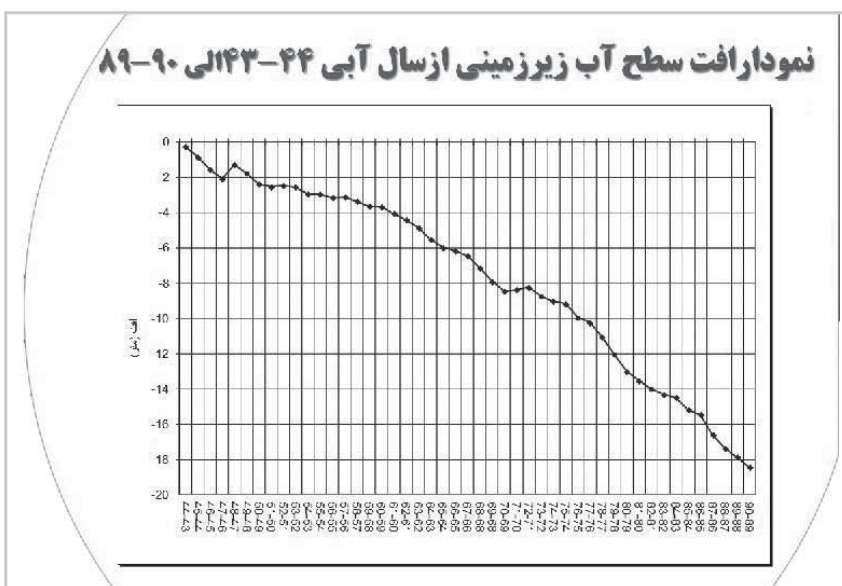
مهندس اکبری معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی در این گردهمایی مشترک سخنرانی خود را به صورت نمودار و پاورپوینت ارائه داد ولی از آنجا که در متن گزارش به بعضی موارد توضیحی آن اشاره کرده ایم به ارائه شاخص‌های اصلی بحث ایشان اکتفا می کنیم.

برداشت بی رویه از منابع آبهای زیرزمینی بروز پدیده‌هایی نظیر افت کیفیت آب زیرزمینی و انتقال آب شور به سطح خاک و در نتیجه کاهش عملکرد محصول و بیابانی شدن رادر پی خواهد داشت.

۴- متأسفانه بعضی گزارش‌ها حاکی از پیشامد چنین فاجعه‌ای در بعضی مناطق خراسان رضوی و جنوبی و یا استان همدان می باشد.

یکی از آثار این پدیده رادر حال حاضر می توان به کاهش عملکرد محصولات (به دلیل حساسیت به شوری) کاهش سطح زیر کشت و افت (نشست زمین) ملاحظه کرد.

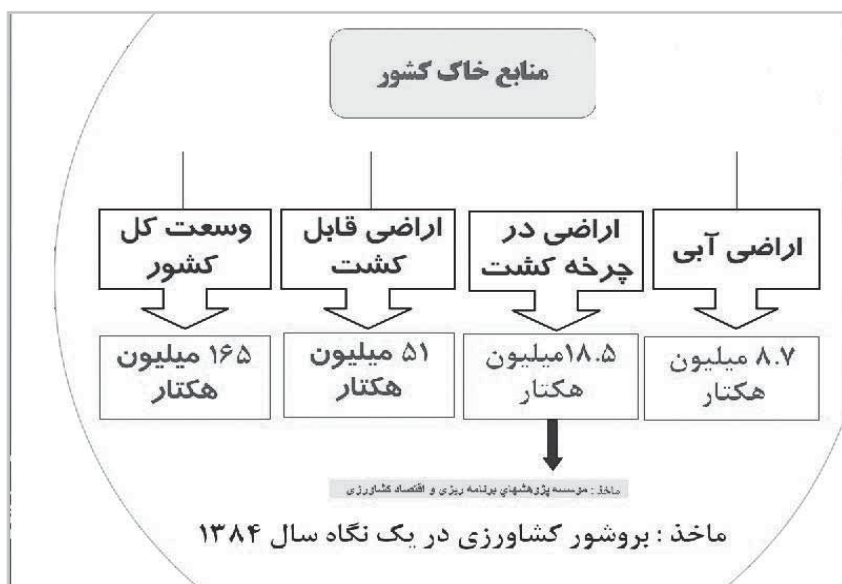
* برآورد آب مصرفی بخش کشاورزی کشور

وی در ادامه به موضوع آب مصرفی بخش کشاورزی اشاره کرد و با ارائه پاورپوینت زیر میزان مصرف آب کشاورزی از سال ۹۰ را اینگونه شرح داد:

- مصرف آب محصولات اساسی (۲۵ میلیارد متر مکعب)
- مصرف آب سبزی و صیفی (۱۰/۶ میلیارد متر مکعب)
- مصرف آب محصولات باغی (۲۹ میلیارد متر مکعب)
- کل آب مصرفی کشاورزی (۶۴/۶ میلیارد متر مکعب)

۱۰ درصد بابت علوفه و سایر محصولات (۷۱/۰۶ میلیارد متر مکعب)

- کسرمی شود اضافه برداشت آبهای زیرزمینی (۱۰ میلیارد متر مکعب)
- حداکثر آب مصرفی بخش کشاورزی از منابع آب تجدیدپذیر (۶۱/۰۶ میلیارد متر مکعب)
- بررسی هانشان می دهد که تا سال ۹۴ حدود ۲۰ درصد آب مصرفی بخش کشاورزی از رقم فوق الذکر به علت خشکسالی ها کاهش یافته است.

شورای عالی آب به عنوان بالاترین نهاد حاکمیتی مربوط به آب، طی ۵ سال و دو ماه در دولت های نهم و دهم اصلاً جلسه ای نداشته و وقتی هم جلسه ای تشکیل داده، مصوبه ای در مورد آب نبوده است. گفتنی است در دولت یازدهم، شورای عالی آب طی کمتر از یک سال (۹۲/۸/۷ تا ۹۳/۷/۲۵) هفت جلسه و ۲۶ مصوبه داشته است ولی از سال ۸۱ تا ۹۱/۷/۲، هشت جلسه و ۹ مصوبه در مورد آب در این شورا تصویب شده است

تنها در بخش آب قابل حل نیست.
 ۳- تنظیم سیاست ها و برنامه های توسعه ملی، منطقه ای براساس ظرفیت های آبی منطقی:
 حفظ محیط زیست، افزایش بهره وری، جامع نگری، آمایش سرزمین
 ۴- قبول تغییر در رویکردهای اساسی مورد نیاز
 ۵- قبول شاخص اثرات زیست محیطی بلندمدت پایداری و بهره وری آب به عنوان خط قرمز در تصمیمات بهره برداری از منابع

* ارائه راهبردهای بخش (مدیریت

(مصارف)
 وی در مورد راهبردهای بخش کشاورزی در مدیریت مصارف یادآور شد:
 - کنترل عدم توسعه برنامه های پر تقاضای آب نظیر ایجاد محدودیت در توسعه دامپروری به خصوص تولید گوشت قرمز در کشور
 - نحوه اجرای بند ۵ مصوبات هشتمین جلسه شورای عالی آب مبنی بر خرید آب صرفه جویی شده توسط وزارت نیرو
 - ممنوعیت بارگذاری جدید برای طرح های توسعه کشاورزی، شهری و صنعتی در صورت منفی بودن بیان آب در حوضه
 - استفاده از سیاست صرفه جویی مصرف

* پتانسیل اثربخشی طرح های آبخیزداری و آبخوانداری

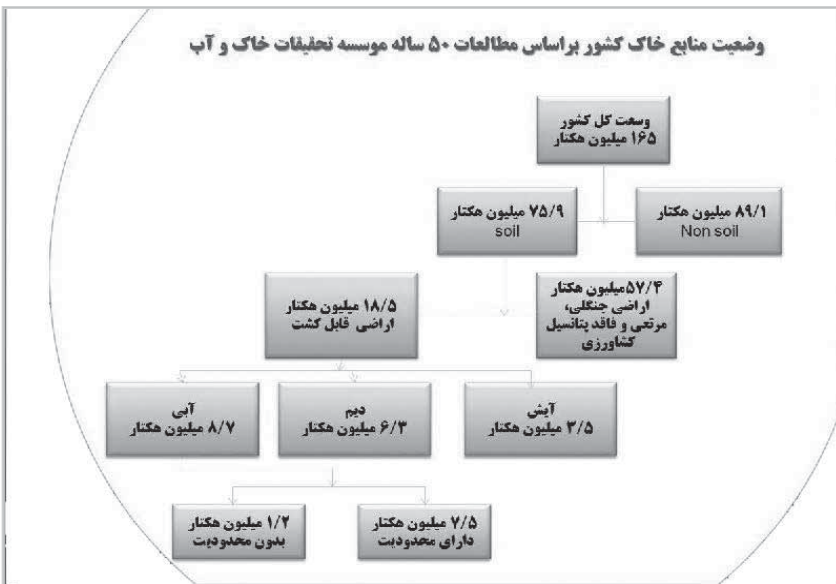
وی در شرح پتانسیل اثربخشی عملیات آبخیزداری و آبخوانداری، موارد زیر را ارائه داد و بر اهمیت این اقدام در تقویت ذخایر آب زیرزمینی تأکید کرد:

- ۱- حجم آب استحصالی سالیانه حدود ۵۳۰ متر مکعب در هکتار
- ۲- کنترل فرسایش سالیانه به میزان ۹ تن در هکتار
- ۳- کنترل رسوب سالیانه به میزان ۴ متر مکعب در هکتار
- ۴- افزایش تولید علوفه سالیانه به مقدار ۱۲۰ کیلوگرم در هکتار

* دیدگاه بخش آب کشور

مهندس اکبری به دیدگاه های بخش آب کشور اشاره کرد و گفت:
 ۱- توافق بر مقادیر آب قابل حصول متناسب با ظرفیت آبی و نیز توافق بر کاهش تقاضای آب به منظور پایداری و برای کمک به تقویت اکولوژی طبیعی و محیط زیست
 ۲- قبول حل مشکل آب با مشارکت کلیه بخش ها و کلیه ذینفعان و ذیمدخلان، این امر

وضعیت منابع خاک کشور براساس مطالعات ۵۰ ساله موسسه تحلیفات خاک و آب

محدودیت خاک ها کشاورزی (میلیون هکتار)

عملکرد فیزیکی طرح‌های معاونت آب و خاک (از ابتدا تا پایان تیر ماه ۱۳۹۴)		
شرح عملکرد فیزیکی	واحد	عملکرد
۱- توسعه روش‌های آبیاری تحت فشار	هکتار	۱۴۳۴۹۱۹
۲- توسعه شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی	هکتار	۷۲۷۷۲۰
۳- انتقال آب بالوله	کیلومتر	۳۰۱۸۵
۴- تجهیز و نوسازی اراضی مدرن	هکتار	۷۰۰۷۳۱
۵- تجهیز و نوسازی اراضی شالیزاری	هکتار	۹۴۰۰۲
۶- احداث و بهسازی کانال‌های آبیاری	هکتار	۱۰۳۶۴۴۸
عمومی		
۷- احیاء مرمت و لایروبی قنوات	کیلومتر	۲۶۵۹۹

آب در تجارت کشاورزی
- حمایت از محصولات پرآب برای واردات
- حمایت از صادرات محصولات با تقاضای آب کمتر
- تحقق مدیریت دقیق مصرف آب (نوسازی و مدرن سازی) سیستم‌های ذخیره سازی توزیع و انتقال و مصرف محیط ریشه گیاهان+ (رابطه آب، خاک، گیاه و اقلیم)
تکیه بر شاخص‌های بهره‌وری آب کشاورزی و تعیین شاخص‌های بهره‌وری به عنوان اهداف توسعه برنامه ششم کشاورزی کشور:

- حمایت از محصولاتی که در مصرف واحد آب کالری بیشتری تولید می‌کنند
- اصلاح روش‌های کشت (تغییر فصل، توسعه روش کشت (نشانی)
- اعمال کشاورزی حفاظتی (افزایش درصد ماده آلی، حفظ باقیمانده گیاهی...)
- حمایت و هدایت محصولات به خصوص سبزی و صیفی در محیط‌های کنترل شده
- کاهش ضایعات مواد غذایی
- استفاده از تکنولوژی‌هایی که تقاضای مصرف آب در کلیه بخش‌ها را کاهش می‌دهد (سامانه‌های آبیاری، الگوی کشت و...)

- ترویج بهبود الگوی غذایی
- تخصیص منابع (آب، خاک و اقلیم) متناسب با شاخص بهره‌وری در حمایت یا محدود کردن کشت گیاهان
- واگذاری اختیارات به تشکل‌های مردمی برای حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب و خاک
- اعمال مدیریت تقاضا و مصرف آب با ایجاد ساز و کار مناسب آن شامل تقویت نقش و مشارکت ذینفعان در مدیریت منابع آب، نصب کتورهای هوشمند حجمی برای چاه‌ها و ابزار اندازه‌گیری مناسب حجمی برای نقاط تحویل آب سطحی، ایجاد و ساماندهی نظام بهره‌برداری آب کشاورزی (تشکل آب بران)

اقدامات وزارت نیرو در جهت اجرای طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی

تهدیه پیش نویس سند استراتژیک آب

نقش وزارت نیرو
مدیریت و اجرای مصوبات پانزدهمین جلسه شورای عالی آب درخصوص طرح احیاء و تعادل بخشی آبهای زیرزمینی مرتبط با وزارت نیرو (به شرح پیوست)
رعایت سقف کف شکنی (عمق مجاز کف شکنی) برای کلیه مصارف در همه دشت‌های کشور با اولویت دشتهای ممنوعه با هدف تامین آب شرب پایدار کشور
برقی کردن کلیه چاههای کشاورزی با رعایت الگوی کشت بهینه (زراعی و باغی) با تامین اعتبار توسط وزارت نفت طی برنامه ششم توسعه
بررسی مجدد تخصیص پروژه‌های سدسازی در حال مطالعه و اجرا و متوقف کردن مطالعه و اجرای طرح‌هایی که فاقد تخصیص لازم بوده و یا از توجیه فنی، اقتصادی و زیست محیطی برخوردار نمی‌باشند.
تعیین تکلیف کلیه چاههای فاقد پروانه براساس قانون مربوطه با همکاری با اولویت دشتهای بحرانی
همکاری با سازمان حفاظت محیط زیست در پایش کیفی و پهنه بندی منابع آب زیرزمینی براساس شاخص کیفیت منابع آب (مصوبه مرداد ماه سال ۱۳۹۲ هیات دولت)
تاکید بر رعایت و اجرای برنامه‌های مدیریت محیط زیستی فاضلابهای شهری و روستایی در حریم منابع آب زیرزمینی
تسریع در مطالعه و اجرای پروژه‌های جمع آوری و تصفیه فاضلاب شهری و روستایی با اولویت مناطق بحرانی از منظر آلودگی (مناطق خود پالاننده استثنا هستند)
ایجاد بانک اطلاعاتی تحت وب چاههای مجاز کشاورزی و آرایه دسترسی به وزارت جهاد کشاورزی به نحوی کلیه خدمات توسط وزارتخانه مذکور صرفا به چاههای مندرج در این بانک اطلاعاتی آرایه گردد.
از تاریخ ابلاغ این سند برقرار کردن چاهها بدون نصب کنتور هوشمند ممنوع است.

اقدامات وزارت نیرو در جهت اجرای طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی

تهدیه پیش نویس سند استراتژیک آب

نقش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
* در راستای تحقق اهداف این سند اعتبارات لازم را در چارچوب پیشنهادات دستگاههای اجرایی ذیربط پس از بررسی و تأیید برای درج در لایحه بودجه سنواتی به هیات دولت تقدیم نماید
* اعمال تغییرات و اصلاحات ساختار سازمانی دستگاههای مرتبط با این سند در راستای تقویت حفاظت کمی و کیفی منابع آب
* تقویت اعتبارات طرح‌های تملک دارایی بخش آب و کشاورزی و اولویت‌دادن به آن‌ها به‌ویژه در زمینه پروژه‌های غیر سازه‌ای مرتبط با حفاظت و بهره‌برداری منابع آب از محل اعتبارات خشکسالی، مدیریت بحران، ۲٪ بودجه نفت و گاز و تبصره ۲۲ ماده ۱۸۰ قانون برنامه پنجم توسعه و سایر منابع و تسهیلات استانیبا همکاری استاندارها
* همکاری استانداران، فرمانداران و بخشداران در زمینه فرهنگسازی و اطلاع‌رسانی به مردم در راستای تسهیل اجرای پروژه‌های طرح احیاء و تعادل بخشی
* تخصیص اعتبارات لازم برای برقرار کردن چاههای مجاز کشاورزی از محل صرفه جویی سوخت مصرفی در قالب قوانین و بودجه سنواتی.

میزان استحصال آب از منابع مختلف	
منبع آبی	سهم از کل (درصد)
آب سطحی	۱۷/۴
آب قنات	۹/۳
آب چشمه‌ها	۲۰/۹
آب چاه‌ها	۵۲/۴
جمع کل	۱۰۰

شاخص برداشت کمیسیون توسعه پایدار ملل متحد	
نوع وضعیت	درصد برداشت از آبهای تجدیدپذیر
مطلوب	کمتر از ۱۰ درصد
بحران کم	۱۰ تا ۲۰ درصد
بحران متوسط	۲۰ تا ۴۰ درصد
بحران بالا	۴۰ تا ۶۰ درصد
فاجعه	بیش از ۶۰ درصد
وضعیت ایران	۷۴ درصد

شاخص‌ها + ایجاد ساختارهای مناسب ملی،
حوضه‌ای و منطقه‌ای حکمرانی)
- توقف پروژه‌های سدسازی
- توقف انتقال آب بین حوضه‌ای مگر موارد استثنا برای آب شرب
- اعمال مدیریت IWRM در محدوده‌های حوضه‌های آبریز
- توقف توسعه پروژه‌های برقابی مگر با رعایت کلیه جوانب IWRM

- پایش دقیق بیلان منابع آب‌های زیرزمینی دشت‌های کشور توسط مراجع ذیربط
- شناسایی و پُر و مسلوب المنفعه کردن کلیه چاه‌های فاقد پروانه محفوره و جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز
* راهبردهای بخش آب (مدیریت منابع)
- اعمال حکمرانی مناسب (تعیین

* راهبردهای بخش آب (مدیریت منابع)
مهندس اکبری معاون آب و خاک و صنایع راهبردهای بخش کشاورزی در مدیریت منابع را چنین برشمرد:
- دفاع از حقوق آب بین‌المللی آبی کشور
- توجه به پروژه‌های آبخیزداری و آبخوان داری در برنامه آب

سیستم‌های آبیاری تحت فشار، یک راه حل

۱- دخالت افراد غیر مسئول در مدیریت آب و صدور مجوزهای بدون ضابطه جهت حفر چاه و بی توجهی به حفر چاه‌های غیر مجاز در سال‌های اول انقلاب و پس از آن. بنابر آمارهایی که از سوی مسئولان اعلام شده است افزون بر ۷۰۰ هزار حلقه چاه (اکثر عمیق) در کشور به استخراج آب از سفره‌های تحت الارضی مشغولند که تنها ۴۰۰ هزار حلقه از آنها دارای مجوز بوده و بعضی از همین چاه‌های مجاز نیز بدون هرگونه ضابطه‌ای آب را به سطح خاک می‌آورند و

* رهیافتی به چند سامانه نوین آبیاری

اگر چه در چند دهه اخیر آب و چگونگی بهره‌برداری و حفظ و سیانت از آن برای حال و آینده، مورد غفلت و ندانم کاری قرار گرفت، متأسفانه یا خوشبختانه هم اکنون زنگ خطری که تا اندکی قبل گوش شنوایی برای شنیدن و چشم بینایی برای دیدن آن چه ممکن است اتفاق بیفتد وجود نداشت، به صدا در آمده که با تاسف مجدد هنوز هم برای برخی قضیه چندان جدی تلقی نمی‌شود.

روند کاهش می‌زولات آسمانی به طور سالیانه حاکی از خبرهای ناخوشایندی برای آینده وضعیت آب در کشور است. تا چند سال قبل، از میانگین بارش‌های ۲۴۰ تا ۲۵۰ میلی متری خبر داده می‌شد، اما هم اکنون این مقدار به ۱۸۸ میلی متر رسیده است که نشان از یک کاهش ۲۵ درصدی دارد. این کاهش نزولات تنها مشکل وضعیت آب در ایران نیست، مشکلات دیگری نیز وخامت اوضاع را تشدید می‌نمایند که می‌توان آنها را به طور خلاصه این گونه بیان کرد:

مصرف می کنند.

۲- سوء مدیریت، نداشتن برنامه های کلان و دراز مدت، انجام رفتارهای سلیقه ای و مبتنی بر تمایلات فردی، تصمیم گیری های غلط و غیر اصولی، سرمایه گذاری ها نامتناسب و موارد مشابه دیگر.

۳- رفتار سنتی کشاورزان در آبیاری مزارع و باغ ها که تصمیمی جدی در تغییر آن تاکنون مشاهده نشده است. لازمه تغییر چنین رفتاری عواملی چون سرمایه گذاری کافی، وجود اراده ای جدی جهت اجرای کوتاه مدت برنامه، آموزش و ترویج به منظور تفهیم ضرورت تغییر روش های آبیاری و گسیل کردن کارشناسان به مناطق روستایی و مراکز کشت محصولات است.

۴- ادامه کشت و کار غیر منطبق با شرایط اقلیمی و در نظر نگرفتن میزان آب موجود که بعضاً موجب از بین رفتن محصول و ضرر و زیان مضاعف می شود. متأسفانه علیرغم مشاهده تداوم خشکسالی ها و کاهش در نزولات آسمانی، کشاورزان ما همچنان اصرار بر کشت دیم، حتی در مناطقی که آشکارا از نقاط کم باران محسوب می شوند، دادند که عاملی در جهت به هدر رفتن بذر، کود و تمامی هزینه های کاشت می شود. بدیهی است که وزارت جهاد کشاورزی و دوایر و سازمان های تابعه و وظیفه دارند که به نحو مقتضی از ادامه چنین روندی جلوگیری کنند.

۵- با وجود آنکه دولت ۸۵ درصد از هزینه های اجرای سیستم های آبیاری تحت فشار را می پردازد، (البته بر اساس نوع سیستم این میزان متفاوت است)، اما از سوی فعالان، مجریان و تولیدکنندگان چنین سیستم هایی فعالیت های چشمگیری مشاهده نمی شود و همیشه در انتظارند تا مگر کشاورزی به سراغ آنها رفته و موضوع امکان اجرای این سیستم ها را با ایشان در میان بگذارد.

۶- با کاهش ۲۵ درصدی نزولات آسمانی دیگر نمی توان به رقم ۴۰۰ میلیارد متر مکعب بارش های سالانه تکیه کرد چرا که بر اساس ۱۸۸ میلی متر بارندگی رقم فوق را باید به ۳۰۰ میلیارد متر مکعب کاهش داد و بر آن اساس برنامه ریزی کرد، ضمن آنکه شدت تبخیر از حوضچه های سدها به دلیل تابش مداوم آفتاب و گرم شدن افزایش یافته و به علت افزایش طول دوره های کم بارانی، روش های استفاده از منابع آب را باید تغییر داد.

در اینجا باید پرسید، در حالی که بنا به گفته شاهرخ فاتح، رئیس مرکز خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی، در ۷ سال گذشته ۱۰ استان کشور با خشکسالی شدید مواجه بوده اند، چگونه روند استفاده بی حساب و کتاب از منابع آب همچنان ادامه داشته است؟ از آغاز سال ۹۴، هفده استان کشور دچار خشکسالی بوده اند. این همه هشدار و مواجهه با شرایط بی آبی کسی را از خواب بیدار نکرد و شاید هنوز هم عده ای آن را باور ندارند.

۷- گفته می شود طی هشت سال دولت های نهم و دهم، مجموعاً

۸۰۳ هزار هکتار به سامانه های نوین آبیاری مجهز شدند، یعنی به طور متوسط سالی یکصد هزار هکتار که در صورت ادامه چنین روندی باقی مانده اراضی زیر کشت آبی یعنی تقریباً ۷ میلیون هکتار، تا ۷۰ سال دیگر به این سیستم ها تجهیز می شوند و این یعنی هیچ!

دولت یازدهم اگر چه در یک برنامه ۱۰ ساله تجهیز ۴ میلیون هکتار از اراضی را به سامانه های تحت فشار در دستور کار خود قرار داده است (سالی ۴۰۰ هزار هکتار)، اما این مقدار نیز در صورت عدم وجود هرگونه اشکال و کاستی بین ۱۵ تا ۲۰ سال طول خواهد کشید. نه فقط دولت یازدهم که دولت های بعدی نیز باید بدانند که ضمن اجرای برنامه های تولید محصولات کشاورزی، توجه به کاهش مصرف آب و جبران برداشت های بی حساب و کتاب گذشته باید در دستور کار باشد. اما چگونه؟ وزیر جهاد کشاورزی در بازدیدی که اخیراً از استان البرز داشت گفت: «سیستم های آبیاری تحت فشار تنها راه حل مقابله با بحران آب نیست». گفته ای مقرون به واقعیت که کشاورزان ما نباید به صرف نصب سیستم های آبیاری قطره ای یا بارانی، موضوع بحران آب را تمام شده تصور کنند، چرا که هنگامی که ذخایر هزار ساله آب فقط در یک بازه زمانی ۳۰ ساله به مصرف رسیده است، ما بدهکار زمین هستیم و باید با صرفه جویی این بدهی را بازپرداخت نماییم.

این ادای دین هیچ راهی جز کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی و قانونمند کردن آن ندارد. قانونمند کردن یعنی این که کشاورز گندمکار یا ذرت کار بداند که برای هر هکتار از کشت خود، چه مقدار آب باید مصرف نماید و اضافه بر آن مستلزم پرداخت جریمه و حتی محروم شدن از کشت های آینده است. این گفته یعنی از بذور پر بازده که تقاضای کمتری برای آب دارند استفاده کنیم و در کنار تجهیز مزارع به سامانه های نوین آبیاری، از تکنولوژی های مدرن کاشت، داشت و برداشت بهره بگیریم.

هم اکنون ساز و کارهای رعایت مصرف آب در کشور موجود و تمامی کشاورزان به آنها دسترسی دارند و باید در این سمت و سو حرکت کنند. از سوی دیگر وزارت جهاد کشاورزی حسب وظایف خود باید پیشگام و پرچمدار کشاورزان بوده و به دلیل شدت فزاینده بحران کم آبی، تسهیلات بلاعوض خود را به سمت صد درصد هدایت نماید تا انگیزه بیشتری برای استفاده از این سیستم ها در کشاورزان ایجاد نماید.

سیستم های آبیاری تحت فشار

این سیستم ها به دلیل این که آب در درون لوله هایی بسته و تحت فشار پمپ به سمت گیاهان و مزارع رانده می شود «تحت فشار» نامیده می شوند. حال بنابر نوع و سطح کشت (زراعی یا باغی و گلخانه) و مقدار آب می توان سیستم مناسبی انتخاب نمود.

اسکلت اصلی قرار داده شده که در حین آبیاری به سمت اسکلت کشیده می شود و جمع می گردد.

۴- سنتر پیووت (Center Pivot) و آیفشان خطی (Linear)

دو روش دیگر آبیاری به روش بارانی اند.

۵- سیستم قطره ای (Drop): این سیستم یکی از کارآمدترین روش های آبیاری به ویژه در باغ ها و فضاهای درخت کاری شده و گلخانه ها است. به دلیل قابلیت تنظیم مقدار خروجی آب می توان حداکثر بهره وری از آب را در این سیستم به اجرا در آورد. انواع بسیار متفاوتی از سیستم های قطره ای توسط کارخانه های مختلف ساخته

شده است که با سادگی قابل اجرا می باشند.

۶- زیر سطحی (Tape): سیستم Tape به صورت نوارهای پلاستیکی روزنه داری است که می توان آنها را در عمق مورد نظر در خاک قرار داد و آب را از نزدیک ترین موقعیت در اختیار گروه قرار داد. به منظور صرفه جویی در وقت و ممانعت از دوباره کاری، می توان این نوارها را به همراه کشت بذر در زمین قرار داد.

سیستم های دیگری نیز وجود دارد که به منظور خودداری از اطلاع کلام از ذکر آنها خودداری می شود.

۷- سیستم آبیاری هوشمند: در حال حاضر، حتی در سیستم های آبیاری تحت فشار، اجرای عمل آبیاری براساس حدس و تجربه و یا به صورت دوره ای انجام می گیرد و میزان رطوبت خاک و همچنین نیاز واقعی گیاه برکسی معلوم نیست.

با پیشرفت تکنولوژی و به ویژه صنایع الکترونیک سیستم های

به طور خلاصه انواع سیستم های آبیاری تحت فشار عبارتند از:
۱- بارانی که به صورت سیستم های ثابت و یا متحرک برای مزارع قابل استفاده است. در بارانی کلاسیک، شبکه آبیاری براساس طراحی به عمل آمده در زیر زمین قرار داشته و فواره ها پس از هر مدت زمان آبیاری جابجایی می شوند. این فواره ها با گردش ۳۶۰ درجه و یا با قابلیت زاویه بندی تا ۱۸۰ درجه هستند به اشکال گوناگون ساخته می شوند.
۲- ویل مو (Wheel Move) که معمولاً برای مزارع بزرگ به کار گرفته می شود، با تغذیه از یک منبع آب، فواره هایی را که به طور عمودی (از بالا به پایین) بر روی اسکلت چرخدار نصب شده اند با استفاده از موتورهایی به حرکت در می آورد و با حرکتی تنظیم شده

مزرعه را آبیاری می نماید.

۳- قرقره آیفشان تفنگی (Gun): این سیستم شامل یک اسکلت حاصل یک قرقره بزرگ با لوله نرم و انعطاف پذیر است که در جلوی آن یک فواره تفنگی، آب را تحت فشار به هوا پرتاب نموده تا مشابه قطرات باران به زمین ریزش نماید. این فواره به فاصله زیادی از

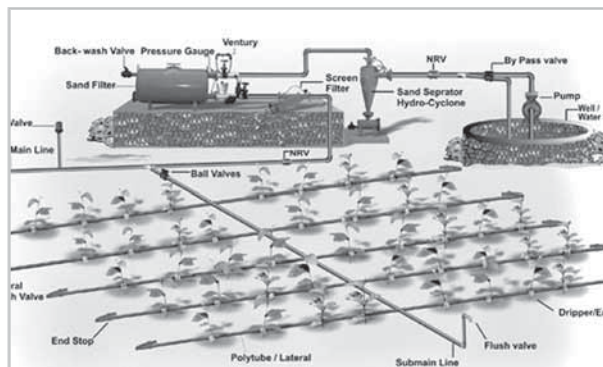

نمی توان از آنها صرف نظر نمود.

- ۱- کاهش مصرف آب و بالا بردن میزان بهره‌وری تا ۹۰ درصد
- ۲- امکان اجراء در تمام اراضی بدون نیاز به تسطیح و از بین بردن پستی و بلندی‌ها
- ۳- خیس کردن موضعی اراضی و جلوگیری از سبزشدن علف‌های هرز
- ۴- امکان کوددهی و تزریق سم بدون نیاز به سم پاشی
- ۵- جلوگیری از تجمع املاح در تمام سطح خاک
- ۶- امکان آبیاری در تمام طول شبانه روز
- ۷- تولید محصول بیشتر با کیفیت بهتر

معایب:

- ۱- نیاز به سرمایه گذاری بالا که امکان دارد از توان کشاورزان خارج باشد.
- ۲- نیاز به سرویس و نگهداری سیستم و امکان بسته شدن قطره چکان‌ها به دلیل املاح آب
- ۳- نیاز به ساخت استخر در صورت نوبتی بودن سهمیه آبیاری
- ۴- عدم امکان آبیاری بارانی در ساعات گرم روز و وجود باد
- ۵- در صورت شور بودن آب، در آبیاری بارانی، املاح روی گیاه رسوب می شود

مکملی برای بهینه کردن روند آبیاری ساخته شده‌اند که یکی از آنها هوشمند کردن سیستم آبیاری است.

در تکنولوژی آبیاری هوشمند، تشخیص نیاز به آبیاری زمین توسط حسگرهایی انجام و به سیستم آبیاری پیام داده می شود که زمان آبیاری فرارسیده است. حتی می توان در صورت عدم حضور در مزرعه از طریق یک پیام تلفنی سیستم آبیاری را راه اندازی کرد.

* مزایای سیستم‌های آبیاری تحت فشار

هر یک از سیستم‌های آبیاری تحت فشار دارای مزایا و معایبی است که موجب تغییر در میزان بهره‌وری از آب می گردد. لیکن تمام سیستم‌ها در جهت صرفه جویی در مصرف آب مزایایی دارند که

مکانیزاسیون کشاورزی «فارس» از نگاه رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان

کارنده‌های غلات، سیستم‌های آبیاری نوین و نهاده‌های کشاورزی برگزار شد، با بیان اینکه استان فارس در زمینه مکانیزاسیون به ویژه مکانیزاسیون غلات در سطح کشور از وضعیت مناسبی برخوردار است، خاطر نشان کرد: در صد قابل توجهی از سطح زیر کشت شتوی استان با دستگاه‌های کارنده غلات کشت می شد، اما در چند سال گذشته به خاطر مشکلات به وجود آمده سطح زیر کشت مکانیزه

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس، ضمن اشاره به برگزاری همایش برنامه‌ریزی کشت پاییزه استان فارس با محوریت مکانیزاسیون و نهاده‌های کشاورزی که از ششم تا نهم مهرماه ۹۴ در شیراز، مرکز همایش‌های بین‌المللی شرکت خدمات حمایتی کشاورزی فارس و با هدف ارائه آخرین دستاوردهای تخصصی و نمایش تولیدات شرکت‌ها در زمینه ادوات خاک‌ورز حفاظتی،

محصولات شتوی کاهش یافته و به ۳۴ درصد رسیده است، همچنین به دلیل این مشکلات که مهم ترین آنها موضوع خشکسالی و کم آبی بوده، متوسط تولید در واحد سطح و در نتیجه تولید استان تا نصف کاهش پیدا کرده است.

وی از برگزاری جلسات مکرر با کارشناسان و صاحب نظران درباره مشکلات کشت مکانیزه گندم، کم رنگ شدن نظارت در مزارع، کاهش برنامه های آموزشی ترویجی، خرد شدن و کوچک شدن اراضی، مشکل کمبود آب، خشکسالی و شور شدن اراضی خبر داد. قاسمی ادامه داد: وجود اراضی زیر کشت محصولات تابستانه مثل ذرت، پنبه، برنج، چغندر قند و جالیز باعث تأخیر در کشت گندم شده و باید به سرعت گندم کاشته شود که امکان استفاده از بذر کارها در مقایسه با کودپاش را کم می کند.

وی اقتصادی نبودن تولید گندم در شرایط حاضر در مقایسه با سایر محصولات و به ویژه صیفی جات و اینکه هزینه کشت با بذر کار بیشتر از کودپاش است را از مشکلات کشت مکانیزه گندم برشمرد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس تصریح کرد: وضعیت اقتصادی کشاورزان گندم کار خوب نیست، لذا قادر به هزینه کردن برای تولید گندم نبوده و با کمترین هزینه اقدام به کشت می کنند؛ به گونه ای که این موضوع برای خرید کود و بذر و سم نیز وجود دارد.

قاسمی با بیان اینکه هزینه خرید ماشین های کشاورزی به ویژه بذر کارها و همچنین هزینه تعمیرات و نگهداری آنها بالا است، یادآور شد: از طرفی نسبه کاری رایج بین کشاورزان باعث جمع نشدن مطالبات تراکتورداران و کاهش ارائه خدمات مکانیزه شده و سطوح کشت با بذر کارها را کاهش داده است.

وی تعداد تراکتور استان را ۲۸ هزار دستگاه و تعداد بذر کارها را حدود یک هزار دستگاه اعلام کرد و اظهار داشت: سطح کشت گندم استان ۴۲۰ هزار هکتار است؛ لذا به ازاء هر ۱۵ هکتار یک تراکتور در استان وجود دارد، اما به ازای هر ۲۸ تراکتور یک بذر کار داریم و با توجه به اینکه متوسط سطح گندم استان کمتر از پنج هکتار برای هر کشاورز است؛ لذا برای کشاورز دارای تراکتور مقرون به صرفه نیست که از خدمات بخش مکانیزاسیون یا رانندگان حرفه ای استفاده کند.

قاسمی تأکید کرد: سیاست گذاری توزیع ماشین های کشاورزی کشور در سال های گذشته بر تضعیف بخش خدمات مکانیزاسیون بوده و هدف تجهیز کشاورزان کم زمین به ماشین های کشاورزی است که برای کشاورز پنج هکتاری خرید یک دستگاه بذر کار توجیه اقتصادی ندارد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس به قیمت بالای بذر کارها و عدم تخصیص یارانه کافی برای خرید بذر کارها اشاره کرد و از کیفیت پایین بذر کارهای تولید داخل کشور و عدم تناسب

آنها با شرایط مزارع کشور و همچنین عدم نظارت کافی بر تولید و خدمات پس از فروش آنها و همچنین عدم فعالیت مؤثر بخش تعاونی در مراحل تولید و نظارت بر عملیات ماشینی در سطح استان خبر داد. وی در ادامه گفت: سیاست گذاری ها و برنامه های شتابزده گذشته و خارج کردن تعدادی از فعالان بخش از چرخه تولید مثل اجرای طرح کشاورزی حفاظتی و کشت مستقیم که برای کشت با این دستگاه مبالغی به کشاورزان پرداخت شده و برای سایر بذر کارها مبلغی پرداخت نشد، باعث دل سردی صاحبان دستگاه ها که بیشتر رانندگان حرفه ای بوده، شده و آنها اقدام به فروش دستگاه های خود به خارج از استان کردند، در حالی که تعداد ۳۵۰ دستگاه کمباینات در استان بود که پس از اجرای این طرح به ۱۶۰ دستگاه کاهش یافت.

قاسمی با بیان اینکه با پیگیری وزیر محترم جهاد کشاورزی در دولت تدبیر و امید، خط اعتباری و ویژه مکانیزاسیون که در تاریخ کشاورزی بی نظیر می باشد، راه اندازی شد و توانست رشد چشمگیری به تقویت مکانیزاسیون کشاورزی کشور ببخشد، افزود: استان فارس با جذب ۹۳۰ میلیارد ریال مقام نخست جذب این خط اعتباری در سال های ۹۲ و ۹۳ را داشته است و این اعتبار کمک شایانی به مکانیزه کردن کشاورزی در کشور و استان فارس نموده است.

وی از مشکل تأمین سوخت ماشین های کشاورزی به ویژه برای رانندگان حرفه ای و مشکل نداشتن کارت سوخت خبر داد و خاطر نشان کرد: اعتبارات ناچیز طرح افزایش تولید گندم و مشکلات تأمین خودرو و کاهش انگیزه کارشناسان برای نظارت هم از دیگر مشکلات موجود خواهد بود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس راهکارها و برنامه اجرایی حل این مشکل را در شناساندن بذر کارها و تولیدات جدید شرکت ها به بهره برداران دانست و ادامه داد: با همکاری فعالان بخش کشاورزی به ویژه تولید کنندگان، اقدام به برگزاری این همایش شده تا با برگزاری نشست های تخصصی و تبادل نظر بین تولید کنندگان، بهره برداران و صاحب نظران مشکلات پیش رو شناسایی و برای حل آن راهکارهایی پیشنهاد شود.

قاسمی تصریح کرد: با توجه به اقلیم و شرایط مختلف مزارع استان انواع بذر کارهای تولیدی با مشخصات متنوع در این همایش حضور یافتند تا کارشناسان، کشاورزان و رانندگان حرفه ای ماشین های کشاورزی بتوانند به راحتی بذر کاری متناسب با مناطق خود انتخاب و خرید کنند. وی با بیان اینکه در قیمت فروش بذر کارهای تولیدی، درصدی تخفیف داده شود، یادآور شد: با مدیران مربوط در سطح استان مذاکره و از وزارت نیز قول های مساعدی مبنی بر مساعدت در خرید بذر کارها از طریق پرداخت تسهیلات بلاعوض اخذ شده تا امکان خرید و رغبت کشاورزان به استفاده از این بذر کارها بیشتر شود.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی:

با قدرت و همه جانبه از برگزاری « هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت های کشاورزی » حمایت می کنیم

که توان سخت افزاری لازم، همچنین تفکر، اطلاعات، طراحی مهندسی و برنامه های قابل اتکا برای تحقق اهداف برنامه ششم وجود دارد و مجموعه معاونت آب و خاک در صورت تامین به موقع اعتبارات قادر است سالانه ۴۰۰ هزار هکتار اجرای سامانه های نوین آبیاری در کشور را تحقق بخشد.

مهندس اکبری خاطر نشان ساخت ما از این رخداد حمایت می کنیم زیرا توانایی های بخش رازی یک سقف به نمایش می گذارد، عرصه رقابت سالم را میان شرکت ها فراهم می سازد و مسئولان و کشاورزان باور می کنند که چقدر بخش خصوصی در عرصه آبیاری تحت فشار سرمایه گذاری کرده و کار انجام داده است.

که جهان به طور کلی درگیر آب برای تامین غذاست و البته کشور ما بیشتر با مشکل مواجه شده است، یاد آور شد: برگزاری چنین نمایشگاه هایی با سابقه خوب، این باور را در میان مسئولان، دست اندرکاران و تصمیم سازان و برنامه ریزان کلان به وجود می آورد

**مهندس اکبری:
دولت و همچنین مهندس جهانگیری
معاون اول ریاست جمهوری توجه
ویژه ای به موضوع آب و بهره برداری
از آن دارند، از وزیر تقاضا می کنیم
ترتیبی اتخاذ شود که ایشان برای
بازدید از نمایشگاه کرج دعوت
شود**

علی مراد اکبری معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی پس از استماع گزارش اقدامات انجام شده برای برگزاری این نمایشگاه و موانع و مشکلات جابجایی مکان برگزاری تأکید کرد که موضوع اصلی این نمایشگاه، زیرساخت های مورد نیاز برای تجهیز مزارع به سامانه های نوین آبیاری تحت فشار است و این یکی از عوامل بنیادین برای اجرای پروژه های آب رسانی، آبیاری مدرن و نهایتاً مقابله با بحران کم آبی در کشور است، لذا تلاش این معاونت حمایت همه جانبه است زیرا در کشورهای جهان سوم یا در حال توسعه زیرساخت ها نقش تعیین کننده ای در پیشبرد اهداف کلان دارند. مهندس اکبری با تأکید بر این موضوع

خاک استان‌ها به صورت همه‌جانبه در ارتقاء کمی و کیفی این رخدادهای نقش‌کننده و موضوع را جدی بگیرند زیرا جلب توجهات به توانایی‌ها و توانمندی‌های موجود در تخصیص اعتبارات در سطوح مختلف تاثیر بسیار زیادی دارد. وی یادآور شد: بازدید از نمایشگاه توسط مسئولان و نمایندگان مجلس این باور را متقن می‌سازد که پتانسیل‌های لازم برای تحقق برنامه‌ها وجود دارد.

وی یادآور شد: از آنجا که نمایشگاه توسط بخش خصوصی برگزار می‌شود و عرصه‌ای رقابتی است، حضور مدیران آب و خاک استان‌ها برای اطلاع از تحولات و تجهیزات جدید، همچنین تنوع لوله و اتصالات پلی اتیلن در عرصه آبرسانی و آبیاری به ویژه در رابطه با پروژه‌های بزرگ ملی در استان‌های خوزستان و سیستان و بلوچستان و البته سایر نقاط کشور ضروری است.

مهندس اکبری معاون وزیر در آب و خاک، همچنین پیشنهادهای برای مراسم افتتاحیه و نحوه برگزاری آن مطرح ساخت که مقرر شد از طریق ستادی که در این معاونت تشکیل می‌شود پیگیری و به مجری اعلام تا زمینه‌های اجرای آنها فراهم گردد.

آبیاری توسط یک جوان کشاورز پسته‌کار در ۱۰ هکتار زمین و توضیح وی در مورد عملکرد مفید این سامانه، گفت که با شنیدن صحبت‌های این کشاورز امیدواری‌های بسیاری در میان مسئولان در عرصه موفقیت سامانه‌های نوین آبیاری فراهم شده است. مهندس اکبری در

مهندس اکبری:
برگزاری چنین نمایشگاهی با سابقه خوب، این باور را در میان مسئولان، دست‌اندرکاران و تصمیم‌سازان و برنامه‌ریزان کلان به وجود می‌آورد که توان ساخت افزاری لازم، همچنین تفکر، اطلاعات، طراحی مهندسی و برنامه‌های قابل‌اتکابرای تحقق اهداف برنامه ششم وجود دارد

این گفتگوی اختصاصی با اشاره به برگزاری هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی، تشکیل ستادی در معاونت آب و خاک برای درگیر کردن و دعوت از تمامی بخش‌های مرتبط به سامانه‌های نوین آبیاری را اعلام و اظهار داشت که لازم است مدیران مجری طرح، مهندسان مشاور و مدیران آب و

وی یادآور شد: با توجه به اینکه دولت و همچنین مهندس جهانگیری معاون اول ریاست جمهوری توجه ویژه‌ای به موضوع آب و بهره‌برداری از آن دارند، از وزیر تقاضا می‌کنیم ترتیبی اتخاذ شود که ایشان برای بازدید از نمایشگاه کرج دعوت شود.

ایشان در فراز دیگری از سخنان خود به نقش کشاورزان پیشرو در اجرای سامانه‌های نوین آبیاری از جمله آبیاری هوشمند و مزارع مجهز و مدرن گلخانه‌ای اشاره کرد و گفت: حضور این گروه کشاورزان از اقصی نقاط کشور و حتی سخنرانی مختصر تولیدکنندگان در مراسم افتتاحیه و در ارتباط با اهمیت به کارگیری سامانه‌های آبیاری تاثیر بسیار بیشتری از سخنان ما مسئولان دارد.

وی یادآور شد که در چند مورد بازدید با حضور وزیر محترم جهاد کشاورزی از مزارع تجهیز شده به سامانه‌های آبیاری و اظهارات این کشاورزان موجب شد که وزیر ابراز دارد: «شنیدن این دستاوردها خستگی کار شبانه‌روزی مسئولان را برطرف می‌کند»، زیرا متوجه می‌شویم که موضوع بهره‌گیری از سامانه‌های نوین آبیاری و مزارع گلخانه‌ای، ترویج شده و نمونه‌های موفق نیز در حال کار هستند. مهندس اکبری با اشاره به اجرای سامانه هوشمند

گفتگوی صریح و صمیمانه با غرفه گذاران و بازدیدکنندگان هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت های کشاورزی

این نمایشگاه از ۲۶ تا ۲۹ آبان ماه در محل نمایشگاهی گلستان گل شهر برگزار می شود

جدی وزارت جهاد کشاورزی و مکاتبات بسیار، از آنجا که در کار گروه پیشین استانداری استان البرز، فقط فضای شرکت توسعه ایمنی راه ها یعنی محل برگزاری سال گذشته به عنوان مکان برگزاری نمایشگاه های استان البرز مصوب شده بود لازم بود که کار گروه مستقر در استانداری در یکی از جلسات محدود خود موضوع این جابجایی را مصوب نماید که با پیگیری های مجدانه و مسئولانه سازمان صنعت، معدن، تجارت و سازمان جهاد کشاورزی استان، همچنین مدیر کل مرکز روابط عمومی وزارتخانه نهایتاً با این جابجایی موافقت شد. طولانی بودن اخذ نتیجه برای این جابجایی دلیل عمده تاخیر در اعلام برگزاری نمایشگاه بود که امیدواریم غرفه گذاران عزیز که مشتاقانه و مستمراً خواستار قطعی بودن برگزاری نمایشگاه و اعلام تاریخ آن بودند و با سعه صدر و صبورانه ستاد اجرایی را درک کردند و به خوبی می دانستند تعلل در اعلام تاریخ برگزاری ناشی از چنین تنگناهایی بوده است، ما را ببخشند و همچنان از ۲۶ تا ۲۹ آبان ماه در کنار نمایشگاهی که متعلق به خود آنان است و در ایجاد آن نقش درجه اول داشته اند، باشند. ستاد اجرایی تمامی کارهای خود را سازماندهی کرده است و سعی دارد در مدت کم باقی مانده، نمایشگاهی با کیفیت و کمیتی بهتر از سال های گذشته برگزار کند. تردید نداریم که شما غرفه گذاران عزیز نیز به همراه بازدیدکنندگانی از سراسر کشور در کنار برگزاری این نمایشگاه همچون سالیان متمادی گذشته ایفای نقش موثر خواهید داشت.

دبیر ستاد اجرایی
منصور انصاری

بسیاری از خوانندگان و فعالان عرصه کشاورزی، به ویژه شرکت های سازنده، تولیدکننده و واردکنندگان تجهیزات، سیستم ها و ماشین های آبیاری، سازه های گلخانه ای، تولیدکنندگان و واردکنندگان انواع بذور، سموم و کودها، همچنین تعدادی از سازندگان ماشین آلات کشاورزی اطلاع دارند این نمایشگاه خاص طی ۹ سال گذشته در شهرستان کرج برگزار می شده است، نمایشگاهی که از ۲۷ استان کشور غرفه گذار دارد و بازدیدکنندگان آن از ۳۲ استان کشور می آیند.

اصرار بر انتخاب استان البرز، شهرستان کرج برای برگزاری این نمایشگاه به این دلیل بوده و هست که کرج به واقع پایتخت کشاورزی کشور به ویژه در حوزه موسسات تحقیقاتی، مطالعاتی، دانشکده کشاورزی و مراکز متعدد دولتی در عرصه زیرساخت های کشاورزی به شمار می رود. در هیچ استانی از کشور این تعداد مراکز مرتبط به کشاورزی در سطح ملی وجود ندارد، وجود معاونت آب و خاک، موسسه تحقیقات خاک و آب، مرکز تحقیقات شرکت خدمات حمایتی، مرکز اصلاح بذر و نهال و دهها مورد دیگر بر این ویژگی می افزاید، با این وجود هنوز در این استان یک سایت یا مجموعه نمایشگاهی استاندارد که تمامی ویژگی های یک نمایشگاه بین المللی را داشته باشد به وجود نیامده و به رغم قول و قرارهای متعدد استانداران و مقامات پیشین استان که چنین سایتی را احداث و راه اندازی می کنند هنوز این اتفاق رخ نداده است، لذا برگزاری این نمایشگاه مهم، تاثیر گذار و مورد نظر مسئولان و شرکت های فعال در عرصه ساخت تجهیزات آبیاری، هر ساله برای برگزاری در یک مکان نمایشگاهی با مشکل مواجه بوده است. سال گذشته این نمایشگاه علیرغم میل ستاد اجرایی و حسب مصوبه کار گروه استانداری در محل موقت نمایشگاه های بین المللی استان البرز، واقع در فضای شرکت توسعه ایمنی راه ها برگزار شد، با وجود تلاش بسیار و هزینه های اضافی از سوی مجری نمایشگاه و ستاد اجرایی، این محل به علت محدود بودن فضای نمایشگاهی، نامناسب بودن خدمات رفاهی، ساختمان های قدیمی و موارد دیگر نتوانست رضایت عمومی غرفه گذاران به ویژه آن دسته از غرفه گذاران که مهمانان خارجی داشتند را جلب نماید، دوری مسیر و پیچیدگی و ناشناخته بودن آن از نظر سهولت دسترسی نیز مزید بر علت شد، لذا ستاد اجرایی پس از نظرسنجی از غرفه گذاران، دست اندرکاران و مسئولان دولتی به این نتیجه رسید که تلاش خود را از آبان ماه سال گذشته تاکنون برای جابجایی محل نمایشگاه به فضای دیگر نمایشگاهی موجود در استان البرز یعنی «گلستان گل شهر» متمرکز کند و به رغم حمایت

آب همچنان چالش اصلی با حمایت سازمان مرکزی تعاون روستایی ۱۲۰۰ تشکیل می‌شود

روش‌های نوین آبیاری در سطح گسترده‌ای رادر دستور کار قرار دهیم که بدون شک از حمایت بخش‌های مختلف دولت نیز برخوردار خواهد بود و سال آینده را به عنوان سال تمرکز بر تعاونی‌های آب بر در نظر گرفته‌ایم.

مهندس حسین صفایی به تشریح ساختار تشکیلات تشکل‌های زیرمجموعه سازمان مرکزی اشاره کرد و یادآور شد: «رده‌از تشکیلات تعاونی‌ها در تمامی عرصه‌های بازرگانی، تولید و تامین نهاده‌ها توان اجرایی دارند. وی ضمن تشریح فعالیت و جایگاه هر کدام از این ۴ رده تعاونی گفت: مجموعه این تشکل‌ها قادرند در تمامی فرآیند فعالیت‌های کشاورزی ایفای نقش نمایند که اضافه کردن تعاونی‌های آب بران در سال آینده ساختار تشکیلات این مجموعه را تکمیل تر خواهد کرد.

مهندس صفایی در ادامه سخنان خود با اشاره به سیاست دولت یازدهم در حمایت عملی و جدی از کشاورزان با خرید تضمینی محصولات کشاورزی اشاره کرد و گفت: در سال ۹۲ تعاونی‌های روستایی هیچ خرید تضمینی نداشتند و در سال گذشته ۸۰۰ هزار تن محصول به جز گندم، به صورت خرید تضمینی و بیش از ۳۰۰ هزار تن محصول هم به صورت حمایتی خریداری شد. در سال جاری نیز از ۷ میلیون و ۸۰۰ هزار تن گندمی که به صورت تضمینی خریداری شده، ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن آن توسط شبکه تعاونی‌های روستایی خریداری شده است. بدین ترتیب می‌توان گفت که تعاونی‌های روستایی نسبت به سال‌های گذشته در خریدهای تضمینی مشارکت بیشتری داشته است.

بانک تعاونی روستایی ایران

وی یادآور شد: نهادهایی پولی و بانکی کشور در حال حاضر

گرچه مهندس حسین صفایی معاون وزیر رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی در جمع خبرنگاران برای ارائه گزارش عملکرد این سازمان به مناسبت هفته دولت حاضر شده بود ولی چون همیشه بحث خود را از موضوعات کلی در عرصه اقتصاد کشاورزی و موضوعات اصلی بخش که لامحاله بر تمامی سیاست‌های اجرایی اثر گذارند آغاز کرد و گفت: اینک اجماع همگانی در مورد این بحث وجود دارد که یکی از چالش‌های مهم و تعیین کننده در عرصه کشور بحران کمبود آب سفره‌های زیرزمینی و تاثیر آن بر محیط زیست و کشاورزی است که ما را موظف می‌کند موضوع کشاورزی هوشمند و همه جانبه‌نگر رادر سیاست کلی و برنامه‌های اجرایی تولید مدنظر قرار دهیم. وی یادآور شد: این بحث تدبیر ویژه دولت و مسئولیت مردم و کشاورزان را طلب می‌کند.

مهندس حسین صفایی معاون وزیر و مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: کمبود آب یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که الزامی بایست تدبیر ملی و همکاری تمامی دستگاه‌ها را برای حل آن به کار گرفت کما اینکه در روزهای پایانی مرداد ماه گذشته گردهمایی کم سابقه‌ای با حضور وزرای جهاد کشاورزی و نیرو و به همراه کلیه مدیران سازمان‌های جهاد کشاورزی تمامی استانها و مدیران ستادی وزارت نیرو، با موضوع چگونگی استحصال، انتقال و همچنین مصرف آب کشاورزی در تهران برگزار شد. مهندس حسین صفایی یادآور شد: از آنجا که بالغ بر ۳/۲ میلیون هکتار از اراضی آبی کشور و ۷۰۰ هزار هکتار کشت دیم با مدیریت و نظارت شبکه‌های تعاونی روستایی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، لازم دیدیم که موضوع تشکیل و تاسیس ۱۲۰۰ تعاونی آب بر را به منظور ترویج، صرفه‌جویی، مدیریت بهینه مصرف آب کشاورزی و همچنین توسعه

متوجه جامعه شهری هستند و کمترین توجه را به جامعه روستایی و مسائل مالی و اعتباری این بخش تولیدی کشور دارند. اگرچه بانک کشاورزی شعب گسترده‌ای در کشور به ویژه روستاها دارد ولی موضوع تاسیس و دریافت مجوز یک بانک خاص در روستاها با هزینه‌های کم و تشریفات کمتر می‌تواند شبکه تعاونی‌های روستایی را مورد حمایت جدی و عملی بیشتری قرار دهد. وی اضافه کرد که در ۱۰ سال گذشته صندوق سرمایه‌گذاری توسعه کشاورزی فعالیت داشته است اما عملکردها نشان می‌دهد که تامین تقاضاهای خرد و گسترده بخش کشاورزی به ویژه در متن روستاها نیازمند نهادسازی مالی بیشتری است. مهندس صفایی خاطر نشان ساخت: هم‌اکنون ۱۱۵۰ واحد اعتباری بخش کشاورزی، بالغ بر ۷۵۰ میلیارد تومان سرمایه دارند که بیش از حد نصاب تاسیس یک بانک طبق قوانین بانک مرکزی است و از این رو سازمان تعاون روستایی به دنبال اخذ تاسیس بانک تعاون روستایی ایرانیان از سوی بانک مرکزی است.

راه‌اندازی شرکت تخصصی کود و سم تا پایان سال

مدیرعامل سازمان تعاون روستایی به اهمیت تامین نهاده‌های کشاورزی به موقع و با کیفیت و استاندارد خوب اشاره کرد و گفت: از آنجا که اعضای شبکه‌های تعاون روستایی جزو عمده‌ترین مصرف کنندگان به‌شمار می‌روند تا پایان سال یک شرکت تخصصی سم و یک شرکت برای کود تاسیس خواهیم کرد.

حمایت از تولیدکنندگان شیر و مصرف آن توسط مردم

مهندس حسین صفایی با اشاره به سلامت عمومی جامعه و وظایف دولت‌ها در این عرصه و همچنین نقشی که سلامت جسمی و روحی در شادابی و تحرک جامعه ایفا می‌کند از سیاست خرید تضمینی شیر دفاع کرد و گفت: در متن قانون هدفمندی یارانه‌ها، یارانه دارو و شیر همچنان مورد نظر است به رغم این، متاسفانه یک اقدام حساب نشده در سال ۱۳۸۹ و حذف یارانه شیر توازن عرضه و تقاضا

را به هم زد که تبعات منفی آن تا همین امروز ادامه دارد.

وی به اهمیتی که کشورهای مختلف دنیا در رابطه با مصرف شیر و وجود آن در سبد خانوار قائل می‌شوند اشاره کرد و گفت: کشورهای پیشرفته میان ۲۶ تا ۷۷ درصد هزینه تولید دامداران را به صورت یارانه ای می‌پردازند اما در کشور ما با هدفمندی یارانه‌ها در عمل ۲ تا ۲/۵ میلیون تن شیر یارانه‌ای از سفره خانوار حذف شد. مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی با اشاره به این که در سبد مطلوب غذایی ایران مصرف سرانه شیر ۱۵۰ تا ۱۶۰ کیلوگرم تعیین شده که امروز فاصله بسیاری با آن وجود دارد، تصریح کرد: در دو سال گذشته به تاسی از کاهش قابل ملاحظه قیمت محصولات کشاورزی، بهای شیر خشک در بازار جهانی کاهش یافت، از این رو برای حفظ تولید داخل تعرفه سنگینی برای واردات شیر خشک تعیین شد و سیاست خرید تضمینی شیر اجرا گردید تا دامداران از شرایط بین المللی کمتر آسیب ببینند. وی با بیان این که در چنین شرایطی وزارت جهاد کشاورزی مأموریت خرید تضمینی شیر خام را به سازمان مرکزی تعاون روستایی واگذار کرد، اظهار داشت: با وجود آنکه به دلایل مختلف، این طرح به میزان مطلوب با موفقیت همراه نبود اما به همان اندازه که تعاون روستایی وارد نظام عرضه و تقاضا شد کمک بسیاری به اقتصاد دامداری کشور کرد. صفایی گفت: در آن مقطع، همزمان با اجرای طرح خرید تضمینی شیر خام، تعرفه واردات شیر خشک از ۲۰ به ۴۰ درصد افزایش یافت ولی از آنجا که تعرفه ۴۰ درصدی هم جوابگو نبود، امسال واردات شیر خشک به طور کلی ممنوع شد.

در ادامه این گفتگو با خبرنگاران، مهندس حسین صفایی به عملکرد سازمان تعاون روستایی به استناد آمار و ارقام پرداخت که خلاصه‌ای از آن به صورت جدول ذیل برای خوانندگان علاقمند ارائه می‌شود.

گزارش اقدامات، برنامه‌ها و فعالیت‌های واحدهای ستادی و استانی منتشر شد؛

اهم عملکرد سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

با توجه به جایگاه و نقش شبکه تعاونی‌های روستایی و کشاورزی با تعداد ۹ اتحادیه سراسری و ملی تحت پوشش سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حدود ۷ هزار واحد تعاونی فعال در رشته‌های مختلف تولیدی، بازرگانی، فنی و اعتباری و... در سطح ۵۸۰۰۰ روستای کشور، در پهنه جغرافیایی جامعه روستایی ایران با قدمت بیش از نیم قرن اقدامات و فعالیت‌های مهم و مثمر ثمری را انجام داده‌اند. آگاهی بخشی از فعالیت‌ها و اقدامات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در جهت ارایه خدمات ارزنده به بیش از ۵ میلیون نفر عضو شبکه تعاونی‌ها و تشکل‌های روستایی و کشاورزی، یکی از ضرورت‌های مهم بخش کشاورزی به‌شمار می‌رود که در گزارش زیر به گوشه‌ای از آن اشاره می‌شود:

معاونت بازرگانی و برنامه‌ریزی

اهم فعالیت شاخص مدیریت خرید و فروش

عملکرد خرید و فروش محصولات کشاورزی در سال ۱۳۹۳ و چهار ماهه اول سال ۱۳۹۴

۱- ادامه روند خرید تضمینی محصولاتی چون سیب‌زمینی و پیاز به مقدار ۴۰/۰۰۰ تن و به ارزش ۱۱۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴. ۲- انجام عملیات خرید و توزیع بیش از ۴۷/۰۰۰ تن محصول سیب و پرتقال در روزهای پایانی سال ۱۳۹۳ و اوایل سال ۹۴ به منظور تأمین میوه شب‌عید. ۳- پیگیری اجرایی کردن

قانون قیمت تضمینی بجای خرید تضمینی در مشارکت با بورس کالای ایران در قالب خرید محصول ذرت و جو در سال ۱۳۹۴ به قیمت تضمینی. ۴- ادامه روند خرید حمایتی محصولاتی چون شیرخام به مقدار ۶۴/۰۰۰ تن و به ارزش ۹۲۰ میلیارد ریال و گوجه فرنگی به مقدار ۲۵/۰۰۰ تن و به ارزش ۷۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴. ۵- خرید و فروش بیش از ۳۳۰/۰۰۰ تن انواع محصولات کشاورزی به صورت توافقی و حمایتی به ارزش تقریبی ۵/۰۰۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ شامل خرما، شیر، برنج، گوجه فرنگی و کشمش. ۶- خرید و فروش بیش از ۸۷۹/۰۰۰ تن انواع محصولات کشاورزی به صورت تضمینی و به ارزش تقریبی ۱۰/۰۰۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ شامل و ش پنبه، ذرت، نخود، خرما و دانه های روغنی. ۷- انجام عملیات خرید محصولات تضمینی و حمایتی محصولات کشاورزی از طریق سامانه خرید و فروش محصولات کشاورزی سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران (ساتراپ) در سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

اهم فعالیت مدیریت کالاهای مصرفی

۱- اجرای طرح توزیع سبذ غذایی (سبذ حمایت غذایی دولت): با عنایت به تفاهمنامه منعقد شده با وزارت تعاون، کار و امور اجتماعی توزیع سبذ غذایی مذکور از طریق شبکه فروشگاه های تعاونی های روستایی، تاکنون در دو نوبت انجام گردیده:

الف- توزیع بالغ بر ۵۰۰ تن مرغ منجمد در قالب سبذ حمایتی دولت در سطح ۱۲ استان. ب- توزیع قریب به ۱۰ قلم کالاهای ضروری مورد نیاز مردم از قبیل حبوبات، گوشت قرمز، تخم مرغ، رب، خرما و... به ارزش حداکثر ۱۲۰۰۰۰۰ ریال جهت مستمری بگیران کمیته امداد و سازمان بهزیستی در سراسر کشور از طریق شبکه فروشگاه های تعاونی های روستایی که هم اکنون این طرح در سطح بیش از ۸۰۰ فروشگاه در روستاها و شهرستان ها در حال انجام است.

۲- اجرای طرح توزیع سبذ کالا (طرح ارتقای سلامت زنان باردار شیرده):

طی این تفاهم نامه ای فی مابین سازمان مرکزی تعاون روستایی و بنیاد علوی (زیرمجموعه بنیاد مستضعفان) تهیه و توزیع سبذ غذایی کالا در طرح ارتقای سلامت زنان باردار شامل ۱۴ قلم کالای اساسی جهت زنان برخوردار در مناطق محروم برخی از استان ها که این طرح به شکل پایلوت در ۲ استان کشور در بین پنج هزار و ۴۳۰ خانوار محروم از طریق اتحادیه های استانی و شبکه فروشگاه های آنها در سال جاری با موفقیت انجام شد و در آینده نزدیک در سراسر کشور توسط شبکه های تعاونی های روستایی اجرا خواهد شد. احداث و راه اندازی بیش از ۳۶۰۰ غرفه دائم و ۱۵۰۰ غرفه مستقیم محصولات کشاورزی در سطح شهرستان ها و مراکز استان ها در راستای طرح تنظیم بازار محصولات کشاورزی در راستای مشارکت با وزارت جهاد کشاورزی.

معاونت فنی و اجرایی

الف- اهمیت فعالیت شاخص مدیریت خدمات مهندسی

تحلیل عملکردی غرف مراکز عرضه مستقیم محصولات کشاورزی مدیریت خدمات مهندسی براساس سالنامه آماری سال ۹۳

ردیف	نوع پروژه	در سال ۹۲	در سال ۹۳	میزان رشد نسبت به سال ۹۲	تعداد در پایان سال ۹۳	تعداد در پایان سال ۹۲
۱	ایجاد غرف مراکز عرضه	۸۰ غرفه	۱۳۹ غرفه	۷۳ درصد	۲۸۶۱ غرفه	۳۰۰۰ غرفه

- در این شاخص میزان رشد ایجاد غرف در سال ۹۳ که به تعداد ۱۳۹ غرفه است نسبت به سال ۹۲ که ۸۰ غرفه ایجاد شده است رشدی بیش از ۷۳ درصد داشته است.

تحلیل عملکرد احداث سیلو در مدیریت خدمات مهندسی براساس سالنامه آماری سال ۹۳

ردیف	نوع پروژه	در سال ۹۲	در سال ۹۳	میزان رشد نسبت به سال ۹۲	تا پایان سال ۹۲	تا پایان سال ۹۳
۱	احداث سیلو	۷۵۰۰ تن	۱۶۵۰۰ تن	۲۰۲ درصد	۱۸۷۵۰ تن	۳۵۲۵۰ تن

- در این شاخص میزان رشد احداث سیلو در سال ۹۳ که مقدار آن ۱۶۵۰۰ تن است نسبت به سال ۹۲ که به مقدار ۷۵۰۰ تن سیلو احداث شده رشدی بیش از ۲۰۲ درصد داشته است.

تحلیل عملکردی احداث سردخانه در مدیریت خدمات مهندسی براساس سالنامه آماری سال ۹۳

ردیف	نوع پروژه	در سال ۹۲	در پایان سال ۹۳	میزان رشد نسبت به سال ۹۲	احداث سردخانه از سال ۹۰ تا پایان سال ۹۳	احداث سردخانه از سال ۹۰ تا پایان سال ۹۲
۱	احداث سردخانه	۴۰۲۸ تن	۴۱۹۰ تن	۴ درصد	۱۴۰۶۸ تن	۱۸۲۵۸ تن

- در این شاخص میزان رشد احداث سردخانه در سال ۹۳ که ۱۹۰ تن است نسبت به سال ۹۲ که به مقدار ۲۸۰ تن احداث شده رشدی بیش از ۴ درصد داشته است.

ردیف	استان	عنوان پروژه	ظرفیت	مجری
۱	کردستان	مرکز عرضه مستقیم محصولات کشاورزی فیض آباد	۶۷ غرفه	اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان سنندج
۲	سمنان	مرکز عرضه مستقیم محصولات کشاورزی فدک	۶۸ غرفه	شرکت تعاونی روستایی رویان شهرستان شاهرود
۳	سمنان	مرکز عرضه مستقیم محصولات کشاورزی سمنان	۳۶ غرفه	اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان سمنان
۴	سمنان	سردخانه مچن	۲۰۰۰ تن	شرکت تعاونی روستایی مچن شهرستان شاهرود
۵	خوزستان	سیلوی بتنی دزفول	۳۰۰۰۰ تن	اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان دزفول
۶	همدان	سردخانه بهار	۳۰۰۰ تن	اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان بهار
۷	همدان	انبار چندمنظوره تهران همدان	۲۵۰۰ تن	اتحادیه تعاونی های روستایی استان همدان

ب- اهم فعالیت شاخص مدیریت خدمات فنی و کشاورزی
تولید بذور اصلاح شده در سطح شبکه (سال زراعی ۹۴-۹۵ و ۹۳-۹۴)

بذر گندم:

در تولید طبقات مختلف بذر گندم برای سال زراعی ۹۴-۹۳ برنامه کل کشور برای تولید معادل ۵۷۷۲۸ تن بوده که برنامه شبکه در این راستا مقدار ۱۱۵۹۲۷ است که معادل ۲۵ درصد کل کشور است.

برای سال زراعی ۹۴-۹۵ (سال زراعی جاری) برنامه کل کشور مقدار ۴۷۸۴۱۴ تن بوده که سهم شبکه در این راستا با مقدار ۱۲۵۹۵۹ تن معادل ۲۶ درصد کل کشور است. در مقایسه دو سال زراعی (۹۴-۹۵ و ۹۳-۹۴): در سال زراعی ۹۴-۹۵ شبکه به رشد یک درصدی در برنامه و رشد ۴ درصدی در خرید بذر گندم دست پیدا کرده است.

بذر جو:

در تولید طبقات مختلف بذر جو نیز برای سال زراعی ۹۴-۹۳ برنامه کل کشور برای تولید ۵۳۷۷۷/۷ تن بوده که برنامه شبکه در این راستا مقدار ۱۴۵۰۳ تن معادل ۲۷ درصد کل کشور است. برای سال زراعی ۹۴-۹۵ (سال زراعی جاری) برنامه کل کشور مقدار ۵۵۰۶۴/۹ تن بوده که سهم شبکه در این راستا با مقدار ۱۶۰۷۵ تن معادل ۲۹ درصد کل کشور است. در مقایسه دو سال زراعی (۹۴-۹۵ و ۹۳-۹۴): در سال زراعی ۹۴-۹۵ شبکه به رشد ۲ درصدی در برنامه و رشد ۱۳ درصدی در خرید بذر جو دست پیدا کرده است.

ج- اهم فعالیت شاخص مدیریت اعتبارات

ردیف	عنوان فعالیت	واحد	میزان
۱	جذب تسهیلات خریدهای تضمینی	میلیارد ریال	۹۵۰۰
۲	جذب تسهیلات خریدهای توافقی و حمایتی	میلیارد ریال	۷۶۰
۳	میزان سپرده جمع آوری شده واحدهای اعتباری	میلیارد ریال	۵۱۵۰
۴	میزان پرداخت تسهیلات به اعضا از طریق واحدهای اعتباری	میلیارد ریال	۷۲۰۰
۵	جذب تسهیلات کمک های فنی و اعتباری	میلیارد ریال	۴۵
۶	جذب تسهیلات صندوق حمایت	میلیارد ریال	۲۱۱۰
۷	میزان سپرده جمع آوری شده صندوق تعاون روستایی ایرانیان	میلیارد ریال	۸۴۱
۸	میزان تسهیلات پرداختی صندوق تعاونی روستایی ایرانیان	میلیارد ریال	۳۷۶
۹	جذب تسهیلات از سایر بانکها	میلیارد ریال	۲۴۰۱

دفتر نظام‌های بهره‌برداری

۱- تصویب قانون تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی:

- این قانون که از سال ۱۳۸۲ در حال پیگیری بود در تاریخ ۱۵ بهمن ۹۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در ۲۹ اسفند ۱۳۹۳ نیز توسط شورای نگهبان تأیید شد و توسط رئیس محترم جمهوری به وزارت کشاورزی ابلاغ شد.

۲- انجام پروژه‌های ارتقای کیفیت بذر در سطح شرکت‌های تعاونی تولید و سهامی زراعی:

- از مجموع ۱۱۹۴ تن بذر گندم و جو در سال اول طرح مربوط به سال زراعی ۹۴-۹۳ میزان ۵۱۸ تن آن مربوط به گندم در طبقات مختلف پرورشی و مادری ۶۵۱ تن به جو در طبقات مختلف پرورشی و مادری و گواهی شده تعلق دارد.

۳- توسعه کشت گلخانه‌ای در سطح شرکت‌های سهامی زراعی و تعاونی تولید:

الف- مطالعات فاز اول:

- شرکت سهامی زراعی باهو کلات استان سیستان و بلوچستان در سطح ۱۰۰ هکتار - تعاونی تولید ارک و رودشت استان اصفهان در سطح ۵۰ هکتار

ب- مطالعات فاز دوم (طراحی)

- شرکت سهامی زراعی نیوان نار گلپایگان استان اصفهان در سطح ۵۰ هکتار - شرکت سهامی زراعی تربت جام استان خراسان رضوی در سطح ۲۵ هکتار

- شرکت سهامی زراعی کمایستان استان خراسان رضوی در سطح ۴۰ هکتار

دفتر امور تشکلهای کشاورزی

- شناسایی، طبقه‌بندی و کدگذاری ۲۶۰ شغل کشاورزی - دریافت و ثبت شناسنامه‌های نظام‌های صنفی کشاورزی (۴۲۰ مورد).

- آموزش و توانمندسازی ۲۰۰۰۰۰ نفر روز از اعضای و ارکان‌های نظام‌های صنفی - سازماندهی و ساماندهی ۳۵۰ تشکل خبرگان کشاورزی بایبش از

۴۵۰۰۰ عضو - تدوین استانداردهای آموزشی اعضای و ارکان تشکل‌ها و نظام صنفی کشاورزی - تشکیل هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر نظام‌های صنفی در

کلیه شهرستان‌ها و استان‌ها - پیگیری تدفین قوانین و مقررات مرتبط در راستای منافع تشکل‌ها و نظام صنفی کشاورزی - اصلاحیه آیین‌نامه اجرایی نظام

صنفی کارهای کشاورزی و پیگیری تصویب در مراجع ذی‌ربط - فراهم کردن شرایط لازم برای صدور ۵۰۰۰۰۰ فقره پروانه فعالیت برای اعضای نظام‌های

صنفی - تجهیز ۴۰۵ نظام شهرستانی و ۳۲ نظام استان در قالب تأمین دفتر کار و ملزومات و تجهیزات اداری - تهیه و تدوین و ابلاغ دستورالعمل برگزاری مجامع

و انتخابات و دستورالعمل نحوه صدور و تمدید پروانه - سازماندهی و تشکیل نظام صنفی شهرستان بر حسب تقسیمات سیاسی کشور در ۴۰۵ شهرستان و ۳۲

استان - برگزاری جلسات هماهنگی، همایش‌های علمی، کارگاه و کلاس‌های آموزشی و... در حوزه فعالیت‌های بخش - سازماندهی و ساماندهی ۲۵۰ تشکل

هماهنگی و حمایتی و ۲۰۰ انجمن تخصصی در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد - تهیه، تدوین و ابلاغ نظام‌نامه اداری و مالی نظام صنفی کشاورزی و شیوه‌نامه

نظارت و ارزیابی نظام‌های صنفی - پیگیری عضویت نمایندگان نظام صنفی در مجامع، کارگروه‌ها و شوراهای برنامه‌ریزی مرتبط با بخش کشاورزی - پیگیری

معافیت اعضای نظام صنفی کشاورزان از پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی تا ۵ نفر کارگر (بند و تبصره ۱۵) - بسترسازی برای جذب و عضوگیری ۷۰۰۰۰۰

نفر بهره‌برداران و شاغلین واجد شرایط بخش کشاورزی در نظام‌های صنفی - تدوین آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مورد نیاز تشکل‌ها و نظام‌های

صنفی و ارائه پیشنهادات اصلاحی برای تدوین قوانین و مقررات مرتبط.

مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل

اهم اقدامات و فعالیت‌های مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل

الف - در حوزه روابط عمومی

مدیرعامل سازمان در ۲۶ برنامه تلویزیونی و ۷ مورد نشست خبری شرکت و نسبت به انعکاس سیاست‌ها، توانمندی‌ها و برنامه‌های خرید تضمینی و توافقی

محصولات کشاورزی * اطلاع‌رسانی سازمان تعداد ۸ مورد از برنامه‌های تلویزیونی، حضور در گفت‌وگوی ویژه خبری، مصاحبه و نشست تخصصی در

شبکه‌های یک، دو، پنج و شبکه بازار است. * حضور مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی در رسانه‌ها، روزنامه‌ها، نشریات و نشست‌های خبری صدا و

سیما در دهه اخیر قابل توجه است. و این حاکی از ایفای مؤثر و کارآمد نقش مدیریتی در تحقق اهداف ویژه سازمان است. * حضور مدیران، کارشناسان ستادی

و استانی و اتحادیه‌های سراسری در ۱۴ برنامه * ارسال نزدیک به ۱۱۵۰ پیامک حاوی اخبار و برنامه‌های سازمان. * حضور ۴۰ نفر از مدیران، کارشناسان

ستادی سازمان در نمایشگاه‌ها و کنفرانس‌ها و سمینارهای تخصصی و مشارکت در برگزاری تعداد ۱۵ نمایشگاه تخصصی و درج لگو و پوستر سازمان در

نمایشگاه‌ها * تولید و پخش ۹ فیلم از دستاورد و توانمندی‌های سازمان و شبکه تعاونی‌های تحت پوشش طی یکسال با همکاری گروه تلویزیونی از جمله

اقدامات بی‌سابقه بوده است. * دریافت و بارگذاری ۱۴۰۰ خبر استانی و ۳۲۷ خبر ستادی و ۲۲ بولتن تخصصی و ۲۲۲ پیام ترویجی. * اشتراک ۱۴ نشریه

تخصصی، خرید ۲۹۰ کتب تخصصی و چاپ تولید تعداد ۵ کتاب تخصصی و چاپ تولید ۵ کتاب تخصصی با موضوعات، کشمکش، برنج، بازار و... به‌عنوان

فعالیت جدید در سال ۹۳ برای سازمان محسوب می‌شود.

ب) در حوزه بین‌الملل سازمان

* شاهد همکاری و اقدامات شایسته‌ای از جمله اعزام مدیران ستادی، استانی و اعضا و ارکان تشکل‌ها به کشورهای خارجی به میزان ۱۸۳ نفر / روز بوده

است. * به منظور ایجاد و تسهیل زمینه‌های لازم برای همکاری بین‌المللی برای بیش از ۱۵ کشور مستعد که واجد زمینه‌های همکاری لازم با سازمان هستند. * اطلاع‌رسانی نمایشگاه‌های تخصصی بین‌المللی به مدیریت‌های ستادی و استانی و مدیران عامل اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاون فعال به تعداد ۲۴ مورد * همکاری با سازمان‌های بین‌المللی به منظور برقراری ارتباط دوجانبه و مؤثر در جهت معرفی سازمان با سازمان‌های بین‌المللی که در صدر فعالیت‌های توسعه روستایی و کشاورزی فعال هستند. * ایجاد تعاملات تخصصی به منظور انعکاس قابلیت‌ها و اجرای برنامه‌های مشترک از طریق ۲۶۰ مکاتبه بین‌المللی و برگزاری ۶ نشست تخصصی از اقدامات انجام شده است. * اطلاع‌رسانی در حوزه بین‌الملل به منظور به‌روز کردن دانش سازمان و شبکه در حوزه مرادوات بین‌المللی و همچنین معرفی دستاوردهای سازمان در سطح بین‌الملل از طریق ترجمه، تهیه گزارش تخصصی از برنامه‌ها، رخدادها و مناسبت‌های بین (اتحادیه بین‌المللی تعاون)، به تعداد ۲۹ مورد.

اهم فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده در چهار ماهه اول سال ۹۴

* تولید و پخش ۱۰ مورد فیلم مستند گزارشی از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های شبکه تعاونی‌های روستایی ایران. * حضور مدیرعامل محترم سازمان در شبکه‌های پر بیننده سیمای جمهوری اسلامی ایران ۳ مورد. * تهیه و تنظیم ۴۹۸ خبر استانی و ۶۵ خبر ستادی و درج در سایت الکترونیکی سازمان. * راه‌اندازی سیستم اطلاع‌رسانی (تلویزیونی) در طبقات سازمان به منظور انعکاس رویدادها، اقدامات، برنامه‌ها و دستاوردهای سازمان - به مناسبت هفته دولت. * فراهم سازی زمینه‌های حضور تعداد ۷ نفر از مدیران، معاونین و کارشناسان و مدیران عامل اتحادیه‌ها در برنامه‌های زنده صدا و سیما. * میزبانی هیأت تخصصی مالزیایی و بازدید این هیأت از واحدهای اعتباری شباهنگ شهریار و امیرکبیر ملارد صندوق روستایی ایرانیان و شرکت تعاونی مرو دشت شیراز به مدت یک هفته. * انعکاس توانمندی‌های شبکه تعاونی‌های روستایی و کشاورزی از طریق دفتر امور بین‌الملل به سازمان‌ها و مؤسسات تخصصی خارج از کشور * بهره‌گیری بهینه از امکانات آموزشی سازمان بهره‌وری آسیایی (APO) در راستای بهره‌مندی سازمان و شبکه تحت پوشش به منظور توسعه همکاری‌های دوجانبه، میزبانی جلسات تخصصی، اعزام فراگیر و... در دست اقدام است. * فراهم سازی زمینه اجرای طرح ساماندهی واحدهای خرد کشاورزی در قالب طرح UTF با مشارکت سازمان خواربار و کشاورزی * ایجاد هماهنگی‌های لازم جهت اعزام مدیران شبکه تشکل‌ها و تعاونی‌های روستایی و کشاورزی به میلان برای شرکت در کنفرانس توانمندسازی برای کاهش فقر و دستیابی به توسعه پایدار که همزمان با نمایشگاه بین‌المللی اکسپو ۲۰۱۵ در میلان ایتالیا برگزار شد. * انجام هماهنگی‌های لازم برای شرکت نمایندگان شبکه تعاونی‌های تحت پوشش در نمایشگاه بین‌المللی صنعت مرغداری و طیور ترکیه (VIV).

مدیریت امور اداری

۱- تکمیل ۱۸ مورد شناسنامه خدمات سازمان (در راستای طرح الکترونیکی کردن خدمات دستگاه‌های اجرایی) که پس از ماه‌ها تلاش بی‌وقفه و تشکیل جلسات مستمر با مدیران و مسؤولان واحدهای ستاد مرکزی سازمان و هماهنگی و تعامل بسیار مطلوب با کارشناسان وزارت متبوع تحقق این کار میسر شد. لازم به ذکر است طی نامه شماره ۲۰۰/۹۴/۱۷۴۰۸ مورخ ۹۴/۵/۲۱ رییس محترم مرکز نوسازی و تحول اداری (تصویر پیوست) از این سازمان به عنوان اولین سازمانی که در مجموع وزارت جهاد کشاورزی و سازمان‌های تابعه موفق به انجام این مهم گردیده است تقدیر شده است.

۲- تدوین و چاپ جلد اول کتاب باز مهندسی فرآیندهای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران که حاوی فرآیندهای سه مدیریت خدمات فنی کشاورزی، مدیریت اعتبارات و مدیریت خدمات مهندسی در حوزه معاونت فنی و اجرایی که فرآیندهای مذکور در سال گذشته پس از بررسی و اصلاح در کارگروه‌های فرعی به تصویب کمیته اصلاح و بهبود فرآیندهای سازمان رسیده و توسط ریاست محترم سازمان جهت اجرا به واحدهای ذی‌ربط ابلاغ شده است.

پروژه‌های قابل افتتاح در استان‌های کشور - ۱۲ استان

الف) سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به مناسبت گرامیداشت هفته دولت با افتتاح ۲۹ پروژه در بخش‌های مختلف کشاورزی و خدماتی در ۱۲ استان با اعتباری بالغ بر ۹۶۰۷۸ میلیون ریال که شامل ۲۹۶۶۶ میلیون ریال در قالب تسهیلات و ۶۶۴۱۲ میلیون ریال در قالب آورده شخصی با اشتغالزایی ۱۷۰ نفر و بیش از ۴۵ هزار خانوار بهره‌مند به بهره‌برداری می‌رسد.

ب) اهم پروژه‌های قابل افتتاح:

* تعداد ۲ دستگاه ایستگاه جمع‌آوری شیر به میزان اعتباری بالغ بر ۳۷۸۰ میلیون ریال با اشتغالزایی ۷ نفر در سطح ۱۰۰۰ خانوار بهره‌مند. * تعداد ۷ مورد باسکول به میزان اعتباری بالغ بر ۲۲۵۰ میلیون ریال با اشتغالزایی ۶ نفر در سطح ۲۷۰۰ نفر خانوار بهره‌مند. * تعداد ۳ مورد انبار با ظرفیت ۱۰۰۰ تن به میزان اعتباری بالغ بر ۶۰۰۰ میلیون ریال با اشتغالزایی ۸ نفر در سطح ۷۰۰ خانوار بهره‌مند. * تعداد ۷ مورد دستگاه بوجاری به میزان اعتباری بالغ بر ۱۷۹۷۱ میلیون ریال با اشتغالزایی ۲۸ نفر در سطح ۱۰ هزار خانوار بهره‌مند. * تعداد یک مورد کشتارگاه مرغ در استان یزد به میزان اعتباری بالغ بر ۴۰ هزار میلیون ریال به حجم ۶۰۰ قطعه با اشتغالزایی ۶۰ نفر در سطح ۲۰۰۰ خانوار بهره‌مند. * احداث یک مورد سردخانه هزار تنی در استان مازندران به میزان اعتباری بالغ بر ۷۶۸۰ میلیون ریال با اشتغالزایی ۸ نفر در سطح ۱۰۰۰ خانوار بهره‌مند. * تعداد ۳ کارخانه به میزان اعتباری بالغ بر ۱۰۱۰۰ میلیون ریال با اشتغالزایی ۱۰ نفر در سطح ۲۷۸۰ خانوار بهره‌مند. * راه‌اندازی یک واحد ایستگاه ذرت خشک‌کنی ده هزار تن، اعتباری بر ۴ هزار میلیون ریال با اشتغالزایی ۱۰ نفر در سطح ۱۰۰۰ خانوار بهره‌مند. * ساخت تعداد ۲ واحد اعتباری به مقدار ۱۶۰ مترمربع و اعتباری بالغ بر ۲۷۰۰ میلیون ریال با اشتغالزایی ۸ نفر در سطح ۲۰۰۰ خانوار بهره‌مند.

پروژه‌های قابل افتتاح به مناسبت گرامیداشت هفته دولت در سال ۱۳۹۴					
تعداد کل پروژه‌ها	میزان اعتبار هزینه شده (میلیون ریال)		جمع کل اعتبار	میزان اشتغالزایی (نفر)	خانوار بهره‌مند (خانوار)
	تسهیلات	آورده شخصی			
	۲۹	۳۹۶۶۶	۶۶۴۱۲	۹۶۰۷۸	۱۷۰

بخشی از امکانات و زیرساخت‌های موجود در سطح شبکه

ردیف	عنوان	تعداد
۱	فروشگاه مصرف و مواد نفتی	۱۰۵۵۴
۲	جایگاه‌های مواد سوختی	بنزین : ۱۲۸
		CNG : ۱۱
		سیلندر پرکنی : ۹
۳	مراکز عرضه محصولات کشاورزی	۳۲۷
۴	غرفه عرضه محصولات کشاورزی	۳۰۰۰
۵	فروشگاه‌های کود و سم	۳۵۷۹
۶	ظرفیت انبار چندمنظوره و مکانیزه و باسکول	۳۸۶۰
۷	واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی	۴۹۱
۸	مراکز جمع‌آوری شیرتعاونی‌های روستایی و کشاورزی	۴۷۰
۹	واحدهای اعتباری	۱۱۵۴
۱۰	صندوق‌های تعاون روستایی و شعبات آن	۶۱
۱۱	واحدهای خدمات مشاوره‌ای و کلینیک‌های گیاه پزشکی	۱۵۱

وضعیت موجود شبکه تعاونی‌های روستایی، کشاورزی، زنان، تولید، نظام صنفی و خیرگان

ردیف	عنوان	تعداد	تعداد اعضا
۱	اتحادیه‌های مرکزی سراسری	۹	-----
۲	شرکت تعاونی روستایی	۲۷۶۹	۴۳۲۵۹۱۸ نفر عضو
	اتحادیه استانی و شهرستانی	۳۲۸	
۳	شرکت تعاونی کشاورزی	۱۹۵۲	۱۰۷۱۹۵۶ نفر عضو
	اتحادیه استانی و شهرستانی	۱۰۰	
۴	شرکت تعاونی زنان روستایی در سطح استان‌ها و شهرستان‌ها	۳۰۶	۵۸۹۸۶ نفر عضو
۵	شرکت تعاونی تولید	۱۱۴۱	۳۸۵۹۵۰ نفر عضو
	اتحادیه استانی و شهرستانی	۶۳	
۶	شرکت سهامی زراعی	۲۹	-----
۷	انجمن خیرگان کشاورزی شهرستان‌ها	۳۲۰	-----
	کانون خیرگان کشاورزی استان‌ها	۳۱	
۸	نظام صنفی کشاورزی استان‌ها	۳۲	۶۲۷۹۷ نفر عضو
	نظام صنفی کشاورزی شهرستان‌ها	۴۰۵	
۹	خدمات فنی مشاوره / تخصصی	۲۹۴۶	۲۷۲۰۲ نفر عضو
۱۰	انجمن هماهنگی و حمایتی در شهرستان‌ها	۲۴۱	۵۳۸۰ نفر عضو
	کانون هماهنگی و حمایتی در استان‌ها	۲۸	

به بهانه تفاهم مشترک میان وزرای کشاورزی ایران و فرانسه
کشاورزی و دستاوردهای دیپلماسی خلاق

هر گونه ارتباط و مناسبات با این کشورها را نفی می کردند و پیوسته می گفتند و می گویند: «اینها آدم های خطرناکی هستند و حتماً سر ما را کلاه می گذارند و هر کس و هر چیزی که به آنان نزدیک شود در دام نشان گرفتار می شود و سحر و جادویش می کنند و مال و اموال و منابش را غارت و کشورمان را به خاک سیاه می نشانند. اینها فعال مایشاء هستند حتی اتفاقات داخل کشور هم زیر سر آنهاست». این نوع تفکر و طرفداران آن احتمالاً فرض را بر این می گذارند که «خارجی ها از هوش و ذکاوت و برتری فکری و ذهنی خارق العاده و بسیار بیشتری از ما برخوردارند» و ناخودآگاه یا تلویحاً طبق باوری که دارند مسئولان، سیاستمداران و طرف های مذاکره کننده ایرانی و به تبع آن مردم را در جایگاه های مختلف، انسان های کند ذهن و بی ذکاوت که قدرت فکری لازم برای

نیز در سازمان ملل متحد برای سخنرانی حاضر شود.
چنین فضایی از مناسبات دیپلماتیک با سمت و سوی سیاسی، تجاری، اقتصادی و حتی فرهنگی طی دو سه دهه اخیر کم سابقه و بلکه بی سابقه است و از آنجا که به نظر می رسد این روند همچنان و در ابعاد مختلف دیگر به ویژه در مناسبات میان کشورمان و کشورهای اروپایی ادامه یابد باید شعار یکی از بانک های عامل را تکرار کرد که به محض ورود به سامانه اش می نویسد: «تغییر احساس کنیم». البته آنان که خواستار هیچگونه تغییری نیستند و وضع موجود را برای خود بهترین شرایط می دانند نگران و به قول خود دلواپس این دگرگونی و تغییرات در ساختار سیاست خارجی هستند.
این نوع تفکر و مبشران آن، پیش از این

نگارش این مطلب درست زمانی است که وزیر کشاورزی، شیلات و صنایع غذایی فرانسه که سخنگوی دولت سوسیالیست «اورلان» نیز هست در راس هیاتی بلند پایه و مرکب از ۲۰ نفر از مسئولان و مدیران دولتی، ۱۲ خبرنگار از چند نهاد خبری و بالغ بر ۱۴۰ فعال اقتصادی در بخش خصوصی، در روزهای پایانی شهریور ماه در کشورمان حضور دارند. در همین روزها یک هیات ایتالیایی با وزیر آموزش و پرورش در حال مذاکره و امضا قرارداد هستند و یوکی آمانو دبیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی IAEA نیز در رابطه با برجام و گفتگو با مقامات و مسئولان کشور به ویژه کمیسیون بررسی این توافق نامه در مجلس شورای اسلامی در ایران به سر می برد و دکتر ظریف در راس هیاتی به نیویورک سفر کرده است و در پی آن قرار است دکتر روحانی

مقابله با اینان را ندارند قلمداد می‌کنند و به جز خودشان که در موضع انکار هر گونه مناسبات و حتی گفتگو و مذاکره هستند، دیگران را ناتوان و شیفته رفتار و کردار اینان می‌دانند که در هر مناسبات دیپلماتیک، اقتصادی و تجاری و بازرگانی بلا شرط منافع ملی کشور را تسلیم آنان خواهند کرد و حتی از طرح اتهاماتی چون خائن و خیانتکار نیز ابایی ندارند. صادترین صاحبان و مدعیان این نوع تفکر - و البته نه آن دسته از کاسبان پنهان تحریم - باورهای خود را بر اساس دانسته‌های منقطع از تحولات کنونی جهان و مرتبط به سالهای دهه ۱۳۴۰ بیان می‌کنند که صف بندی قوا در جهان به گونه‌ای دیگر بود و جهان در چارچوب مناسبات میان کشورها تعریف دیگری داشت. باید گفت عصر این گونه طرز تفکرها سپری شده است و دوران استعمار کهنه، استعمار نو، صدور سرمایه، لشکر کشی و تسخیر حکومت‌ها از درون، فترت کشورهای تحت سلطه و استعمار شده و تفوق استعمارگران دیرپست به سر آمده است. اصولاً شاخصه‌های دیپلماسی جهان با آن دوران تیره و تاریک فاصله گرفته است. جهان کنونی جهانی دیگری است که با تئوری‌های رهایی بخش سالهای دهه ۴۰ به بعد قابل تفسیر نیست، شاخصه بارز و اجتناب ناپذیر جهان کنونی تعامل است، نه به این معنی که کشورهای غربی در جستجوی برتری و تفوق نیستند و قصد دارند منافع ملی خود را خیرات کنند، خیر! دیگر نمی‌توانند برتری بلا منازع داشته باشند. نه تنها غربی‌ها، بلکه هیچ کشور دیگری قصد این کار را ندارد، برتری جویی در عصر دانایی و بیداری فزاینده کشورهای مختلف جهان مابیه ازای خود را از دست داده است، ساختار جهان در قالب کشورهای مختلف و مرزهای جغرافیایی متفاوت، در مسیر تجارت و سیاست تعامل جو قرار گرفته است و به عبارتی حوزه‌های نفوذ سلطه سیاسی چند دهه پیشین به عرصه بازرگانی و اقتصاد رقابتی فرار و پییده است. در چنین شرایطی طرح مداوم این موضوع که «برقراری مناسبات با

خارجی‌ها به این دلیل که سر ما کلاه می‌گذارند و خطرناک هستند»، و جاهت سیاسی و فکری ندارد، بلکه باید صحنه نبرد را درست و دقیق تشخیص دهیم و هوشمندانه ترسیم کنیم، با رعایت تمامی اصول اقتصادی و درک شرایطی که آیا شواهد و قوانین خیر از شاخصه‌های تعامل دو سویه و مناسبات اقتصادی بر دُرد می‌دهند، وارد شویم و آنچه که پایه‌های اقتصاد قدرتمند غیر نفتی کشورمان را مستحکم می‌کند در مذاکرات و گفتگوها به میان آوریم. بامسرت باید گفت کالبد شکافی تفاهم‌نامه مورد توافق میان وزیر جهاد کشاورزی کشورمان با «استفان لوفول»، وزیر کشاورزی فرانسه و مذاکراتی

کشور برای فعالیت‌های ساختاری در عرصه دامپروری که جنبه بنیادی در عرصه توسعه و کاهش هزینه‌های تولید شیر و گوشت را در پی دارد. این دو دستاورد که در قالب ۱۵ تفاهم‌نامه میان طرف‌های ایرانی و فرانسوی تجسم یافت و امضا شد آشکار ساخت که دیپلماسی خلاق و همه جانبه نگر دولت یازدهم و معاونان متخصص و کارآشنای وزارت جهاد کشاورزی، باهوش، ذکاوت و دانش کافی در صحنه نبرد، مناسبات اقتصادی و تولیدی میان دو کشور را در شرایط متعادل و حتی به نفع کشورمان رقم زده‌اند. مفاد تفاهم‌نامه به خوبی آشکار

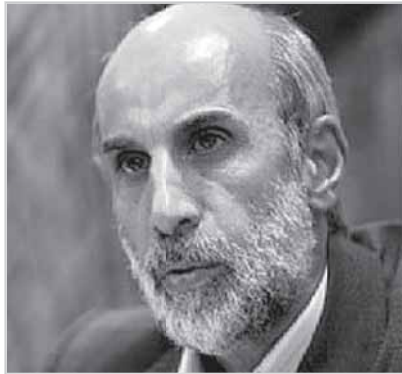

که در حضور خبرنگاران صورت گرفت و پرسش و پاسخ‌های طرف‌های فرانسوی، دو شاخصه را در این مناسبات و تفاهم‌نامه‌ها آشکار می‌سازد؛ یکی انتقال تکنولوژی در زمینه بذور گیاهی، ژرم پلاس و ژنتیک دامی، تحقیقات در زمینه ساختارهای اصلی و حتی اعلام موافقت وزیر کشاورزی، شیلات و صنایع غذایی فرانسه در پاسخ سوال خبرنگار مجله دامپروران مبنی بر موافقت با انتقال دامهای ژئومیک گوشتی شیری دو منظوره در مسیر این همکاری به مزارع ایران، به ویژه دو دام خوب بازده «شاروله» و «مونت بیلارد»، دوم ایفای نقش بخش خصوصی دو

می‌سازد که مسئولان کشاورزی کشورمان فرانسوی‌ها را در جایی قرار داده‌اند که فقط به فکر فروش کالا نباشند، بخش عمده‌ای از آنچه که هست انتقال تجربه، دانش و نتایج تحقیقات در قالب پروژه‌های عملی است، این تفاهم‌نامه در بخش دولتی‌اش هم که به امضای مهندس عباس کشاورز معاون وزیر در امور زراعت و دکتر آ.ج. آروبانی (H. Aroboni) رسید، به خوبی از توانایی‌های فنی و دانش روز متخصصان دولتی کشورمان حکایت دارد که با تدبیر کارشناسی و دوراندیشی تدوین و تنظیم شده است.

منصور انصاری

پایش آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان روستایی و واحدهای صنعتی پرورش مرغ آغاز شد

جیره مناسب در مدت ۳۵ روز به ۱/۷ کیلوگرم می‌رسد.

دکتر خلیج درباره برنامه‌های سازمان دامپزشکی در برخورد با آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان گفت: دولت مبلغ ۷ میلیارد تومان در اختیار سازمان قرار داده است که از این مبلغ ۲ میلیارد تومان به استان مازندران اختصاص یافته است.

وی در ادامه به برگزاری روز روستا در ۱۵ مهر اشاره کرد و گفت: سعی می‌کنیم در محیط‌های روستایی با بهره‌گیری از نیروهای متخصص دامپزشکی اعم از دولتی و غیردولتی خدمات رایگان ارائه دهیم.

وی در مورد تب برفکی در کشور اظهار داشت: نسبت به سال گذشته میزان ابتلا ۶۵/۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

ریاست سازمان دامپزشکی درباره واردات دام گفت: سازمان با واردات دام از مرزهای شرقی مخالف است و اشاره کرد که خط تولید واکسن تب برفکی در مهاباد با حضور کارشناسان موسسه رازی راه‌اندازی خواهد شد. وی در پایان درباره بیماری طاعون نشخوارکنندگان کوچک ادامه داد: این بیماری ۲۲ سال پیش شناسایی و اقدامات پایشی مناسبی انجام شد و همچنین از سازمان محیط زیست تقاضا کردیم با نصب دوربین مداربسته در مکان‌هایی از جمله آبشخورها که محل تجمع حیات وحش است وضعیت را کنترل کرده تا از انتشار بیماری جلوگیری شود و کمربند حفاظتی ایجاد کنیم.

عبدالحسین باخدا

واحد پرورش طیور خبر داد. وی تأکید کرد: برنامه پایش از امروز آغاز و ۱۹ هزار مورد نمونه برداری صورت گرفته است.

وی از تمامی تولیدکنندگان واحدهای صنعتی خواست در صورت مشاهده موارد مشکوک فوراً سازمان را در جریان قرار داده و اطلاع‌رسانی کنند و همچنین تأکید کرد که مرغ‌های تولیدی به لحاظ بهداشتی و محیط زیست در وضع سالمی به سر می‌برند و به مردم اطمینان داد هیچ‌گونه هورمونی در مرغ وجود ندارد. وی افزود: مدعیان باید به لحاظ علمی موضوع را ثابت کنند و توضیح داد تزریق هورمون به دلیل هزینه بالا امکان‌پذیر نیست و به لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه نمی‌باشد.

وی افزود: به علاوه در هیچ یک از مرغ‌های مورد آزمایش وجود هورمون اثبات نشده و از طرفی تاکنون سازمان برای واردات هورمون مجوز صادر نکرده است.

دکتر خلیج در ادامه به وضعیت پرورش مرغ در کشور اشاره کرد و گفت: در گذشته ضریب تبدیل دان به گوشت مرغ بسیار پایین بود اکنون با اقدامات ژنتیکی و اصلاح نژادی

به مناسبت فرارسیدن ۱۴ مهر و روز ملی دامپزشکی دکتر خلیج به همراه معاونانش در جمع خبرنگاران رسانه‌های ارتباط جمعی حضور یافت. ریاست سازمان دامپزشکی کل کشور در ابتدا گفت: شعار امسال هفته دامپزشکی «دام سالم، غذای سالم، انسان سالم و غذا از مزرعه تا سفره» نامگذاری شده است که از هشتم تا ۱۴ مهر به مدت یک هفته ادامه خواهد داشت.

وی افزود: در این هفته موسسات وابسته و مرتبط با دامپزشکی، برنامه‌های خاص و طرح‌های مهمی را به بهره‌برداری رسانده‌اند که طرح‌های خدماتی، فنی، اداری و بهداشتی، درمانی در استان‌های کرمانشاه، کرمان، مرکزی، سیستان و بلوچستان و خراسان رضوی را شامل می‌شود. سرمایه‌گذاری این طرح‌ها بالغ بر ۲۱۸ هزار و ۸۳۵ میلیون ریال و برای ۱۳۵ نفر اشتغال ایجاد کرده است.

وی ادامه داد: طرح قرنطینه مرزی دامی شهرستان سراوان در بخش کوهک از توابع استان سیستان و بلوچستان با ظرفیت سالانه ۳۶ هزار راس دام سنگین کار خود را آغاز کرده است.

وی به راه‌اندازی ۱۱ سامانه الکترونیکی در ۱۴ مهر اشاره کرد که روز دامپزشکی نام دارد و گفت: سازمان دامپزشکی در بهره‌گیری از سامانه‌های الکترونیکی پیشرو است. این طرح برای ۱۲ نفر به طور مستقیم و ۳۰۰ نفر غیر مستقیم شغل ایجاد کرده است.

دکتر خلیج در ادامه از پایش آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در ۳۲۰ روستا و ۱۳۰۰

برگزاری سومین گردهمایی مدیران سازمان جهاد کشاورزی و یک نکته قابل تأمل

در ادامه سخنان صمیمانه‌اش با مدیران جهاد سراسر کشور و حتی بعضی از کشاورزان نمونه و پیشرو با شیوه درددل، از کمبود امکانات نسبت به تلاش‌های بی وقفه آنان در عرصه کشاورزی کشور یاد کرد و گفت؛ به واقع آنقدر که برای کشاورزی کشور کوشش می‌کنید، اعتبارات و بودجه‌های لازم برای توسعه زیرساخت‌ها در اختیار شما قرار نگرفته است. ایشان از کمبودهای اعتباری سخن گفت و حتی در لحظاتی چند متاثر شد که نمی‌تواند متناسب با تلاش همکارانش در سراسر کشور اعتبارات درخور را برای آنان تامین کند و متأسفانه وضعیت کشاورزی از دیرباز همین بوده است. آن موقع که نگرشی برای توسعه پایدار وجود ندارد و کشاورزی در مسیر تولید کمی و جنجالی و آمارسازی هدایت می‌شود، اعتبار هست، حتی برای واردات بی رویه، ولی وقتی که سیاست‌ها به سمت توسعه پایدار زیرساخت‌ها و تحولات ساختاری می‌رود، بودجه و اعتبار کافی نیست!

صورت می‌گیرد. مهندس حجتی در این گردهمایی بیش از گذشته با اتکا به نفس از کشاورزی کشور و کشاورزان دفاع کرد و خدمات انجام شده توسط وزارتخانه را با صراحت بیشتر برشمرد و حتی فراتر از آن به کارخانجات روغن یا «تراست» واردات دانه‌های روغنی، روغن خام و کنجاله آن تشریح زد که «مملکت صاحب دارد، دانه‌های روغنی را نمی‌خرم یعنی چه؟!» وی

سومین گردهمایی مدیران سازمان‌های جهاد کشاورزی به عنوان روشی موثر برای تبادل تجارب و یک دست کردن سیاست‌ها وزارتخانه، همچنین انتقال تصمیمات و برنامه‌ها قبل از فصل کاشت با حضور گسترده معاونان، مدیران میانی و سازمان‌های وابسته به وزارتخانه به شمار می‌رود. در این گردهمایی، گرچه محدود و یک روزه، ارتباطات رو در رو و گفتمان‌ها خارج از نظام کاغذبازی و اداری

گفتگوی اختصاصی با مهندس شافعی نیا:

کاهش قیمت تمام شده محصولات کشاورزی، راهبردی همیشگی

قسمت پایانی

تاکنون سه قسمت از گفتگوی طولانی و پر مضمون با مهندس شافعی نیا را در شماره‌های ۱۶۲، ۱۶۳ و ۱۶۴ مجله دامپروران تدوین و منتشر کرده‌ایم. ذکر سر فصل‌های این گفتگوی تخصصی از ابتدا تاکنون طولانی است اما می‌تواند به عنوان آشنایی گویا و مرجع، مباحث اصلی کشاورزی را از مرحله کاشت تا تولید مواد غذایی و غذا را شامل شود. در سومین بخش، مهندس شافعی نیا با معرفی توانایی‌ها و اقدامات انجام شده شرکت نهاده‌های دامی جاهد، مباحث قابل لمس و مشخصی در عرصه تحولات ژنتیک دام‌های سنگین را با خوانندگان در میان گذاشت. ایشان در این مبحث، نهاده‌های دامی جاهد را به عنوان شرکتی دانش بنیان و پرچم دار تحول در دامپروری کشور معرفی کرد و ضمن اشاره به تولید دام‌های ژنومیک برای اولین بار در کشور، موضوع افزایش تولید شیر و سپس گوشت با استفاده از فن آوری‌ها و دانش ژنومیک و صرفه جویی ۱۶ میلیون دلاری از این رهگذر را مورد بحث قرار داد. تحول در دام سبک و تلاش برای متعادل و کم نوسان کردن قیمت گوشت مرغ از جمله دیگر بحث‌های سومین قسمت گفتگوی اختصاصی بود.

در چهارمین بخش، مهندس محمدرضا شافعی نیا می‌کوشد با تحلیل از شرایط مشخص به کارگیری تکنولوژی در فرایند کاشت، داشت و برداشت این پیام را به جامعه مخاطب کشاورزی و تصمیم گیرندگان و تصمیم سازان کشور برساند که

بدون به کارگیری تکنولوژی‌های مدرن نمی‌توان ساختار کشاورزی را به گونه‌ای دگرگون ساخت که به بهره‌وری مطلوب از نظر تولید و رقابت در قیمت تمام شده برسد، گرچه ایشان به تلویح موضوع واردات تکنولوژی تراکتورها و کمباین‌های سنگین را به میان می‌آورد ولی آشکار است که بر نوسازی ناوگان مکانیزاسیون کشور در تمامی مراحل تأکید دارد و مهم‌تر از آن این موضوع را علاوه بر مقرون به صرفه بودن، امکان پذیر می‌داند. شافعی‌نیا به موارد متعددی از ماشین‌های کشاورزی مدرن اشاره دارد که در کمتر از ۳ سال استفاده در مزارع گندم هزینه خود را برمی‌گردانند.

تحلیلی بر مشکلات بخش کشاورزی و راه‌های برون‌رفت از آنها

مهندس شافعی‌نیا با اشاره به اشکال مختلف شیوه‌های تولید در بخش کشاورزی و وضعیت عمومی آن می‌گوید: خرد بودن اراضی، کهنوت سن کشاورزان، مشکلات ناشی از مصرف بیش از حد منابع زیرزمینی آب، پایین بودن میانگین تولید، موضوع اشتغال و نهایتاً افزایش قیمت تمام شده چند معضل اساسی در بخش کشاورزی هستند که بیشترین تأثیر را دارند. ما برای حل این معضلات در چارچوب امکانات و اختیاراتی که داریم به فکر افتادیم که چه بکنیم، یکی از راهکارها حل مشکلات تکنولوژیکی بود زیرا تکنولوژی ما مربوط به ۵۰ سال قبل است. جوان تحصیل کرده امروزی تحمل کار کردن با این تکنولوژی قدیمی را ندارد، شاید افراد کهنسال این حرفه بتوانند روی یک صندلی آهنی غیر استاندارد تراکتوری قدیمی بنشینند و کار کنند ولی جوان دانشگاه رفته نه می‌تواند و نه می‌خواهد در حالی که تراکتورهای پیشرفته دارای کولر، سیستم گرمایی، صندلی در حد استاندارد بنز و امکانات صوتی تصویری مدرن در مزارع کشاورزی دنیا حضور دارند به این شرایط تن دهد.

با تراکتورهای مدرن، جوانان را به مزارع بکشانیم

مسلماً اگر چنین تراکتورهایی در مزارع ما وجود داشته باشند، جوان‌ها رغبت بیشتری به کار پیدا می‌کنند و از سوی دیگر، تراکتورهای قدیمی برای کاشت یک هکتار، ۶ بار رفت و آمد، ۹ ساعت کار و ۲۱۴ لیتر گازوئیل مصرف می‌کنند در حالی که یک تراکتور ۱۵۰ قوه اسب بخار به جای ۶ بار، حداکثر ۲ بار داخل مزرعه می‌رود و اگر هر بار یک ساعت و نیم طول بکشد در کمتر از ۳ ساعت کار را انجام می‌دهد و همچنین با توجه به مصرف کم گازوئیل یعنی ۲۲ لیتر در هر ساعت، حداکثر ۶۶ لیتر گازوئیل مصرف کند، یعنی نسبت به تراکتور نیمه سنگین قدیمی در هر هکتار ۱۵۰ لیتر گازوئیل و ۶ ساعت صرفه‌جویی در زمان و نیروی انسانی حاصل می‌شود.

با تکنولوژی‌های جدید تراکتورها، ۳۰ تا ۳۵ درصد در مصرف آب صرفه جویی کنیم

مصرف آب صرفه جویی کنیم

مهندس شافعی‌نیا مدیر عامل مؤسسه جهاد استقلال می‌گوید: موضوع استفاده از تراکتورها و ماشین‌های مدرن در کشاورزی فقط به جلب و جذب جوان‌ها، کاهش چشمگیر مصرف انرژی و جلوگیری از کوبیده شدن زمین ختم نمی‌شود بلکه در تکنولوژی مدرن، تراکتور به گونه‌ای طراحی شده است که تمامی زمین را شخم نمی‌زند بلکه فقط محل کاشت بذر را آماده می‌کند. در این شرایط میزان نفوذ آب حداقل ۳۰ تا ۳۵ درصد کاهش می‌یابد و خود به خود صرفه جویی در مصرف آب اتفاق می‌افتد و در عین حال حتی از میزان رشد علف هرز نیز کاسته می‌شود.

با تکنولوژی از هدررفت بذر و کود جلوگیری کنیم

وی یادآور شد: در کاشت به شیوه قدیم و توسط تراکتورهای دو نسل قبل بخش عمده‌ای از بذر هدر می‌رود و

گندم پیش می‌آید و علیرغم تلاش‌های فراوان صورت گرفته برای کاهش ریزش کمباین‌های موجود نیز این معضل همچنان برای کشاورزی کشور باقی است.

* کمباین کلاس وارد مزارع کشاورزی ایران می‌شود در این شرایط شرکت سرمایه‌گذاری جاها کوشید از میان بهترین‌های دنیا کمباین کلاس آلمانی را برای مقابله با این ریزش برگزیند و در حال حاضر ما تعدادی از این کمباین داریم که میزان ریزش گندم در آنها به هنگام برداشت به دو دهم درصد هم نمی‌رسد، یعنی می‌توان آنها را کمباین‌های بدون ریزش نامید، لذا اگر فرض کنیم متوسط ریزش در کمباین‌های قدیمی موجود رقمی حدود ۱۵ درصد باشد در مقابل برداشت ۱۱ میلیون تن گندم قابل پیش‌بینی در سال جاری، حداقل بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم، یعنی هزار و پانصد میلیارد تومان هدر رفت داریم، طبیعی است که با این رقم می‌توانیم تعداد قابل توجهی کمباین خریداری کنیم که حداقل عمر مفید آنها ۱۰ سال است و این خود یک صرفه جویی عظیم ملی را در عرصه کالای استراتژیک گندم در کشور رقم می‌زند.

روش‌های پیشرفته سیلوی ذرت و علوفه

مهندس شافعی‌نیا می‌گوید: یکی از ارزشمندترین علوفه‌ها برای دام‌های سبک و سنگین بقایای غلات از جمله کاه و کلش و به‌ویژه ذرت است که از دیرباز به صورت ابتدایی و در فضاهایی که غالباً در دامداری‌ها تعبیه شده، سیلو می‌شود. به عبارتی علوفه حجیم ذرت، چاپر و پس از سیلوروی آن پلاستیک کشیده می‌شود که مراحل تخمیر خود را سپری و به خوراک مفید برای دام‌ها تبدیل شود که

در واقع بذر کیلوئی مصرف می‌شود حال آنکه در فن‌آوری تراکتورهای مدرن بذر دانه‌ای محاسبه و به کار می‌رود و در فاصله مناسب زمین کاشته می‌شود که در جمع‌بندی نهایی، کشاورز به جای ۲۰۰ کیلو بذر ۱۲۰ کیلو می‌کارد و گیاه به صورت یکنواخت و در تمامی سطح مزرعه به بار می‌نشیند. مدیرعامل موسسه جهاد استقلال می‌گوید: لازم است بر این نکات که غالباً کارشناسان به خوبی می‌دانند تأکید مجدد کنیم که تراکتورهای مدرن کود را در نزدیک‌ترین محل دسترسی گیاه می‌کارند تا رشد گیاه کاشته شده افزایش یابد و علف هرز به وجود نیاید. ایشان در تشریح بیشترین بحث می‌گویند: در یک مزرعه ۳۰۰ هکتاری در زنجان با استفاده از تکنولوژی مدرن توانستیم از هر هکتار ۸ تن و ۱۵۰ کیلو گرم گندم برداشت کنیم که علاوه بر افزایش ۱۰۰ درصدی محصول، ۴۰ درصد کاهش هزینه‌های کاشت، داشت و برداشت نیز حاصل نمودیم. بدیهی است در چنین شرایطی کشاورزان به ویژه جوان‌ها جذب کار می‌شوند زیرا تولید مقرون به صرفه است.

از هدر رفت یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم جلوگیری کنیم

مهندس محمدرضا شافعی‌نیا مدیرعامل موسسه جهاد استقلال به بحث دیگری در عرصه کشاورزی به ویژه غلات می‌پردازد و می‌گوید: موضوع ریزش غلات و گندم هنگام برداشت از دیرباز یکی از دغدغه‌های کشاورزان و کارشناسان و حتی دولت بوده است. یعنی محصولی با هزاران مرارت و صرف هزینه‌های سنگین کاشته می‌شود ولی به دلیل فرسوده و ناکارآمد بودن تکنولوژی کمباین‌ها، تا ۲۰ درصد ریزش

آن استفاده کرد. در این شرایط، به خاطر جدا بودن هر بسته علوفه از سایر بسته‌ها امکان رشد میکروارگانیزم‌های هوازی منتفی و طبعاً بار میکروبی شیر کاهش و سلامت آن افزایش می‌یابد. مهندس شافعی نیامی گوید: ما تکنولوژی «گوال» را وارد کرده و در استان‌هایی چون اصفهان و خوزستان به کار گرفته‌ایم.

این نوع سیلو کردن به رغم نیاز و اجرای دقیق در مقابل میکروارگانیزم‌های هوازی به دلیل امکان گسترش قارچ و کپک‌ها برای فرایند نهایی تولید در دامداری‌ها مشکل ساز خواهد بود. چه بسا سیلویی که دچار قارچ و کپک شده به شیر دام‌ها سرایت و در کیفیت آن تأثیر بگذارد.

۳۵ دستگاه کمباین و ۴۵ دستگاه تراکتور کلاس روانه

مزارع ایران می‌شوند

وی در پایان این گفتگو یادآور شد: بر آن هستیم که در تمامی زمینه‌ها از جمله ماشین‌های کشاورزی مجموعه‌ای را تجهیز و در آن ماشین‌های مدرن را معرفی و ترویج کنیم تا زمینه‌های لازم نوسازی و مدرن کردن فرایند کاشت، داشت، برداشت فراهم آید، لذا در حال حاضر ۳۵ دستگاه کمباین کلاس با آخرین تکنولوژی و ۴۵ تراکتور سنگین با قوه اسب بخار ۱۵۰، ۱۷۵، ۲۲۰ و ۳۲۷ وارد کشور شده و مهیای حضور در مزارع کشاورزی می‌باشند. البته تراکتورهای ۳۲۷ قوه اسب بخار برای نیشکر کاربرد بیشتری دارند. وی گفت: ۷۰ کمباین برنج نیز توسط شرکت‌های تابعه مؤسسه جهاد استقلال وارد مزارع برنج کشور خواهند شد که در نهایت، فعالیت کشاورزی را برای کشاورزان مقرون به صرفه خواهد کرد.

کاهش میزان قارچ و کپک در فرایند سیلوی علوفه

مهندس شافعی نیامی گوید: بر آن بودیم که تکنولوژی جدید سیلوی ذرت علوفه‌ای را ترویج کنیم، لذا برای کاهش ضایعات سیلویی و جلوگیری از هر گونه کپک و قارچ، دستگاه‌هایی به نام «گوال» را وارد کشور نمودیم که ذرت چاپر شده را در اوزان ۱۵۰ تا یک تن پرس می‌کند و امکان افزودن هر گونه مواد تقویت کننده توأمان با پرس این محموله غذایی وجود دارد. این علوفه پرس شده نیازی به انبار ندارد و وقتی که تخمیر شد می‌توان به حد نیاز روزانه از

بانک کشاورزی در سال ۹۴ انجام داد: اختصاص بالغ بر ۳۰ هزار میلیارد تومان اعتبار به بخش کشاورزی

۱۹۰۷ شعبه بانک کشاورزی در خدمت کشاورزان

در روزهای پایانی شهریور ماه گذشته روابط عمومی بانک کشاورزی، خبرنگاران رسانه ها و سایت های خبری مختلف، همچنین مطبوعات تخصصی بخش کشاورزی را برای انجام گفتگویی مشروح و همه جانبه با دکتر شهیدزاده مدیرعامل و رئیس هیات مدیره بانک کشاورزی به خیابان «پاتریس لومومبا» دعوت کرد. حضور بیش از ۷۰ خبرنگار نشان از گستردگی ارتباط بانک با رسانه ها داشت. دکتر شهیدزاده هیچ سوالی را بدون پاسخ نگذاشت و با اتکا به نفس و تسلط کامل به آمار و ارقام بانک کشاورزی، در کنار مشاورش مهندس شریفیات با خبرنگاران گفتگو کرد.

دکتر شهیدزاده در ابتدای این گفتگو به گستردگی فعالیت های بانک کشاورزی و شعب بی شمار آن در اقصی نقاط کشور اشاره کرد و گفت: این بانک با ۱۹۰۷ شعبه در شهرستان ها، مراکز استان و قطب های تولید یکی از بزرگترین شبکه های بانکی کشور به شمار می رود. این گستردگی و حجم گردش نقدینگی، بانک کشاورزی را به عنوان یکی از شاخصه های توسعه بخش کشاورزی و بازویی قدرتمند در ارائه خدمات به کشاورزی کشور معرفی می کند.

جذب نقدینگی از جامعه شهری و تقویت شعبی که در قطب های

کشاورزی هستند

وی افزود: ۷۰۰ شعبه شهرستان ها (از ۱۹۰۷ شعبه) را در اختیار روسای شعبی قرار داده ایم که جزء قطب های تولید در محصولات کشاورزی و دامپروری می باشند. این ویژگی بانک کشاورزی قابل قیاس با سیستم موسسات اعتباری و بانکی کشور نیست و در نوع خود، کاری بی نظیر در خدمت به کشاورزی است. اصولاً یکی از سیاست های عمده ما جمع آوری منابع و نقدینگی جهت تقویت کشاورزان و کشاورزی کشور است. ایشان یادآور شد که در ادامه همین سیاست بالغ بر ۹۰ درصد منابع بانک به بخش کشاورزی اختصاص داده شده است.

چگونه بعد از ۱۰ سال اعتبار خرید گندم به بانک کشاورزی بازگشت

دکتر شهیدزاده به بحث خرید در مسیر اجرای طرح محوری گندم اشاره کرد و گفت: با حمایت وزیر محترم جهاد کشاورزی و حمایت دولت تدبیر و امید، پس از ۱۰ سال اعتبارات خرید گندم کشاورزان

در حال حاضر، بخش‌های مختلف مرغ گوشتی، مرغ مادر گوشتی، مرغ تخمگذار، مرغ اجداد گوشتی، مرغ لاین، مرغ مادر تخمگذار و... ۲۸ هزار و ۶۹۶ میلیارد ریال به بانک بدهی دارند، اما بانک کشاورزی آنها را در لیست سیاه نمی‌گذاریم، بلکه با آنها تعامل می‌کند

مصرفی و توسعه طرح‌های استراتژیک وزارت جهاد کشاورزی است.

وی اضافه کرد: منابع خوبی به این طرح‌ها اختصاص داده شده، از جمله سال گذشته حدود ۱۷ هزار میلیارد ریال، یعنی بیش از ۹۴/۵ درصد منابع را به قرارداد رساندیم و از این منابع ۵/۵ درصد مربوط به مشتریانی از کمیته امداد امام خمینی و بهزیستی بود که البته اگر از سوی این دو ارگان طرح‌های بیشتری معرفی می‌شد، منابع لازم را اختصاص می‌دادیم.

افزایش ۲/۵ برابری سهم بانک کشاورزی از صندوق توسعه ملی در سال ۹۳

وی یادآور شد: در سال ۱۳۹۲، از ۸ هزار میلیارد ریالی که اختصاص یافته بود ۳۹۰۰ هزار میلیارد ریال به قرارداد رسید. یعنی سال ۹۳، هم میزانی که از صندوق توسعه ملی به بانک کشاورزی اختصاص داده بودند ۲/۵ برابر بود و هم جذب این مبلغ بیش از ۳ برابر بود که ما توانستیم آن را در توسعه زیرساخت‌ها به مرحله قرارداد برسانیم و مجریان به تدریج در حال اجرای طرح‌ها هستند. اجرای طرح توسعه گلخانه‌ها و توسعه پرورش ماهی در قفس به تصویب شورای عالی اشتغال رسید و به عنوان طرح‌های ملی قلمداد شد و گزارش آن از طرف وزیر جهاد کشاورزی به مقام معظم رهبری ارائه گردید که به عنوان یک انتظار ملی، سرمایه‌گذاری در این بخش از زیرساخت‌های کشاورزی برای سودآوری بیشتر و ریسک کمتر صورت بگیرد.

انجام بیش از ۱۲ میلیارد دلار عملیات ارزی برای سایر بانک‌ها

وی گفت: بانک کشاورزی در بحث همکاری‌ها و امور بین الملل نیز بسیار فعال بوده و تامین منابع مورد نیاز بخش کشاورزی

به بانک کشاورزی بازگشت و تاکنون بیش از ۷ میلیون و ۹۵۰ هزار تن گندم به قیمت ۹ هزار و سیصد میلیارد تومان خریداری شده که تا امروز (۲۲ شهریور ماه) ۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد آن پرداخت شده است و به زودی کلیه طلب کشاورزان نیز پرداخت خواهد شد. وی افزود: این روند در تاریخ خرید گندم بی نظیر است.

راه اندازی قرض الحسنه ویژه کشاورزان

دکتر شهیدزاده به راه اندازی مجدد قرض الحسنه ویژه کشاورزان که چندین سال متوقف شده بود اشاره کرد و گفت: تا سال ۱۳۸۴، بانک، دو نوع قرض الحسنه برای بخش کشاورزی داشت؛ یکی قرض الحسنه عمومی که سایر بانک‌ها هم کم و بیش داشتند و دیگری قرض الحسنه ویژه کشاورزان که برای کمک به کشاورزان در فصل کاشت طراحی شده بود. این طرح در دولت‌های نهم و دهم متوقف شد ولی طی سال جاری مجدداً راه اندازی و اجرایی گردید.

اختصاص ۱۷ هزار میلیارد ریال برای طرح‌های ملی

مدیرعامل بانک کشاورزی در تشریح اقدامات انجام شده و تاثیر گذار بانک کشاورزی با تحلیل از شرایط ریسک سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی گفت: به دلیل ریسک‌های مختلف و فراوانی که در بخش کشاورزی وجود دارد، ریسک سرمایه‌گذاری در این بخش نیز بالاست، ولی بر اساس مصوبات مجلس و صندوق توسعه ملی، تسهیلات و اعتبارات خیلی خوبی را در سال ۹۳ برای توسعه طرح‌های ملی و صنعتی کشاورزی از جمله توسعه گلخانه‌ها، توسعه پرورش ماهی در قفس و توسعه دامداری‌های صنعتی اختصاص داده‌ایم. از شاخصه‌های این طرح‌ها، کاهش قیمت تمام شده، ارتقا عملکرد تولید در واحد سطح، افزایش کیفیت تولید، کاهش انرژی

و ام‌های ارزی سایر بانک‌ها را همزمان انجام داده است. به عنوان مثال، بانک کشاورزی در سال ۹۳ چیزی حدود ۳ میلیارد دلار گشایش اعتبار ارزی نقدی، ۲/۳ میلیارد دلار حواله‌های ارزی و ۵۳۵ میلیون دلار ثبت سفارش داشته که نسبت به سال گذشته در برخی موارد تادو برابر افزایش داشته است. بانک کشاورزی بیش از ۱۲ میلیارد دلار برای سایر بانک‌ها عملیات ارزی انجام داده که همه این ظرفیت‌های تخصصی، بانک کشاورزی را به عنوان یک بانک پر قدرت تخصصی و ابزار مناسب برای توسعه بخش معرفی می‌کند.

برگزاری یازدهمین اجلاس آپراکا در بابلسر

مدیر عامل بانک کشاورزی گفت: بانک کشاورزی عضو اتحادیه اعتبارات روستایی و کشاورزی آسیا و اقیانوسیه «آپراکا» می‌باشد که این اتحادیه ۷۰ عضو از ۲۳ کشور، از جمله بانک توسعه کشاورزی چین، هندوستان، ژاپن، تایلند، اندونزی، مالزی، جمهوری کره و روسیه دارد و همچنین گفتنی است که در مهر ماه، میزبان یازدهمین اجلاس کمیته اجرایی این اتحادیه در بابلسر خواهیم بود تا بتوانیم یکدیگر را در آینده برای توسعه روابط و استفاده از منابع ارزان قیمت به منظور توسعه کشاورزی و توانمند سازی روستاییان و تولید کنندگان یاری کنیم.

تامین ۲۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای بخش کشاورزی در سال

۹۲

دکتر شهیدزاده یادآور شد: سال گذشته توانستیم حدود ۲۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای بخش کشاورزی تامین کنیم و پیش بینی ما برای سال ۳۰۲،۹۴ هزار میلیارد ریال است. برنامه دیگر مادر سال ۹۴ به کارگیری توان بازار سرمایه برای توسعه بخش کشاورزی و به کارگیری سیستم ارزی صندوق توسعه ملی در این راستاست.

امسال تا همین حالا، ۵۰۰ میلیون دلار در صندوق توسعه ملی برای توسعه صنعت کشاورزی قرارداد بسته‌ایم و پیش بینی ما این است که تا پایان سال، رقم این تسهیلات ارزی تا ۱/۵ میلیارد دلار افزایش یابد تا این اعتقاد که «کشاورزی سودده نیست» رخت بر بندد. کشاورزی اگر دانش محور باشد، با همه ریسک‌های مختلفی که دارد می‌تواند بهترین درآمد و تولید ثروت را داشته باشد و ما به عنوان یک دستگاه تخصصی توسعه‌ای با داشتن بیش از ۱۴۰۰ کارشناس خبره کشاورزی به عنوان مشاوران کاری در خدمت توسعه بخش کشاورزی و سرمایه گذاران و تولید کنندگان بخش باشیم.

سوالات اختصاصی مجله دامپروان

در این کنفرانس و وسیع مطبوعاتی خبرنگار مجله دامپروان ضمن تشکر از روابط عمومی و اشاره به نقش این نهاد در جذب نقدینگی جامعه شهری برای تولید، با طرح سرفصل کارهای انجام شده توسط دکتر شهیدزاده در مدتی کوتاه سه سوال مطرح کرد:

- سیاست بانک کشاورزی پس از لغو تحریم‌ها و نقشی که قرار است در عرصه سرمایه‌گذاری خارجی ایفا کند چیست؟
- سیاست بانک کشاورزی در حمایت از بنیاد تازه تاسیس گندمکاران که دارای ۲۳۰۰ عضو کشاورز پیشرو می‌باشد چگونه خواهد بود و نهایتاً؛

- بانک کشاورزی چه سیاست‌ها و برنامه‌هایی را در حمایت از تعاونی‌های آب بران به کار خواهد گرفت؟

دکتر شهیدزاده ضمن تأکید بر این موضوع که سوالات خوبی مطرح شد، در پاسخ گفت: هم‌روند با لغو تحریم‌ها و حضور موسسات و شرکت‌های خارجی برای سرمایه‌گذاری، بانک کشاورزی نیز آمادگی لازم برای حمایت از سرمایه‌گذاران داخلی برای همکاری

اصولاً یکی از سیاست‌های عمده بانک جمع‌آوری منابع و نقدینگی جهت تقویت کشاورزان و کشاورزی کشور است. دکتر شهیدزاده یادآور شد که در ادامه همین سیاست بالغ بر ۹۰ درصد منابع بانک به بخش کشاورزی اختصاص داده شده است

مسا از بنیاد ملی گندمکاران و تعاونی آب بران حمایت مالی خوبی خواهیم کرد، با توجه به این که اعتقاد داریم اگر تشکل ها وارد زنجیره تولید شوند به راحتی می توانند تمام نکات فنی برای افزایش تولید، کاهش قیمت تمام شده، صرفه جویی در مصرف انرژی و... را انجام دهند و کار دولت را راحت تر کنند. لذا پشتیبانی از این تشکل ها در اولویت های بانک کشاورزی است تا انشاالله بتوانیم رضایت آنها که اثر مثبتی در تولید کشاورزی ارزان قیمت و صنعتی دارند را به دست بیاوریم.

خبر خوش، سرمایه بانک کشاورزی

افزایش می یابد

وی در بخش دیگری از گفتگوی خود با خبرنگاران یادآور شد: خبر خوش اینکه دولت تصمیم گرفته است در اولویت اول، سرمایه و توان تسهیلاتی بانک را افزایش دهد که در حال حاضر این تصمیم تصویب و بند اول آن هم اجرایی شده است.

اندیشه ای فراتر از بانکداری حرفه ای

دکتر شهیدزاده در تکریم تولید و تولید کنندگان کشاورزی گفت: تولید کنندگان زیر بخش های مختلف کشاورزی جهادگر هستند. در رابطه با تولید کنندگان بدهکار، ما بر اساس هماهنگی با بانک مرکزی و سیاست دولت، به آنها برای راه اندازی مجدد، سرمایه در گردش داده ایم. این یک اندیشه و نگرش فراتر از بانکداری حرفه ای است و بر اساس مقررات قانونی، ۸۰ درصد یا بیشتر، از بدهی را تسلیط می کنیم که این فعالیت در جهت حفظ اشتغال و خروج از رکود صورت می گیرد.

تعامل برای بدهی ۲۸ هزار میلیاردی صنعت مرغداری به بانک کشاورزی

در حال حاضر، بخش های مختلف مرغ گوشتی، مرغ مادر گوشتی، مرغ تخمگذار، مرغ اجداد گوشتی، مرغ لاین، مرغ مادر تخمگذار و... ۲۸ هزار و ۶۹۶ میلیارد ریال به بانک بدهی دارند، اما ما آنها را در لیست سیاه نمی گذاریم، بلکه با آنها تعامل می کنیم، زیرا در چنین شرایطی بانک کشاورزی دو کار برای وصول طلب هایش می تواند بکند؛ یا تمديد یا قرار دادن در لیست سیاه. ما هر دو را کنار گذاشتیم و در واقع به تولید مرغداری و دامداری کمک می کنیم.

اجرای طرح توسعه گلخانه ها و توسعه پرورش ماهی در قفس به تصویب شورای عالی اشتغال رسید و به عنوان طرح های ملی قلمداد شد و گزارش آن از طرف وزیر جهاد کشاورزی به مقام معظم رهبری ارائه گردید که به عنوان یک انتظار ملی، سرمایه گذاری در این بخش از زیرساخت های کشاورزی برای سودآوری بیشتر و ریسک کمتر صورت بگیرد

مشترک با سرمایه گذاران خارجی را دارد. وی یادآور شد: بانک کشاورزی به منظور تشویق تولید کنندگان بخش به الگو پذیری و پیروی از کشاورزان نمونه، خبره و... مشوق هایی در نظر گرفته است از جمله اینکه برای اعطای تسهیلات تا سقف یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال که وثیقه غیر منقول اتخاذ می شود، ما از کشاورزان نمونه وثیقه ضمانتی می گیریم و همچنین در کاهش سرمایه که بر اساس بخشنامه بانک مرکزی سهم متقاضی سرمایه گذاری باید ۲۰ تا ۲۵ درصد باشد، برای کشاورزان نمونه ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش قائل می شویم.

وی ادامه داد: همچنین به منظور تشویق این عزیزان، آنها را به عنوان ناظر

ویژه شعب، در رصد نوع برخورد کارکنان با کشاورزان انتخاب می کنیم و از همین جمله است تخفیف حق بیمه، بخشودگی کارمزد خدمات و...

ایشان با تأکید بر حمایت بانک کشاورزی از اشتغال در بخش افزود: برخی کشاورزان طرح هایی را اجرا کرده اند که با توجه به اوضاع اقتصادی کشور طی سال های گذشته درگیر نوسانات قیمت شده اند. بانک، سال گذشته برای این طرح ها که حدود ۷۵۷ طرح هستند، رقمی نزدیک به ۵۰۰۰ میلیارد ریال اختصاص داده است که بتوانیم آنها را در قالب سرمایه در گردش یا طرح تکمیلی راه اندازی کنیم. این عین سیاست دولت است که به بخش هایی که اشتغال در بردارند و می توانند تولید را بیشتر کنند، کمک کنیم.

حمایت جدی از بنیاد ملی گندمکاران

دکتر شهیدزاده در ادامه پاسخگویی به پرسش دیگر خبرنگار مجله دامپروان گفت: بانک کشاورزی از تشکل ها حمایت می کند.

رهیافتی به ناپایداری برندهای «صنایع لبنی» و «مواد غذایی» در برابر شایعات بی اساس

تشکیل دهنده‌ی مشخص را دارد که حالا با یک تکانه از جنس شایعه فرو نریزد؟ اگر افکار عمومی جامعه، خرد یا کلان، عناصر اصلی و ستون‌های اصلی پایداری را داشته و مجهز به دانسته‌های متقن و محکم باشد می‌توان آن را به سادگی در هم ریخت؟

تردیدی نیست که چنانچه افکار عمومی محتوا و باورهای لازم تشکیل دهنده یک فرهنگ را در خود داشته باشد، بر اساس قانون «فیدبک» (عکس‌العمل طبیعی) در برابر هر شایعه هر چند قوی و به ظاهر منطقی و طراحی شده، واکنش لازم را نشان می‌دهد و به این سادگی‌ها تسلیم نمی‌شود مگر آنکه شایعه منبعث از یک واقعیت یا رخداد به وقوع پیوسته باشد. موضوع برندهای صنایع لبنی هم تابع همین قانون است. به عبارتی میزان آسیب‌پذیری برندهای صنایع لبنی از آسیب‌پذیری افکار عمومی در مقابل شایعات، رابطه مستقیمی با میزان فرهنگ‌سازی آنان در سطوح مختلف افکار عمومی جامعه دارد.

وقتی که این مجموعه، به استثنای چند مورد، کمترین اطلاع‌رسانی عمیق، مستدل، آماري و قابل اتکا در رابطه با فرآوری تولیدی خود در میان مراجع اطلاع‌رسانی را انجام داده‌اند و مجموعه اطلاع‌رسانی اکثر برندها خلاصه شده در تبلیغات سطحی برای فروش، به محض بروز یک شایعه در مسیر تجمع‌های

نه تنها در مورد صنایع لبنی و تولید ملی، بلکه در تمامی موارد ناجوانمردانه، غیر اخلاقی محکوم است، اما بحث فراتر از اینهاست که کسی بخواهد بر اساس یک شایعه یا اتهامی بی اساس اذهان عمومی را مخدوش کند. شایعه

اگر صنایع سوسیسی و کالباس
یا فرآورده‌های گوشتی پیش از
این اطلاع‌رسانی عمیقی در مورد
فرآوری محصولات گوشتی در
میان افکار عمومی انجام داده
بودند، آیا آنچه مدیران سازمان
بهداشت و درمان در مورد بعضی
تقلب‌ها در تولید این فرآورده‌های
تبدیلی اعلام کردند می‌توانست تا
این حد گسترده در کاهش مصرف
تأثیر گذار باشد؟

همیشه بوده، هست و خواهد بود، حتی در جوامع مدرن با آزادی‌های نسبی اطلاع‌رسانی، باز هم شایعه یا حرف‌های کنایه‌آمیز از میان نرفته است اما پرسش اینجاست که چه نوع افکار عمومی و با چه شاخصه‌هایی؟ آیا این پدیده عام‌بی‌شکل و سیال افکار عمومی در سطوح مختلف، ساختارهای لازم و بنیادین

بر آن نیستیم بحثی پر دامنه، کش دار و پر حاشیه را مفتوح کنیم ولی پرسش این است که چرا به رغم این همه سایت خبری مجاز و غیر مجاز، خبرگزاری، رسانه‌های نوشتاری، ماهنامه، روزنامه، و وسیع‌تر و کم‌محتواتر از همه، صدا و سیما، باز هم «شایعه»، سلطه‌ای بلامنازع بر افکار عمومی دارد. به عبارتی جامعه مخاطب اعم از طیف‌های مختلف، در مقابل شایعات حتی غیر منطقی و نامعقول آسیب‌پذیر است و ضریب رسوخ و نفوذ شایعه در میان مردم بسیار بالاست.

این بحث را دوست و همکارم «علیرضا صفاخو»، خبرنگار متخصص و صاحب نظر بخش کشاورزی و صنایع لبنی و شیر در گروه‌ی تلگرامی به میان آورد. البته نه به این معنی و مضمون، بلکه با این سرفصل که «نباید بگذاریم برندهای سرشناس صنایع لبنی به دلیل شایعه‌های بی اساس و اتهامات ناروا و گفته‌های غیر مستند آسیب ببینند». دیگر اعضای این گروه تلگرامی وارد بحث شدند و تأکید داشتند که در شرایط یک «اقتصاد رانتیه نفتی» نباید از نظر خبری کاری کنیم که «تولید کنندگان غیر نفتی» آسیب ببینند زیرا تولید ملی آسیب خواهد دید. کلیات این مفهوم و گفته درست است، اتهام زنی، شایعه پراکنی بی اساس و غیر مستند یا تکیه بر یک مورد تخلف و تعمیم آن به کل تولید،

محفل، شبکه‌های اجتماعی، پیامک و قس علیهذا، به یکباره مصرف این یا آن محصول در سطح کشور حتی تا میزان ۳۰ درصد کاهش می‌یابد. برای روشن شدن بحث، نمونه‌ای از یک صنعت را می‌توان شاهد مثال آورد؛ هنگامی که در کشورهای اروپایی و آمریکایی دستگاه‌های میکروفر یا میکرواون تولید، تکثیر و وارد بازار شد، عده‌ای با طرح یک شایعه گسترده که این دستگاه‌ها از خود اشعه سرطان‌زا ساطع می‌کنند، وارد کارزار ویران‌کننده‌ای شدند، اما صاحبان این صنایع با درج مقالات علمی به زبان ساده، کارهای گسترده فرهنگ‌سازی و حتی برگزاری کلاس‌های آموزش آشپزی با این دستگاه‌ها، جبهه این کارزار را به نفع خود تصرف کردند. حال صنایع شیر ما یا اتحادیه‌های دامداران در مقابل شایعات به جز تکذیب، چه کاری انجام می‌دهند؟

برای پایداری مردم و افکار عمومی در برابر شایعات باید ترویج و اقناع کرد و دانسته‌های آنان را از خبر به استدلال و منطق سوق داد، مسلماً ماندگاری برندها و اعتبار آنها در سایه چنین داده‌هایی افزایش می‌یابد و این بحث «برندهای پوشالی» به میان نمی‌آید و با اینکه اصولاً شایعات فرصت ظهور و بروز نخواهند یافت.

تردید نیست که چنانچه افکار عمومی محتوا و باورهای لازم تشکیل دهنده یک فرهنگ را در خود داشته باشد، براساس قانون «فیدبک» (عکس‌العمل طبیعی) در برابر هر شایعه هرچند قوی و به ظاهر منطقی و طراحی شده، واکنش لازم را نشان می‌دهد و به این سادگی‌ها تسلیم نمی‌شود مگر آنکه شایعه منبعث از یک واقعیت یا رخداد به وقوع پیوسته باشد. موضوع برندهای صنایع لبنی هم تابع همین قانون است. به عبارتی میزان آسیب‌پذیری برندهای صنایع لبنی از آسیب‌پذیری افکار عمومی در مقابل شایعات، رابطه مستقیمی با میزان فرهنگ‌سازی آنان در سطوح مختلف افکار عمومی جامعه دارد

شایعه می‌روند، ایستایی و پایداری ندارند پس بخش عمده‌ای از تاثیرگذاری مخرب شایعات، ناشی از عملکرد خود صاحبان صنایع بزرگ لبنی است، بی‌اعتمادی مردم به نهادهای نظارتی و بهداشتی و گسترش رشوه و فساد برای صدور مجوزها و تاییدیه‌ها از یک سو و بی‌اعتنایی عمیق صاحبان صنایع لبنی به مردم و مصرف‌کنندگان، آسیب‌پذیری آنها را به حدی افزایش داده است که با یک شایعه یا اطلاع‌رسانی شفاهی دهان‌به‌دهان در قالب

عمومی، تصادفی و سازمان‌نیافته همانند، مترو و اتوبوس یا گروه‌های وایبری، تلگرامی و غیره که مثلاً تولید فلان یا بهمان برند به علت آلودگی متوقف شده یا ماجرای همچون استفاده از روغن پالم در فرآورده‌های لبنی، مردم به راحتی شاخص‌های عام و کلی را می‌پذیرند و مصرف آن برند را پس می‌زنند. از همین دست است ریختن وایتکس یا بنزوات سدیم در شیر برای اینکه تبرد، یعنی اسیدیته‌اش بالا نرود. مردم این شایعات یا موارد تخلف را چنان باور می‌کنند که سال‌ها طول می‌کشد تا از اذهان آنها زدوده شود. موضوع خمیر مرغ را فراموش نکرده‌ایم. اگر صنایع سوسیس و کالباس یا فرآورده‌های گوشتی پیش از این اطلاع‌رسانی عمیقی در مورد فرآوری محصولات گوشتی در میان افکار عمومی انجام داده بودند، آیا آنچه مدیران سازمان بهداشت و درمان در مورد بعضی تقلب‌ها در تولید این فرآورده‌های تبدیلی اعلام کردند می‌توانست تا این حد گسترده در کاهش مصرف تاثیرگذار باشد؟ بنابراین شایعات مخرب و بی‌اساس در چنین فضایی از بی‌باوری افکار عمومی بر میزان مصرف و کاهش نقش «برندها» اثر می‌گذارد.

صاحبان صنایع لبنی که از هیچ مشاوره مطبوعاتی، جامعه‌شناسی و یا متخصص افکار‌سنجی برای افزایش و گسترده‌سازی مصرف محصولاتشان بهره نمی‌گیرند، لامحاله تلاش می‌کنند که شیر خام را ارزان بخرند تا مبادا حاشیه سودشان کم شود، ولی آنچنان بستری در متن جامعه و افکار عمومی ایجاد نمی‌کنند که باور مردم تحت تاثیر شایعات فرو نریزد. به عبارتی، برندها به رغم گسترده‌گی و دامنه شمول سراسری به شدت آسیب‌پذیرند، یعنی باور مردم یا مصرف‌کننده به طور عمده متأثر از اخبار است نه ناشی از آموزش، ترویج اطلاعات و یا استدلال علمی. این باورها با یک خبر می‌آیند، با یک خبر یا

شیر؛ باز هم گرفتار در چرخه بی سرانجام لج بازی دو سویه

آن گاه که میان دو یا چند حلقه به هم پیوسته، وابسته و تفکیک ناپذیر زنجیره ی یک تولید، بحث به لج بازی می کشد نشان از آن دارد که تدبیر اداره این فرآیند زنجیره وار، ناقص و ناکارآمد است و حتما باید برای اداره امور آن تدبیری عاری از لج بازی اندیشید. اصولاً مسئولیت نخست دولت ها یا دولتمداران و سیاست ورزان که خود را متمایز و متفاوت از مردم عادی می دانند یا در جایگاهی متفاوت قرار گرفته اند همین است که در چنین شرایطی راهکاری دیگر به میان آورند. وقتی مهندس حجتی وزیر جهاد کشاورزی در رابطه با اجرای دستورالعمل خرید ۱۴۴۰ تومانی شیر خام، مصوبه سازمان حمایت از تولید کننده و مصرف کننده و ابلاغیه معاون اجرایی رییس جمهوری با اشاره به صنایع لبنی می گوید؛ در رابطه با خرید شیر خام با این قیمت، لج بازی و کارشکنی می کنند و از سوی دیگر مهندس رومی مدیر عامل صنایع شیر ایران (پگاه) نیز با همین تعبیر می گوید: چون نمی توانیم قیمت فرآورده های خود را به خاطر عدم قدرت خرید مصرف کنندگان و در چارچوب عرضه و تقاضا افزایش دهیم، لذا لجبازی می کنیم و شیر خام را به این قیمت خریداری نمی کنیم، نشان از این دارد که این روش دستوری در قیمت گذاری کارکرد خود را از دست داده است و دو طرف دعوا موضوع را از یک رابطه منطقی و متعارف

به لجبازی کشانده اند. یکی می گوید باید شیر خام را کیلویی ۱۴۴۰ تومان خریداری کنید و لا غیر، دیگری یعنی خریدار می گوید چون بازار تحمل افزایش قیمت محصولات لبنی را ندارد این قیمت دستوری را نمی پذیریم، یعنی تدبیر خلاقانه و مذاکره سازنده جای خود را به لج بازی دو سویه بی سرانجام داده است، صنایع

یکی می گوید باید شیر خام را کیلویی ۱۴۴۰ تومان خریداری کنید و لا غیر، دیگری یعنی خریدار می گوید چون بازار تحمل افزایش قیمت محصولات لبنی را ندارد این قیمت دستوری را نمی پذیریم، یعنی تدبیر خلاقانه و مذاکره سازنده جای خود را به لج بازی دو سویه بی سرانجام داده است، صنایع شیر در خلاء فرهنگ سازی برای مصرف بیشتر شیر می گوید؛ «برای فرآورده های ما قدرت خرید نیست» و وزیر هم می گوید؛ «مصوبه و دستور است، باید خریداری کنید»!

نمی کند بلکه موضوعاتی را در گفتگوهای خود با رسانه ها در میان می گذارد که تناقض دارند. مثلاً بیان می کند که شما مطبوعات و رسانه ها بیش از آنکه به مسائل بهداشتی بپردازید به مسائل سیاسی اهتمام دارید و در عین حال می گوید: ما به عنوان متولی شیر در فرهنگ سازی مصرف محصولات لبنی ضعیف عمل کرده ایم. ایشان در بخش دیگری از مصاحبه خود به صراحت اشاره می کند: ما با دامداران دوست هستیم ولی این دوستی دلیل نمی شود که تاوان ضرر و زیان آنان را بدهیم. در همین گفته کوتاه، ایشان هم اذعان دارند که دامداران زیان می دهند و صنایع شیر نباید این زیان را به گردن بگیرد و هم اینکه هر چند تقریباً در عرصه فرهنگ سازی هیچ عملی انجام نداده اند، انتظار دارند مطبوعات و رسانه ها بار این بی توجهی مفرط نسبت به فرهنگ سازی مصرف شیر را بر دوش کشند و همچنان از جیب مبارک به جای صنایع شیر مقاله و مطلب بنویسند یا ترجمه و منتشر سازند، یعنی صنایع شیر که حاضر نیست به قول خودش به رغم دوستی با دامداران شیر را به قیمت بخرد منتظر است مطبوعات برایش جبران کنند.

دامداران از جمله احمد مقدسی دبیر انجمن دامداران تهران به صراحت می گوید: قیمت تمام شده هر کیلو شیر با کیفیت برای دامداران صنعتی بالاتر از ۱۵۷۰ تومان است. عزیزاللهی، مدیر عامل اتحادیه سراسری دامداران نیز که به تازگی این سمت را پذیرفته

شیر در خلاء فرهنگ سازی برای مصرف بیشتر شیر می گوید: «برای فرآورده های ما قدرت خرید نیست» و وزیر هم می گوید؛ «مصوبه و دستور است، باید خریداری کنید»! مهندس رومی تنها به بیان این لجبازی اکتفا

آشکار است که این دو حلقه از زنجیره تولید، یعنی دامداران و صنایع لبنی در یک کلاف لجبازی عاری از تدبیر و دوراندیشی به زیان دامداران گرفتار آمده اند و اگر دامداران برای نجات خود دام‌های اصلاح نژاد شده گرانبها را به کشتارگاه بفرستند، دامداری‌ها تعطیل شوند، میزان تولید کاهش یابد و دولت جلوی واردات شیر خشک را بگیرد، آن‌گاه آقای رومی و دوستانش در سایر صنایع لبنی فرصتی برای فکر کردن به لجبازی نخواهند داشت

قیمت ۱۴۴۰ تومان برای هر کیلو شیر خام دامداران با شکست مواجه شده و ظاهر اهیچ ابزار حاکمیتی برای اعمال این قیمت، حتی با اعزام بازرس به واحدهای لبنی نیز حاصل نشده است، زیرا بازار در اقتصاد کنونی کشور، گرچه نیم بند، ولی به هر حال بر اساس عرضه و تقاضا و قدرت خرید مصرف کنندگان، طی مسیر می‌کند. در شرایط امروز وضع به گونه ای است که «من معاون اجرایی رئیس جمهور، وزیر، معاون وزیر و... هستم پس باید قیمت این باشد»، کارکرد خود را کم و بیش از دست داده است، باید چاره‌ای اقتصادی اندیشید که آن‌هم با فرهنگ سازی و صرف هزینه برای افزایش مصرف و ترغیب اقشار متوسط به خرید فرآورده‌های لبنی و اختصاص یارانه به دهک‌های پائین با عنوان «کارت خرید شیر» امکان پذیر است، با این شیوه شاید بتوان موضوع را از این بن بست وارهانید. طبعاً با تدبیر لجبازانه، اگر بشود نامش را تدبیر گذاشت، نمی‌توان از زیان دامداران جلوگیری کرد. در عین حال چرخ صنایع لبنی نیز باید با حاشیه سودی متعادل بچرخد.

منصور انصاری

و همچنین دولت هم بر رومی در همین حدود تأکید دارند و در عین حال رومی مدیر عامل صنایع شیر می‌گوید؛ متوسط خرید شیر از دامداران رقمی حدود ۱۲۰۰ تومان است. دامداران می‌گویند از هر کیلو شیر ۳۰۰ تومان زیان می‌دهند، رومی هم می‌گوید حاشیه سود ما کمتر از یک درصد است، ضمن اینکه دولت قدرت پرداخت یارانه موسوم به مابه التفاوت خرید کارخانجات تا ۱۴۴۰ تومان را ندارد. به واقع این چرخه یافرایند در تمامی حلقه‌های زنجیره خود معیوب شده است،

از سوی دیگر دامداران امکان تنوع کالا یا شرایط عرضه و تقاضا را ندارند، شاید در حوزه کیفیت کالای خود که همان شیر است تا حدی مختصر بتوانند رقابت کنند یا مانور دهند، ولی شیر خام فقط دو مشتری دارد؛ یکی صنایع لبنی و دیگری صنوفی موسوم به ماست بندی‌های سنتی. این صنایع شیر است که ادعا دارد بیش از ۱۰۰۰ نوع محصول و به شکل‌های مختلف و متنوع می‌تواند به بازار عرضه کند و محصولاتش را بیش از چند هفته و حتی چند ماه نگه دارد، اما حق با این است یا آن، موضوعی است که به بن بست رسیده است. سیاست وزیر در اعمال

دامداران امکان تنوع کالا یا شرایط عرضه و تقاضا را ندارند، شاید در حوزه کیفیت کالای خود که همان شیر است تا حدی مختصر بتوانند رقابت کنند یا مانور دهند، ولی شیر خام فقط دو مشتری دارد؛ یکی صنایع لبنی و دیگری صنوفی موسوم به ماست بندی‌های سنتی. این صنایع شیر است که ادعا دارد بیش از ۱۰۰۰ نوع محصول و به شکل‌های مختلف و متنوع می‌تواند به بازار عرضه کند و محصولاتش را بیش از چند هفته و حتی چند ماه نگه دارد، اما حق با این است یا آن، موضوعی است که به بن بست رسیده است. سیاست وزیر در اعمال

اعتراض مرعداران به بی اطلاعی عضو کمیسیون کشاورزی از پرورش طیور

به دنبال اظهار نظر عجیب و غریب «عباس پاپی زاده بالنگان» نماینده مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون کشاورزی مبنی بر استفاده از هورمون در مراحل پرورش مرغ گوشتی، مهندس حسن زاده رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرعداران گوشتی طی تماسی با خبرنگار ماضمن ابراز تاسف شدید از این اظهار نظر گفت: ادعای استفاده از هورمون در مراحل پرورش مرغ گوشتی شایعه‌ای بی اساس، تکراری و قدیمی است که در زمان خود، جواب‌های مستدل و متقن از جانب دکتر رکنی معاون امور دام، دکتر خلیج رئیس سازمان دامپزشکی، دکتر صفری رئیس نظام دامپزشکی کشور، اینجانب به عنوان رئیس هیات مدیره بزرگترین تشکل مرعداران گوشتی کشور و حتی دکتر دیناروند معاون وزیر بهداشت که در ابتدا این گفته را به ایشان منتسب کردند، همچنین تعدادی از رسانه‌های تخصصی و صاحب نظران و متخصصان صنعت مرعداری دریافت کرده و همه دلایل علمی و دانسته‌های تجربی و عملی حاکی از عدم امکان استفاده از هورمون رشد در مقاطع مختلف پرورش طیور را نیز در برداشته است. عضو محترم کمیسیون کشاورزی مجلس می‌تواند به مجله دامپروان، شماره ۱۶۰، اردیبهشت ۱۳۹۴، صفحات ۲۴ و ۲۵ که از همان ابتدا این موضوع را به طور جدی دنبال کرد مراجعه و پاسخ مشروح این شایعات بی اساس را مطالعه نماید. گفتنی است این مطلب و موضوعات دیگر در سایت پر بیننده موسسه اطلاعات مرعداری، ITP نیز انعکاس داشت. حسن زاده رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرعداران گوشتی کشور اظهار داشت: اگر آقای پاپی زاده، برای جلب آرای مردم در انتخابات مجلس پیش رو

و حضوری آزر دگی خاطر خود را نسبت به این بیان عجیب ابراز کرده‌اند. حسن زاده گفت: در سراسر دنیارسم و قاعده بر این است که اگر نمایندگان قصد بیان موضوعی غیر متعارف را دارند با کارشناسان و متخصصان آن رشته مشورت کنند، مهندس پاپی زاده که نمایندگی مردم دزفول را دارند می‌توانستند در این مورد با چند مرعدار خبره صاحب نام صحبت کنند یا حداقل سری به مزارع مرعداری آنان بزنند و از نزدیک با شیوه پرورش طیور گوشتی و نحوه تهیه و تامین بخش عمده‌ای از پروتئین مورد مصرف عموم جامعه و در سنین مختلف مطلع باشد، شایعه‌ای که تمامی نهادهای علمی و نظارتی کشور در مورد بی اساس بودن آن اظهار نظر صریح و روشن کرده‌اند را مجدداً و البته بدون دلایل علمی جدید مطرح سازد. حسن زاده افزود: تصور ما در مرحله اول این بود که از قول ایشان تیتراژی کرده‌اند و خود ایشان به زودی موضوع را تکذیب خواهد کرد، ولی متأسفانه تاکنون این اتفاق رخ نداده است، به همین دلیل مرعداران بسیاری از سراسر کشور طی تماس‌های تلفنی

قصد دارد حرف‌های عجیب بزند و به دنبال شایعات بی اساس می‌گردد، بحثی است جدا، اما ایشان بدانند که محاسبه شان اشتباه است زیرا مردم دیگر این حرف‌ها را قبول نمی‌کنند، این حرف‌ها دفاع از حقوق مصرف‌کنندگان نیست، ضربه زدن به تولید ملی است، زیرا انتظار نمی‌رفت که یک نماینده مجلس، آن هم عضو کمیسیون کشاورزی که الزامی بایست از مسائل حاد صنعت مرعداری و نقش این صنعت در تامین بخش عمده‌ای از پروتئین مورد مصرف عموم جامعه و در سنین مختلف مطلع باشد، شایعه‌ای که تمامی نهادهای علمی و نظارتی کشور در مورد بی اساس بودن آن اظهار نظر صریح و روشن کرده‌اند را مجدداً و البته بدون دلایل علمی جدید مطرح سازد. حسن زاده افزود: تصور ما در مرحله اول این بود که از قول ایشان تیتراژی کرده‌اند و خود ایشان به زودی موضوع را تکذیب خواهد کرد، ولی متأسفانه تاکنون این اتفاق رخ نداده است، به همین دلیل مرعداران بسیاری از سراسر کشور طی تماس‌های تلفنی

که موجب ضرر و زیان به مرغداران است را تکذیب نکنند ما وظیفه خود می‌دانیم که به دفاع از مرغداران سراسر کشور و تولید ملی، از وی شکایت کنیم. حسن زاده رئیس هیات مدیره مرغداران گوشتی گفت: قصد ندارم موضوع را سیاسی کنم ولی به نظر می‌رسد که دست‌هایی در کارند تا برای دولت یازدهم در تامین پروتئین مورد نیاز مردم با شایعه‌های بی اساس مشکل درست کنند. وقتی عده‌ای به اصطلاح خودشان «کمپین وایبری یا تلگرامی» راه می‌اندازند که «مرغ تولید داخل مملو از هورمون است و برای کودکان و جوانان سمی کشنده به شمار می‌رود لذا از خرید گوشت مرغ و تخم مرغ خودداری کنید» و یک نماینده مجلس هم بی توجه به حرف‌های قبلی در مورد شایعه استفاده از هورمون چنین اظهار نظری می‌کند، جای پرسش بسیار دارد!

انتظار نمی‌رفت که یک نماینده مجلس، آن هم عضو کمیسیون کشاورزی که الزامی بایست از مسائل حاد صنعت مرغداری و نقش این صنعت در تامین بخش عمده‌ای از پروتئین مورد مصرف عموم جامعه و در سنین مختلف مطلع باشد، شایعه‌ای که تمامی نهادهای علمی و نظارتی کشور در مورد بی اساس بودن آن اظهار نظر صریح و روشن کرده‌اند را مجدداً و البته بدون دلایل علمی جدید مطرح سازد

و مملو از هورمون بودن خریداری نکنید»، با رسانه‌ها صحبت کرد ولی در مورد این عضو کمیسیون کشاورزی باید برخورد کنند. باین حال اگر آقای پاپی زاده بیانات بدون دلیل خود

به خبرنگار ما گفت: جالب است که ایشان تفاوت مرغ پرورشی صنعتی و مدرن را با مرغ ارگانیک در این می‌دانند که «در پرورش طیور در واحدهای صنعتی هورمون به کار می‌رود ولی در پرورش مرغ ارگانیک از هورمون استفاده نمی‌شود». حسن زاده گفت: تکرار آنچه که قبلاً در رسانه‌ها گفته‌ام و آمده است را ضروری نمی‌دانم ولی توقع ما برخورد فوری و بدون مماشات از سوی دکتر خلیج رئیس سازمان دامپزشکی و دکتر رکنی معاون امور دام است، گرچه این دو مقام مسئول بارها و به مناسبت‌های مختلف در چند ماه گذشته با صراحت و روشنی در مورد عدم استفاده از هورمون رشد، چه به صورت تزریقی و چه در ترکیب جیره طیور با رسانه‌ها سخن گفته‌اند، حتی ریاست محترم سازمان دامپزشکی اخیراً به دلیل راه‌اندازی کمپینی مجهول‌الیهو به که اعلام می‌کرد «مرغ و تخم مرغ را به دلیل سمی

فرم اشتراک مجله دامپروان

نام: ..... نام خانوادگی: ..... میزان تحصیلات و رشته تحصیلی: .....

شغل: ..... نام شرکت/ موسسه/ سازمان دولتی محل کار: .....

نشانی دقیق: .....

کد پستی ده رقمی: ..... تلفن: ..... کد شهرستان: ..... تلفن همراه: .....

پست الکترونیک: .....

اشتراک از شماره: ..... تا شماره: .....

- اشتراک یکساله: مبلغ ۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
- اشتراک دوساله: مبلغ ۲/۵۵۰/۰۰۰ ریال

نحوه اشتراک

- ۱- فرم فوق را به طور خوانا و کامل پر نمایید.
- ۲- مبلغ اشتراک را (۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۰۱۰۰۷۹۸۳۷۲۰۰۶ سپهر بانک صادرات و یا کارت همین حساب به شماره ۶۰۳۷۶۹۴۰۲۹۱۲۸۸۷۷ به نام آقای منصور انصاری واریز نمایید.
- ۳- شماره حواله را تلفنی اطلاع دهید یا فیش بانکی واریزی را همراه با فرم پر شده به شماره فاکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳ (۰۲۱) و به نشانی: تهران - میدان توحید، خیابان توحید، خیابان نادر، پلاک ۳۷ (ساختمان مجله دامپروان) ارسال نمایید.
* لطفاً در صورت ارسال فاکس، نام و شماره تلفن مستقیم خود را به صورت خوانا بر روی فیش واریزی درج نمایید.
* برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن‌های ۴-۶۶۹۴۶۲۵۰-۰۲۱ تماس بگیرید.

تشکیل انجمن شرکت‌های «تولید زنجیره‌ای گوشت مرغ» و تفسیری بر آن

این انجمن به دعوت هیات موسس، در نیمه دوم شهریور ماه، در چارچوب اطلاع رسانی درون صنفی و غیر عام تشکیل شد و ضمن تصویب اساسنامه، افراد ذیل به عنوان هیات مدیره و بازرس قانونی انتخاب شدند:

آقایان مجتبی رسولی از سپید ماکیان، رضا سواری کیوان مرغ، عبدالعلی طهماسبی گروه ساوانا، غلامعلی فارغی از بهپور و سرکار خانم مریم زاهد از سبز دشت به عنوان اعضای اصلی، همچنین آقایان عزیز حسینی از اروم گوهر دانه و محسن روشن از تعاونی مرغداران قم به ترتیب اعضای علی البدل اول و دوم، آقایان غنی زاده از زربال و سید صالح مشکات از طیوران صنعت به عنوان بازرس اصلی و علی البدل.

به گزارش خبرنگار تخصصی مجله دامپروان این انجمن بدون حضور رسانه‌های تخصصی و سایت‌های مرتبط با صنعت مرغداری، شتاب زده و بدون اعلام قبلی اهداف و برنامه‌هایش به نسبت مدعیان راه اندازی زنجیره تولید گوشت مرغ با تعداد محدودی از مجریان و یا مدعیان اجرای زنجیره تامین، تشکیل شد. اگر نامش همان باشد که گفته شد، عنوانی جامع و مانع نیست، در واقع نارساست، حتی اگر اسمش انجمن مجموعه‌های زنجیره تولید گوشت مرغ بود می‌توانست دامنه شمول و دربرگیری بیشتری داشته باشد. در واقع مادر صنعت مرغداری شرکت‌هایی به نام «شرکت‌های زنجیره‌ای» نداریم، زیرا «زنجیره»، صفتی است که به این شیوه تولید داده شده است.

چه بسا چند شرکت در چارچوب یک توافق، تولید خود را به «شیوه زنجیره‌ای» انجام دهند. به هر حال، با این شیوه احتمالاً این انجمن قصد دارد حساب خود را از سایر تولیدکنندگان گوشت مرغ و سایر زنجیره‌ها که هم اکنون در استان‌های کشور با این روش تولیدی مشغول فعالیت هستند جدا کند که میزان تولید این گروه در مقابل تولیدی بالغ بر ۲ میلیون تن نمی‌تواند چندان تاثیر گذار باشد. خبرنگار مجله دامپروان در ارزیابی خود اظهار داشت: از سوی دیگر، از آنجا که مناقشات بسیاری در مورد تعاریف زنجیره تولید گوشت مرغ در میان صاحبان صنعت مرغداری و همچنین اتحادیه‌های استانی و اتحادیه سراسری وجود دارد و هر کدام به نوعی مدعی این هستند که برای اجرای این اقدام محق‌تر از دیگران هستند، بعید به نظر می‌رسد که این انجمن مقبولیت پیدا کند. نکته دیگر اشتغالات شدید اعضای هیات مدیره در سایر تشکلهای و انجمن‌های مشابه است که فراغت بسیار کمی برای آنها برای پرداختن به این تشکل باقی می‌گذارد. از هم اکنون مدعیان دیگری هستند که می‌گویند اگر قرار باشد دولت برای این انجمن اعتبار ویژه یا امتیاز خاصی قائل شود اعتراض خواهند کرد.

نکته آخر اینکه بسیاری از کشورهای دنیا، اینتگریشن یا همان زنجیره تولید را پشت سر گذاشته و در حال حاضر بحث ایجاد شرکت‌های «هولدینگ» را در برنامه توسعه کار خود قرار داده‌اند. شرکت‌هایی کاملاً حرفه‌ای، متخصص و جمع و جور که در تمامی حلقه‌های فرایند تولید کالا، از اعزام دامپزشک گرفته تا واردات نهاده‌ها و صادرات محصول نهایی ایفای نقش می‌کنند و در شرایط اقتصاد و بازرگانی کنونی جهان می‌توانند جایگزین مناسبی برای زنجیره‌ها به شمار روند.

گفتگوی هیأت تحریریه مجله دامپروان

جمع‌بندی و تدوین: عبدالحسین باخدا

«تشکل باران» و مشکلات صنعت مرغداری

مقاله پیش رو طنزی تلخ و گزنده و هشدار است به سرمایه‌گذاران و صاحبان صنعت مرغداری که جایگاه واقعی خود را در بازگشت به تولید رقابتی دریابند و بر این واقعیت که این تشکل‌ها به غیر از یکی دو مورد تاکنون به جز جلسه نوردی‌های بی‌انتهای و ایفای نقش توپ در بازی‌های فوتبال میان خبرگزاری‌های جناحی سیاسی چه کار تعیین‌کننده‌ای برای تولید کرده‌اند، صحنه می‌گذارد. انجمن کشتارگاه‌ها، انجمن خوراک دام، انجمن مرغ گوشتی، انجمن جوجه یک‌روزه، انجمن ملی، انجمن تخم مرغ طلایی و... قس علیهذا، هر کدام کار خودشان را می‌کنند و هیچ نشانه‌ای از انسجام، همفکری، اندیشه، تجزیه و تحلیل و بحثی جدی، تعیین‌کننده و تاثیر گذار در عرصه افکار عمومی جامعه و یا در میان تصمیم‌گیرندگان و تصمیم‌سازان دیده نمی‌شود. هیاهوی بسیار برای هیچ!

سر دبیر

اگر این روزها شنیدید یا شاهد بودید که «انجمن تولیدکنندگان تخم مرغ های درشت»، «انجمن تولیدکنندگان تخم مرغ های ریز»، «انجمن تولیدکنندگان تخم مرغ دوزرده»، «انجمن تولیدکنندگان مرغ گوشتی ۴۵ روزه»، «انجمن تولیدکنندگان مرغ خشتی سه کیلویی درشت مخصوص قطعه بندی» و... در حال ایجاد یا تأسیس هستند، اصلاً تعجب نکنید. اگر شنیدید که به زودی خانه‌هایی چون «خانه مرغ»، «خانه مرغ و تخم مرغ خوراکی»، «خانه تخم مرغ نطفه دار» یا حجره‌هایی مشابه تشکیل شده یا خواهد شد، باور کنید زیرا این روزها،

گوشی‌های جدید دوربین دار چند تا عکس می‌گیرد و اسم اعضای انتخاب شده را برای سایت‌های خبری و یا گروه‌های تلگرامی ارسال می‌کند. لذا صنعت مرغداری، دست اندرکاران و به خصوص مرغداران که همه مشکلاتشان حل شده است، منتظر باشند که چند انجمن، همانند «انجمن واردکنندگان کنجاله‌ی سویای برزیلی یا هندی»، «انجمن واردکنندگان ذرت اکرینی» و دهها مورد مشابه دیگر تشکیل و اعلام موجودیت کنند، گرچه این نگرانی وجود دارد که بعد از لغو تحریم‌ها و وارد شدن به سامانه‌های تجارت

فضای صنعت مرغداری فضای انجمن سازی است. همه مشکلات مرغداران حل شده فقط مانده که انواع و اقسام انجمن‌ها و تشکل‌ها را احداث و راه‌اندازی کنیم! وضع به گونه‌ای است که اگر مسئولی، فقط یک بار دیگر اشاره کند که اعتبارات، یارانه‌های دولتی، وام‌های ارزان با سود کم یا فلان و بهمان امتیاز را به تشکل‌ها و انجمن‌های دهیم و لاغیر، باز هم مطمئناً چندین انجمن دیگر در رابطه با هر یک از نهادها و صنایع مرتبط با صنعت مرغداری در کنار تمامی تشکل‌های موجود ایجاد و اعلام موجودیت خواهند کرد، البته مؤسسان و تشکیل‌دهندگان این تشکل‌ها برای اینکه در همه چیز، حتی اطلاع‌رسانی صرفه جویی کنند، یکی از اعضای محترم هیأت مؤسس، در مراسم تأسیس و رأی‌گیری با

بین‌المللی مثل (WTO)، به یکباره بگویند از این پس به علت شرایط جدید اقتصادی و کثرت انجمن‌ها، دیگر هیچ یارانه‌ای به هیچ تشکلی نخواهیم داد یا شکل اعطای یارانه را عوض می‌کنیم و به اشخاص و افراد می‌دهیم نه به تشکل‌ها و یا حرفی شبیه اینها، آن وقت ممکن است تمامی این تشکل‌ها و انجمن‌ها به کل اعلام تعطیلی و انحلال کنند. به یاد داریم در شروع کار مجلس هفتم «تب فراکسیون سازی» همانند یک موج بالا گرفت و در عرصه کشاورزی دهها فراکسیون از «نخود» گرفته تا «زعفران» و «زرشک» و «کشمش» و «مرغ و تخم مرغ» در میان نمایندگان باب شد، به گونه‌ای که بسیاری از نمایندگان فعال فراکسیون‌ها فراموش می‌کردند که عضو کدام فراکسیون هستند و اگر از یکی می‌پرسیدی که

عضو «فراکسیون نخود» هستی یا «فراکسیون کشمش»، قاطی می‌کرد و می‌گفت: در همه فراکسیون‌ها عضو هستم، نمی‌دانم، یادم رفته...! حال اگر از این طنز تلخ فراکسیون سازی و تشکل‌سازی‌های بی‌محتوا در صنعت مرغداری بگذریم و از خود سوال نکنیم که مثلاً «انجمن تولیدکنندگان زنجیره‌ای»، چه کاری قصد دارد انجام دهد که «انجمن ملی صنایع طیور» که شامل تمامی حلقه‌هاست نمی‌تواند یا نمی‌خواهد انجام دهد و البته با خوش بینی تصور کنیم که ایجاد تشکل‌های متعدد و مختلف، بسیار خوب است زیرا اجابرا برای حضور و فعالیت تعداد بیشتری از افراد و اشخاص مختلف در صنعت مرغداری باز می‌شود و در کنار هر تشکل، تعدادی از کارشناسان، متخصصان، مشاوران، جامعه شناسان، دانشجویان علاقمند، خبرنگاران تخصصی، تحلیل‌گران مسائل و حتی انتشارات به وجود می‌آید، جامعه صنعت مرغداری از سطح به عمق می‌رود، آمار جمع می‌شود، استدلال به میان می‌آید، مسائل و مشکلات ریشه‌یابی می‌شود و داستان‌های رویایی دیگری از این قبیل، طبعاً جای امیدواری دارد و تشویق و تریک و تحسین هیأت‌های مؤسس و کوشندگان ضروری است، اما واقعیت این نیست! ۱۲ نفر و نصفی از شخصیت‌ها و افراد در تمامی تشکل‌های موجود، به صورت مستقیم یا غیر مستقیم عضو هستند و حضورشان در این تشکل‌ها اصلاً به معنی ایجاد فضای تخصصی فکری مربوط به تشکل‌ها و بهبود شرایط کسب و کار مرغداری نیست، بلکه رقابت با خودشان است. یعنی اگر آقای «سین» که فعالیت مرغداری خود را با یک موتورسیکلت گازی شروع کرده و حالا به یک زنجیره نمونه تولیدی تبدیل شده و به هر دلیل یک خَم آقای «ف» را در فلان استان و در انتخابات اعضای اتاق بازرگانی گرفته و او را حذف کرده است،

حالا آقای «ف» می خواهد به تلافی آن در تشکل یا انجمنی جدید التأسیس، چرخ موتور گازی آقای «سین» را پنچر کند و می گوید که اگر قرار است دولت، پولی، اعتباری، امتیازی یا چیزی به «ایتنگریشن گرها»، (که تا حالاً نه تعریف درستی از آن شده و نه حتی موفقیتی کسب کرده است و نظری خلاق نیز در تطبیق این شیوه با واقعیت صنعت مرغداری کشور ما به میان نیامده) بدهد، چرا او بگیرد و من نگیرم؟ پس بشتابید؛ سر کوجه حلوا می دهند، یک انجمن می زنیم و آقای «ب»، «ق» و یا شرکت «ک» و ... را از میدان به در می کنیم. یک بررسی ساده در کمتر از چند دقیقه آشکار می سازد که این یا آن مدیر کوشنده فلان مجموعه بزرگ با حجم سرمایه گذاری چند صد میلیارد تومانی، در تمام تشکل های صنعت مرغداری میدان دار است و در تمام جلسات هم حضور می یابد. از سوی دیگر کافی است برای یک پرسش در مورد مشکلات صنعت مرغداری، تکمیل خبر، گزارش، اخذ یک آمار یا ... به ایشان یا مثال ایشان زنگ بزنن، در حالی که در آن واحد یکی دو تا موبایل را نصفه، نصفه پاسخ می دهد و در اتوبان با سرعت ۱۰۰ به بالا رانندگی می کند و البته صدای بوق خود روهای پشت سرش را نمی شنود، می کوشد که یک جواب سرسری و خلاصه بدهد زیرا عجله دارد که مثلاً از این انجمن به جلسه انجمن دیگری برود، ده تا کار خرد و ریز دیگر انجام دهد و سر راه هم سری به مزرعه اش بزند. البته به سبک و سیاق کار آفرینان قدیم، راننده ای هم در کار نیست چون که خرج بالاست و درب گاراژ منزل یا دفتر هم ریموتی شده و نیازی به نگهبان و دربان ندارد، لذا، در حالی که به سختی پارک می کند، با یک دسته پوشه در دست راست و یک دسته زیر بغل دست چپ، به موبایلی که با گوش چپ گرفته پاسخ می دهد! مسلماً اگر از این «کوشنده صنعت مرغداری» همچون همان «نماینده مجلس هزار فرآکسیون»، فی البداهه

می شود. می ماند یک نفر سخنگو که او هم در چارچوب سیاست های فوتبال بازی خبری بعضی سایت ها و خبرگزاری های جناحی که بدون قصد حل مشکلات مرغداران، اهداف سیاسی خودشان را دنبال می کنند، مشغول به کار می شود و نقش توپ را ایفا و در برابر پرسش هایی مثل «چرا تخم مرغ ارزان شد، دولت نمی تواند مشکلات صنعت را حل کند، دولت مشکلات صنعت را حل کرده و شرایط بهشت برین است» و ...، به چپ و راست زمین بازی شوت می شود.

جالب اینکه در میانه تشکیل این انجمن های رنگارنگ، چند تادلال زرنگ خوش فکر دست همه را از پشت می بندند و با قبضه کردن بازار نهاده ها تا عرضه گوشت مرغ و تخم مرغ در حلقه های متعدد زنجیره، قیمت را جلوی چشم همگان تعیین و ابلاغ می کنند!

تهیه و تدوین: حجت اله انصاری (جابری)

بپرسی عضو چند انجمن هستی و اهداف این انجمن ها و فرقشان با هم چیست، بی شک قاطبی خواهد کرد.

متأسفانه سران صنعت مرغداری جایگاه خودشان را فراموش کرده اند، در کنار این تشکل ها نه شرکت بازرگانی حرفه ای وجود دارد و نه متخصصانی که اهداف و سیاست های این تشکل ها را اجرایی کنند. گویی در صنعت مرغداری باب شده که اول یک انجمن تشکیل، بعد، گذشته از متن چاپ شده اساسنامه تیپ، در باب شرح وظایف اجرایی آن بحث می شود، سپس تازه اختلاف نظرها آشکار می گردد و دعواها و زد و خورد های حذفی صورت می گیرد، بعد از مدت های مدید متوجه می شوند که این انجمن چه کارهایی می توانسته انجام دهد که نداده است و چگونه باید عمل می کرده که نکرده است، آن وقت همه اعضای هیأت مدیره با هم قهر می کنند و انجمن تعطیل، نیمه تعطیل و یا منفعل

گذراز رخدادهای کشاورزی

تهیه و تنظیم: سیاوش انصاری

زمین و خاک، فرسایش خاک و زمین و وخامت حال منابع طبیعی در اکثریت نقاط جهان تهدید می شود، تهدیدی که به فقر جهانی به ویژه برای کسانی که در مناطق روستایی به نمایندگی از ۸۰۰ میلیون گرسنه زندگی می کند آسیب بیشتری وارد می کند. در اینفوگرافی (اطلاعات ترسیمی) منتشر شده توسط فائو به چالش تأمین مواد غذایی جمعیت در حال گسترش جهان اشاره شده است و پیش بینی شده با افزایش دو میلیارد نفری جمعیت جهان تا سال ۲۰۵۰، تولید مواد غذایی باید تا ۶۰ درصد افزایش یابد، اما راهی که ما برای تولید بیشتر غذا پیش گرفته ایم، پاسخگوی نیازمان نخواهد بود و کاهش منابع طبیعی، در معرض خطر بودن اکوسیستم ها، از بین رفتن تنوع زیستی و تغییرات آب و هوایی از جمله بحران هایی هستند که با آن روبرو خواهیم شد. در این

راهبرد توزیع مناسب غذا، چالش پیش روی حکمرانی های دنیا

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) پیش بینی کرده است که جمعیت هفت میلیارد نفری حال حاضر جهان تا سال ۲۰۵۰ به ۹ میلیارد نفر برسد. این چالش همچنین با بحران هایی مانند تغییرات آب و هوایی، بحران کمبود آب،

سبزی و صیفی و میوه است. قنبری ادامه داد: در سال گذشته حدود ۳۰ هزار تن روغن آفتابگردان و ۶۰ هزار تن گندم از کشور اوکراین وارد کردیم و در سال جاری نیز در برنامه داریم در صورت نیاز، از روغن مرغوب این کشور استفاده کنیم اما در بخش گندم، از آنجا که در سال جاری تولید مناسبی رقم خورده است، نیازی به واردات احساس نمی شود.

علی اشرف منصوری رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران شد

با امضای حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی، علی اشرف منصوری رئیس جدید سازمان جهاد کشاورزی استان تهران شد.

علی اشرف منصوری پیش از این در استان ایلام عهده دار سمت هایی چون معاون برنامه ریزی و امور مالی سازمان، مدیر طرح و برنامه، معاون برنامه ریزی اقتصادی، مدیر عامل شرکت مهندسی آب و خاک و معاون استاندار بوده و همچنین ریاست سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه را در کارنامه خود دارد.

حداکثر ۹۶۰ تومان، قیمت خرید تضمینی ذرت در کشور

عباس والوزی، معاون بازرگانی داخلی شرکت پشتیبانی امور دام کشور در این باره گفت: خرید تضمینی ذرت در سال ۹۴ با مباشرت شرکت پشتیبانی امور دام کشور انجام می شود

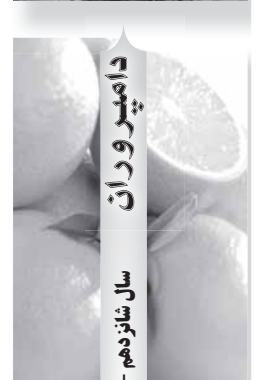
وی افزود: با توجه به برنامه اعلامی در سطح کشور، به جز استان خوزستان که قرار است از طریق بورس کالا اجرا شود، ذرت به قیمت مصوب حداکثر ۹ هزار و ۶۰۰ ریال به صورت تضمینی از کشاورزان خریداری خواهد شد. معاون بازرگانی داخلی شرکت پشتیبانی امور دام کشور خاطر نشان کرد: بر اساس

اینفوگرافی اعلام شده است که از هر ۹ نفر، یک نفر از گرسنگی، بیش از دو میلیارد نفر از کمبود ریز مغذی ها (گرسنگی پنهان) و نیم میلیارد نفر از چاقی رنج می برند. همچنین ۷۵ درصد از فقر جهانی متعلق به مناطق روستایی است و تنها یک چهارم جمعیت از حمایت اجتماعی کافی بهره مند هستند. ۲/۵ میلیارد نفر از کشاورزان و ماهیگیران با بحران درگیر هستند و تنها چهار محصول خوراکی (برنج، گندم، ذرت و سیب زمینی) از ۳۰ هزار محصول موجود، ۶۰ درصد انرژی را رژیم های غذایی جهانی تأمین می کنند. در این اینفوگرافی به نکاتی از قبیل وابستگی سیستم های غذایی مدرن به سوخت های فسیلی و زیروبی دو سوم جمعیت جهان تا سال ۲۰۲۵ با بحران آب، هدررفت یک سوم از تولید مواد غذایی و... اشاره شده است. در پایان اینفوگرافی، اراده سیاسی و حکومت مشارکتی در تحقق هدف به پایان رساندن گرسنگی بسیار مهم بیان شده است.

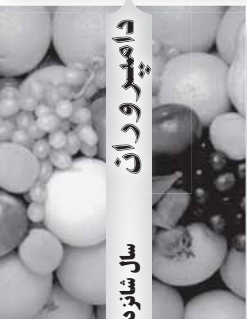
سرمایه گذاری مشترک ایران و اوکراین برای تولید محصولات کشاورزی

در جلسه مشترکی که با حضور سفیر ایران در اوکراین، رئیس اتاق بازرگانی اوکراین، نمایندگان شرکت های خصوصی اوکراینی با معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس هیئت مدیره شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، مدیر کل دفتر بین الملل و سازمان های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی، نمایندگان شرکت های وابسته وزارت جهاد کشاورزی برگزار گردید، بر توسعه همکاری های مشترک میان ایران و اوکراین تأکید شد.

مدیر عامل شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران در این ارتباط گفت: کشور اوکراین از نظر تولیدات کشاورزی در منطقه، می تواند منبع مناسبی برای سرمایه گذاری مشترک و تولید محصولات کشاورزی باشد و علاوه بر آن، بازار مناسبی برای محصولات صادراتی ایران همچون پسته، خشکبار،

کشور و چهار تفاهم نامه بین بخش خصوصی ایران و کشاورزی فرانسه در زمینه تکنولوژی های کشاورزی، بذر و دامپروری به امضاء رسید.

وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: کل تبادلات تجاری دو کشور ۴۶۹ میلیون یورو بوده است که ۴۱۱ میلیون یورو واردات از فرانسه به ایران و ۵۸ میلیون یورو نیز صادرات به فرانسه داشته ایم.

حجتی تصریح کرد: وزیر ایران و فرانسه متفق القول هستند که اعتماد به بخش خصوصی می تواند زمینه های گسترش همکاری و افزایش سرمایه گذاری ها را رقم بزند.

ممنوعیت کاشت محصولات تراریخته در اسکاتلند و ایرلند

«ریچارد لوکهد»، وزیر امور روستایی اسکاتلند، نسبت به افزایش تمایل کشاورزان این کشور در اصلاح ژنتیک محصولات غذایی ابراز نگرانی کرد و از ممنوع شدن این کار در آینده نزدیک خبر داد.

«لوکهد» هشدار داد: این یک قمار بزرگ است، نباید اصالت گیاهان نباتی و غلات اسکاتلند را برای رسیدن به سود بیشتر در کوتاه مدت در معرض تهدید قرار دهیم. البته کشاورزان اسکاتلندی چندان با این نظر موافق

برنامه ابلاغی، در حال حاضر خرید ذرت از کشاورزان آغاز و تا پایان فصل برداشت ادامه خواهد داشت.

گل محلات دارای برند جهانی است

معاون باغبانی وزیر جهاد کشاورزی در مراسم افتتاح سیزدهمین نمایشگاه ملی گل و صنایع وابسته در محلات، گفت:

شهرستان محلات یکی از قطب های مهم تولید و صادرات گل کشور به شمار می رود و با بهره برداری از پایانه

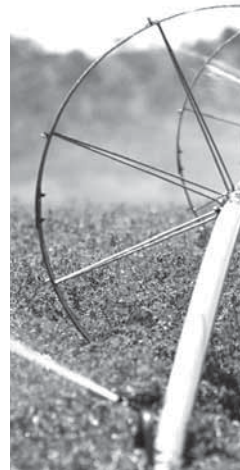
گل محلات، زنجیره تولید گل شامل نیروی انسانی ماهر، پژوهشگرده ملی تحقیقات گل و گیاه زینتی و پایانه گل تکمیل می شود. وی با بیان اینکه با برگزاری نمایشگاه های گل و گیاه در سال های اخیر در محلات گل این شهرستان دارای برند جهانی شده است، تصریح کرد: حدود شش هزار هکتار از باغ های کشور به پرورش گل و گیاه اختصاص دارد و دولت برای افزایش تولید و صادرات، تولیدکنندگان را حمایت می کند.

محمدعلی طهماسبی افزود: در سال جاری برای نخستین بار به صورت آزمایشی سازه های گلخانه در چهار استان کشور بیمه می شود و در سال های آینده بیمه سازه های گلخانه ای در سراسر کشور اجرا خواهد شد.

وزرای کشاورزی ایران و فرانسه:

گسترش همکاری و افزایش سرمایه گذاری در سایه اعتماد به بخش خصوصی

وزیر جهاد کشاورزی به همراه وزیر فرانسه و هیئت همراه در جلسه ای که در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن برگزار شد، در جمع تولیدکنندگان و شرکت های سرمایه گذاری بخش خصوصی گفت: در نخستین نشست تهران، شش تفاهم نامه و سند همکاری بین بخش های مختلف به امضاء رسید و این بار نیز یک تفاهم نامه در باره چشم انداز های کشاورزی دو

ندارد، هم آورده شده است.

- ۱- علف کش گلیفوزیت ۴۱ درصد SL، ۲-
- ۳- علف کش توفوردی ۷۲ درصد SL، ۳-
- ۴- علف کش توفوردی + ام ث پ آ ۶۷،۵ درصد SL، ۴-
- ۵- قارچ کش تبوکونازول مانکوزب ۸۰ درصد WP، ۵-
- ۶- قارچ کش تبوکونازول شش دو درصد DS، ۶-
- ۷- قارچ کش تبوکونازول ۲۵ درصد FS، ۷-
- ۸- حشره کش کلرپیریفوس ۴۰،۸ درصد EW، ۸-
- ۹- حشره کش ایمیداکلوپرید ۳۵ درصد SC، ۱۰-
- ۱۱- حشره کش استامی پرید ۲۰ درصد SP، ۱۱-
- ۱۲- حشره کش و کنه کش آبامکتین ۱،۸ درصد EC، ۱۲-
- ۱۳- حشره کش متالدهاید شش درصد طعمه.

امکان دسترسی به مجموعه اطلاعات کشاورزی

و کشاورزان کشور برای عموم

نتایج نخستین طرح آمارگیری مقیاس بزرگ کشور با تغییر رویکرد جمع آوری آمار و اطلاعات از روش کاغذی به روش الکترونیکی که از مهرماه سال ۱۳۹۳ آغاز شد، منتشر و در اختیار عموم علاقه مندان قرار گرفت.

بر اساس این گزارش که دربرگیرنده طیف وسیعی از اطلاعات آماری است، تعداد ۴ میلیون و ۴۲ هزار و ۹۱۱ بهره بردار در سطح کشور شناسایی و فهرست شده است که برای ۱۰ هزار و ۳۴۴ بهره بردار به دلایل مختلف، امکان پرسشنامه فراهم نشده است.

در این گزارش، تعداد واحدهای بهره برداری کشور ۴ میلیون و ۱۵ هزار و ۹۱۷ مورد عنوان شده که از این تعداد ۳ میلیون و ۴۷ هزار و ۵۵۵ واحد متعلق به خانوارهای معمولی ساکن در آبادی یا شهر مورد آمارگیری و ۹۴۳ هزار و ۲۶۰ واحد متعلق به بهره برداران غیر ساکن، ۱۶ هزار و ۷۴ واحد متعلق به خانوارهای معمولی غیر ساکن (در حال کوچ) و ۹۰۲۸ واحد متعلق به شرکت های رسمی و مؤسسه های عمومی است.

بر اساس نتایج این سرشماری، اراضی کشاورزی کشور حدود ۱۶ هزار و ۴۷۷ هزار هکتار است. این اراضی

نیستند و از طرح پربار کردن زمین های زراعی خود حمایت می کنند.

«لوکهد» در ادامه افزود: اسکاتلند در سراسر جهان به داشتن طبیعت بکر و زیبا مشهور است و ممنوعیت تولید محصولات اصلاح ژنتیک شده، به حفظ این منابع پاک و اصیل کمک می کند به ویژه آنکه مشتریان از ما نخواستند اصلاحات ژنتیکی بر محصولات کشاورزی ایجاد کنیم، آنها خواستار خرید مواد غذایی ارگانیک هستند. رعایت این موضوع از سوی کشاورزان می تواند نتایج مثبت فراوانی برای انسانها، حیوانات، گیاهان و محیط زیست به دنبال داشته باشد.

پس از اعلام اسکاتلند مبنی بر ممنوعیت کاشت محصولات ژنتیکی اصلاح شده، ایرلند شمالی دومین کشور عضو اتحادیه اروپا است که کاشت محصولات تراریخته را ممنوع اعلام کرد. وزیران کشاورزی و محیط زیست هر دو کشور اسکاتلند و ایرلند شمالی عواقب ممنوعیت تولید محصولات تراریخته را از لحاظ کاهش بازاریابی پذیرفته اند. پیش از این نیز با هشدار رئیس جمهور روسیه در استفاده از این محصولات، ممنوعیت واردات و توزیع محصولات تراریخته در این کشور به تصویب رسید.

کشاورزان توجه کنند:

لیست آفت کش های ممنوعه اعلام شد

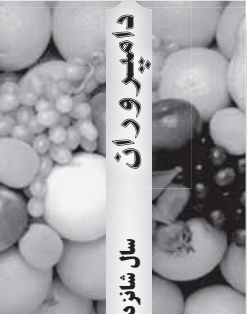
به گزارش روابط عمومی سازمان حفظ نباتات، معاون کنترل آفات طی نامه ای به انجمن واردکنندگان کود و سم اعلام کرد؛ متقاضیانی که مدارک مورد نیاز ثبت آفت کش ها را تا تاریخ ۳۰ آذرماه ۹۴ ارسال کنند، آزمایش های لازم برای ثبت از ابتدای سال زراعی انجام خواهد شد.

در این نامه آورده شده است: در صورت ارسال پس از موعد، آزمایش های ثبت رسمی آفت کش ها حداقل با یک سال تأخیر انجام خواهد شد.

همچنین در این دورنگار فهرستی از نام عمومی آفت کش هایی که از سال ۱۳۹۶ اجازه تولید یا واردات را

نیراعظم خوش خلق سیما سرپرست پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی شد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی، مراسم معارفه خوش خلق سیما و تکریم از بهزاد قره یاضی، روز شنبه ۱۱ مهر ماه جاری با حضور اسکندر زند معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، طهماسبی معاون پژوهشی سازمان و حجت الاسلام سعیدیان نماینده ولی فقیه در سازمان و تنی چند از رؤسای مؤسسه های تحقیقاتی و مدیران پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی در سالن جلسات حوزه ریاست پژوهشکده برگزار شد.

قره یاضی طی سخنانی کوتاه، زیباترین دوران مدیریت خود را دوره مدیریت کنونی برشمرد و اقدامات خود را در زمینه جهت دار کردن تحصيلات تکمیلی و

هدفمند کردن تحقیقات پژوهشکده در دوره مسئولیت تشریح کرد.

نیراعظم خوش خلق سیما سرپرست جدید پژوهشکده در ادامه مراسم بار دیگر از اعتماد معاون وزیر جهاد کشاورزی تشکر کرد و گفت: فراهم کردن زمینه های کاری تحقیقاتی با بستر سازی امکانات جانبی و ارتباط مؤثر با مؤسسه های تحقیقاتی و دانشگاه ها و مراکز مهم داخلی و بین المللی از مهم ترین برنامه ها است. معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی نیز سخنان خود را با تشکر از خوش خلق سیما بابت زحمات وی در هیأت ممیزه سازمان آغاز کرد و ایشان را فردی لایق، با درایت و توانمند و با حمایت حداکثری محققان پژوهشکده دانست.

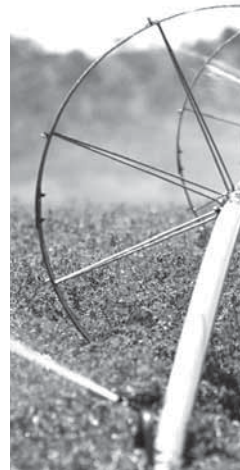
توسط ۳ میلیون و ۳۵۹ هزار بهره بردار کشاورزی بازمینی مورد استفاده در فعالیت های زراعت و باغداری است که سهم هر بهره بردار به طور متوسط ۴٫۹ هکتار می شود.

همچنین از کل اراضی کشاورزی کشور ۴۶٫۲ درصد، اراضی کشاورزی آبی با میانگین ۲٫۹ هکتار برای هر بهره بردار اراضی آبی و بقیه اراضی کشاورزی دیم با میانگین ۶٫۹ هکتار برای هر بهره بردار است.

از اراضی کشاورزی آبی ۷۸٫۷ درصد به اراضی زراعی آبی (زیر کشت محصولات سالانه و آیش) و بقیه به اراضی باغ و قلمستان آبی اختصاص دارد.

بر اساس این گزارش، تعداد بهره برداران کشاورزی که به فعالیت زراعت مشغول بوده اند، بدون در نظر گرفتن کشت گلخانه ای ۲ میلیون و ۴۸۲ هزار واحد است. همچنین مساحت باغ و قلمستان کشور ۱۷۹۰ هزار هکتار متعلق به ۱۷۰۴ هزار بهره بردار است که از این مساحت، ۱۶۲۳ هزار هکتار آبی متعلق به ۱۵۵۱ هزار بهره بردار و ۱۶۷ هزار هکتار دیم متعلق به ۱۷۷ هزار بهره بردار است. بر اساس نتایج حاصل از این سرشماری، حدود ۱۲۹۰ هزار هکتار از اراضی باغ و قلمستان کشور به صورت باغ ساده (تک محصولی) و حدود ۵۰۰ هزار هکتار به صورت چند محصولی بوده است. این گزارش نشان می دهد که تعداد ۱۳ هزار و ۷۸۱ بهره بردار کشاورزی با گلخانه هایی به مساحت ۶۱۹۱ هکتار به فعالیت کشت محصولات گلخانه و انواع محصولات سالانه و دائمی مشغول بوده اند.

گفتنی است، نخستین سرشماری کشاورزی ایران در سال ۱۳۵۲ فقط در مناطق روستایی اجرا شد و پس از آن در سال های ۱۳۶۷، ۱۳۷۲ و ۱۳۸۲ سرشماری کشاورزی به صورت عمومی (نقاط شهری و روستایی) به مرحله اجرا درآمد. سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳، چهارمین سرشماری عمومی کشاورزی کشور است که از پنجم مهر ماه تا ۱۸ آبان ماه به طور همزمان در سراسر کشور انجام شد.

حساس اعلام کرد و گفت: خرید تضمینی و حفظ ذخایر استراتژیک و همچنین تنظیم بازار پروتئینی کشور از مباحث کلیدی محسوب می شود. در پایان این مراسم از خدمات ارزنده مصطفی یاسایی نیز تقدیر شد.

شرکت بازرگانی دولتی متولی خرید تضمینی

دانه های روغنی شد

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران از مأموریت جدید این شرکت درباره

خرید تضمینی دانه های روغنی خیر داد و گفت: اولویت خرید با کارخانه های روغن کشی و روغن نباتی است و در صورت عدم خرید توسط کارخانه ها، این شرکت دانه های روغنی تولیدی کشاورزان را به قیمت تضمینی خریداری خواهد کرد.

علی قنبری افزود: طبق ابلاغیه وزیر جهاد کشاورزی، شرکت بازرگانی دولتی ایران متولی خرید تضمینی دانه های روغنی سویا و آفتابگردان تولید داخل در سال ۱۳۹۴ شده و قرار است در کنار بخش خصوصی، مازاد تولید کشاورزان را خریداری کند.

وی با اشاره به اعلام قیمت خرید تضمینی دانه های روغنی خاطر نشان کرد: براساس مصوبه هیأت وزیران و بخشنامه وزیر جهاد کشاورزی قیمت هر کیلوگرم دانه سویا با ناخالصی دو درصد و رطوبت ۱۲ درصد ۱۹ هزار و ۷۰۰ ریال و قیمت هر کیلوگرم دانه آفتابگردان با ناخالصی دو درصد و رطوبت ۹ درصد ۲۱ هزار و ۵۰۰ ریال تعیین و مصوب شده است.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران اینک کارخانه های روغن کشی و روغن نباتی در ازای خرید دانه های روغنی مجوز واردات دانه یاروغن خام دریافت می کنند، ادامه داد: دولت برای تشویق کارخانه ها به خرید دانه های روغنی تولید داخل، مقرر کرده است تا به ازای خرید هر کیلوگرم دانه روغنی براساس قیمت تعیین شده توسط کارخانه ها، آنها بتوانند دو کیلوگرم روغن خام و یا ۹

نیراعظم خوش خلق سیما پیش از این علاوه بر مسئولیت مشاور معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و مسئولیت دبیرخانه هیأت ممیزه سازمان مذکور، عهده دار مسئولیت های مهمی چون معاون برنامه ریزی و پشتیبانی و قائم مقام پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی بوده است.

علیرضا ولی مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام شد

با امضای حکم اصلی وزیر جهاد کشاورزی، علیرضا ولی عهده دار مدیرعاملی شرکت پشتیبانی امور دام شد. بنابه اعلام روابط عمومی معاونت امور بهبود تولیدات دامی کشور در مراسمی که با حضور قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی و معاون امور تولیدات دامی کشور برپا شد، از مصطفی یاسایی به دلیل

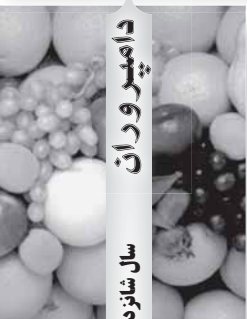
خدمات ارزشمندی که طی یک ساله اخیر در زمینه خرید مرغ و در جهت کمک به تولید کنندگان به شکل انبوه و عرضه آن در مقطع پر مصرف به منظور تنظیم بازار و علاوه بر آن تأمین و توزیع گسترده جو به منظور تغلیف دام های استان های مواجه با خشکسالی و نیز شروع صادرات مرغ برای نخستین بار طی یک سال گذشته تقدیر شد.

حسن رکنی به خرید تضمینی بیش از ۳۰۰ هزار تنی جو در سراسر کشور از سوی شرکت پشتیبانی امور دام اشاره کرد و افزود: با این خرید، بیش از ۹۰ درصد مطالبات بهره برداران پرداخت شد.

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور بازرگانی نیز در این مراسم فعالیت شرکت پشتیبانی امور دام را

سازمان مدیریت بحران کشور (به نسبت مساوی)، موضوع بند (م) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳-، به منظور کنترل و مقابله با بیماری آنفلوانزای فوق حاد پرندگان (عملیات مراقبت و شناسایی بیماری، پرداخت خسارت به صاحبان پرندگان بومی معدوم شده، پرداخت خسارت نهاده‌های آلوده معدوم شده، عملیات معدوم سازی، قرنطینه ای و بهداشتی) در اختیار سازمان دامپزشکی کشور قرار می‌گیرد تا با رعایت قوانین و مقررات مربوط هزینه شود.

۲- استانداران مکلفند همکاری‌های لازم را برای اجرای عملیات معدوم سازی، قرنطینه ای، بهداشتی، مراقبت و شناسایی در استان‌های مربوط با سازمان دامپزشکی کشور به عمل آورند.

۳- سازمان دامپزشکی کشور موظف است گزارش عملکرد اعتبار مذکور را در مقاطع زمانی سه ماهه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارائه نماید.

این مصوبه در تاریخ ۱۳۹۴/۶/۸ از سوی اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهور ابلاغ شده است.

مجله دامپروان: بسیاری از کارشناسان و صاحب نظران این رقم را بسیار ناچیز و ناکارآمد می‌دانند، در میانه سالهای ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۶ آمریکا ۷ میلیارد دلار برای مقابله با این بیماری اختصاص داده است.

ظرفیت تولید سالانه ۲۰ تن خویار در مرکز پرورش ماهیان خویاری مازندران

بنابر گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی، معاون وزیر جهاد کشاورزی با اعلام این خبر گفت: سال گذشته یک هزار و ۵۰۰ کیلوگرم خویار پرورشی و ۶۵۰ تن گوشت ماهی خویاری تولید شد.

حسن صالحی افزود: در برنامه ششم توسعه، تولید ۱۰۰ تن خویار پرورشی و ۱۰ هزار تن گوشت ماهی خویاری پرورشی هدف گذاری شده که برای این میزان تولید به ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیارد تومان سرمایه گذاری نیاز

کیلوگرم دانه روغنی وارد کشور کنند.

وی در پایان تأکید کرد: اولویت خرید دانه‌های روغنی با کارخانه‌های روغن‌کشی و روغن نباتی است و این شرکت نیز همچون خرید تضمینی گندم و برنج، در صورت عدم خرید دانه‌های روغنی توسط بخش خصوصی، تولیدات کشاورزان را براساس قیمت مصوب خریداری می‌کند.

واگذاری مأموریت برق دار کردن چاه‌های آب کشاورزی به جهاد نصر

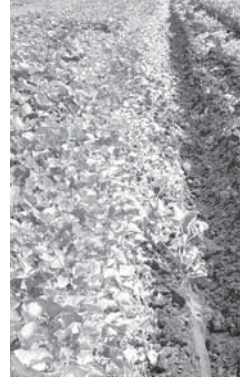
در ابلاغیه محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی به مدیرعامل موسسه جهاد نصر آمده است: نظر به مسوولیت وزارت جهاد کشاورزی در مورد مکانیزه کردن سیستم‌های آبیاری و استفاده بهینه آب در بخش کشاورزی و همچنین درخواست حدود ۴۵ هزار متقاضی برای برقرار کردن چاه‌های آب به دلیل کاهش هزینه‌های تولید، مقرر می‌گردد تا موسسه جهاد نصر در چارچوب مصوبه شماره ۱۵۷۱۵۶ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۰ شورای اقتصاد به منظور برق دار کردن چاه‌های آب کشاورزی به صورت جدی اقدام نماید.

مقتضی است برنامه زمانبندی اجرای کار را با هماهنگی معاونت‌های برنامه ریزی و اقتصادی و آب و خاک تنظیم و ارسال کنید و به صورت مستمر گزارش پیشرفت عملکرد را به اینجانب ارائه دهید.

اختصاص اعتبار به سازمان دامپزشکی برای مقابله با آنفلوانزای فوق حاد پرندگان

بنابر گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، هیات وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۶/۱ به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال به صورت هزینه ای از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۱۲) قانون تشکیل

تا این آب به روش کم فشار برای هر قطعه کشاورزی با مساحت متوسط ۱ تا ۲ هکتار اجرا شود.

در این طرح آب به صورت مستقیم با هدف جلوگیری از تبخیر و هدر رفت، از مخزن چاه وارد شبکه‌ی لوله انتقال آب می‌شود و در مسیر، بعد از رسیدن به مزرعه، داخل مزارع توسط سیستم‌های جدید بصورت حجمی به بهره بردار تحویل داده خواهد شد.

بنابر گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی، وزیر جهاد کشاورزی در بازدید از این طرح گفت: آبیاری با لوله در هزار و ۵۰۰ هکتار از این طرح تاکنون ۹۵ درصد پیشرفت داشته است.

محمود حجتی افزود: پمپاژهای ثانویه و اجرای عملیات شبکه لوله کشی تا مزارع را جهاد کشاورزی انجام خواهد داد که ۹ هزار و ۸۰۰ کیلومتر لوله کشی را شامل می‌شود و پمپاژهای اولیه نیز در وزارت نیرو انجام خواهد شد.

وی با بیان اینکه در فاز اول، یک سایت ۳ هزار هکتاری در منطقه شیب آب و شهرستان هامون پیش بینی و مراحل اجرایی آن شروع شده است، گفت: این مرحله از طرح که به ۱۶ ناحیه تقسیم شده است با ۹۵ درصد پیشرفت فیزیکی در حال اجرا است.

وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه این عملیات در ۴۶ هزار هکتار از سطح ۲۰۰ هزار هکتاری دشت سیستان انجام می‌شود، گفت: امیدواریم تا پایان سال بتوانیم مناقصات را برای ۴۶ هزار هکتار نهایی و عملیات اجرایی آن را تا پایان کار دولت یازدهم به اتمام برسانیم.

حجتی افزود: با پیش بینی‌هایی که دولت و مجلس کرده‌اند، ۸۵ درصد از هزینه تغییر الگوی آبیاری را دولت به عنوان تسهیلات بلاعوض به کشاورزان می‌دهد.

وی درباره صنایع تبدیلی و غذایی، بسته بندی و صنایع تکمیلی بخش کشاورزی با توجه به خلق ارزش افزوده‌ای که دارد گفت: صنایع مرتبط در هر منطقه با توجه به نوع محصول و الگوی کشت پیش بینی شده در آن منطقه ایجاد خواهد شد.

هست.

رئیس سازمان شیلات ایران با اشاره به اینکه صید تجاری ماهیان خاویاری از شش سال پیش توسط رؤسای

جمهوری کشورهای حاشیه خزر ممنوع شده است، خاطر نشان کرد: طی این مدت، صید ماهیان خاویاری، فقط برای تحقیقات انجام گرفته و خوشبختانه در مهر ماه سال گذشته در اجلاس سران کشورهای حاشیه دریای خزر در آستاراخان، موافقتنامه حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع زنده دریای خزر در حضور رؤسای جمهوری، امضا شد.

رئیس سازمان شیلات ایران ادامه داد: این توافقنامه به تأیید مجالس سه تا از کشورهای حاشیه دریای خزر رسیده و تأیید این توافقنامه در مجالس ایران و روسیه، در دستور کار قرار گرفته است.

به گفته صالحی، اجرای این توافقنامه، کمک مؤثری به بازسازی ماهیان خاویاری دریای خزر می‌کند.

وی توسعه پرورش ماهیان خاویاری را از برنامه‌های مهم سازمان شیلات ایران عنوان کرد و اظهار داشت: راه‌اندازی مرکز تکثیر و پرورش ماهیان خاویاری در شهرستان جویبار در استان مازندران یکی از اقدام‌های این سازمان به منظور توسعه پرورش ماهیان خاویاری است.

صالحی درباره ظرفیت تولید این مرکز تصریح کرد: مرکز تکثیر و پرورش ماهیان خاویاری شهرستان جویبار ظرفیت تولید سالانه ۳۰ تن خاویار و دو هزار تن گوشت ماهی خاویاری را دارد.

طرح آبیاری با لوله در یک هزار و ۵۰۰ هکتار دشت

سیستان

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، انتقال و توزیع آب مورد نیاز آبیاری مزارع در این طرح با استفاده از خطوط لوله به قطر ۷۰۰ تا ۱۶۰۰ میلی‌متر طراحی شده

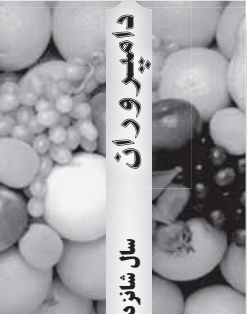

دایمیروان

سال شانزدهم - شماره ۱۶۵ - مهر ۱۳۹۴

۹۶

حضور پررنگ هیات بخش خصوصی غذا و کشاورزی

پرتغال در ایران

محمود حجتی در مراسم امضای سند یادداشت تفاهم همکاری های کشاورزی ایران و پرتغال گفت: با توجه به روابط دیرینه دو کشور امید است که بعد از توافق برجام سر فصل جدیدی در توسعه روابط دو کشور به ویژه در بخش کشاورزی به وجود آید. وزیر جهاد کشاورزی کشورمان افزود: تصور می کنم یکی از زمینه های همکاری خوبی که علاوه بر موارد مذکور می توانیم با پرتغال داشته باشیم در زمینه صنایع پایین دستی یعنی بعد از تولید در بحث بسته بندی صنایع تبدیلی و غذایی است تا بسترهای لازم را برای توسعه همکاری های مشترک فراهم کنیم.

وی تصریح کرد: متأسفانه همکاری های اقتصادی دو کشور در حال حاضر پایین تر از ظرفیت های بین دو کشور به ویژه در بخش کشاورزی است که امیدواریم با امضای سند یادداشت همکاری های دو کشور در بخش کشاورزی مقدمات توسعه مناسبات میان تهران - لیسبون فراهم شود.

نونو ویرا بریتو وزیر مشاور در امور غذا و تحقیقات کشاورزی و دریایی پرتغال نیز گفت: متأسفانه طی چند سال گذشته در بخش کشاورزی و غذایی با آسیب های جدی مواجه شده ایم به طوری که اقتصاد پرتغال تغییرات زیادی را به همراه داشته اما این امر موجب مستحکم و قوی شدن پرتغال در بخش های مختلف شده است.

وی اظهار داشت: بخش حمل و نقل کشور پرتغال ۴۰ درصد تولید ناخالص ملی را به خود اختصاص داده در حالی که قبلاً سهم این بخش در تولید ناخالص ملی حدود ۲۰ درصد بوده است. در بخش غذا و کشاورزی پیشرفت های خوبی در صنعت، تحقیقات و فناوری به دست آورده ایم به طوری که محصولات مادر سطح اروپا و جهان از کیفیت بالایی برخوردار است.

وی اضافه کرد: در همین راستا توانسته ایم بازارهای مختلفی در قاره های مختلف جهان را از آن خود کنیم به طوری که به ۸۰ بازار جهان از جمله چین و کوبا صادرات

در جشنواره بین المللی فیلم سبز ایران شرکت کنید

پنجمین جشنواره بین المللی فیلم سبز ایران با هدف شناسایی بهترین آثار سینمایی و سمعی - بصری مرتبط با حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی در سطح ملی و بین المللی و نمایش عمومی آنها به منظور ارتقاء آگاهی عمومی و فرهنگ سازی در این زمینه، ۲۴ تا ۳۱ اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۵ برگزار می شود.

فرهاد توحیدی عضو هیأت مدیره خانه سینما و دبیر پنجمین جشنواره بین المللی فیلم سبز هدف از برگزاری این جشنواره را صرافت سینمایی با دغدغه های هنری ندانست و گفت: «امروز بر همگان روشن شده است که محیط زیست بازندگی و سلامت آنها پیوند خورده و حفظ آن از نان شب هم واجب تر است».

علاقتمندان می توانند برای دریافت فایل فراخوان این جشنواره به نشانی زیر مراجعه کنند:

۰۱-۹۴۰۷۰۵-۷

کاهش میزان بارش های کشور ادامه دارد

بنابر گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو، در هفته سوم شهریور ۲ میلی متر بارش ثبت شد که با این میزان بارش، مجموع بارش های کشور در مقایسه با مدت مشابه سال آبی گذشته، ۱۱ درصد و در مقایسه با متوسط دراز مدت ۱۹ درصد کاهش یافته است.

میزان بارش ها در دوره مشابه سال آبی گذشته ۲۱۹ میلی متر و دوره دراز مدت در همین زمان ۲۴۰ میلی متر ثبت شده است.

در طول هفته گذشته، در حوضه آبریز دریای خزر ۷ میلی متر، در حوضه خلیج فارس و دریای عمان ۳ میلی متر، در حوضه دریاچه ارومیه و حوضه فلات مرکزی یک میلی متر بارش گزارش شده و میزان بارش در مرزهای شرق و سرخس عدد صفر را نشان می دهد.

اصفهان، محمود حجتی در بازدید از یکی از واحدهای گلخانه‌ای نمونه استان اصفهان با بیان این که خطوط اعتباری خاصی به این کار تخصیص داده شده است، تصریح کرد: در حال حاضر کشور با کمبود آب مواجه است و نیاز است اقداماتی برای مبارزه با کم‌آبی انجام شود، در صورت گسترش کشت گلخانه‌ای، صرفه‌جویی قابل توجه در این حوزه تولید سبزی و صیفی صورت می‌گیرد و اراضی برای سایر محصولات آزاد می‌شوند. وزیر جهاد کشاورزی با اعلام این که واحدهای گلخانه‌ای دانش آموختگان کشاورزی را به خود جذب می‌کنند و با مدیریت تخصصی اداره می‌شوند، گفت: خوشبختانه صادرات محصولات گلخانه‌ای به کشورهای مختلف خوب است و امیدواریم این میزان افزایش یابد.

وی تاکید کرد: با توجه به مشکلات و محدودیت‌های مختلف و با همکاری اعضای شورای پول و اعتبار، رئیس بانک مرکزی و وزیر اقتصاد، نرخ سود تسهیلات ارائه شده برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی از ۲۱ درصد به ۱۸ درصد کاهش یافت، این مصوبه یک هفته پیش به تصویب رسید و از سوی بانک مرکزی به بانک کشاورزی ابلاغ شد و امیدواریم هر چه زودتر اجرایی شود.

۱۱ سال ۱۱ هزار هکتار اراضی کشاورزی تجهیز و نوسازی می‌شود

به گزارش روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی، علیرضا پرستار مدیر کل دفتر امور آب و خاک معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی با اعلام این خبر افزود: برای اجرای طرح تجهیز و نوسازی در سطح ۱۱ هزار هکتار اراضی کشاورزی در سال جاری، ۵۸ میلیارد تومان مصوب شده است.

وی افزود: از این رقم ۳۵ میلیارد تومان مربوط به تجهیز و نوسازی اراضی شالیزاری سه استان شمالی کشور و مابقی برای تجهیز و نوسازی اراضی پایاب

انجام می‌دهیم.

وی با اشاره به روابط ۴۰ ساله ایران و پرغال، گفت: با وجود اینکه ایران در تحریم به سر می‌برد پرغال در بخش‌های مختلف با ایران همکاری داشته است. وی ادامه داد: در این سفر هیاتی قوی در بخش غذا و کشاورزی به ایران آمده و قرار است در بخش تحقیقات صنایع تبدیلی و فرآوری سرمایه‌گذاری‌هایی داشته باشیم.

وی اظهار داشت: تغییرات اقلیم، تبادل ژرم پلاسما، تولید علوفه، کارایی آب و سلامت غذا مورد ترکیب طرفین دو کشور قرار گرفت.

کشاورزان بیش از ۴۷۰۰ میلیارد ریال زکات پرداخت کردند

بنابر گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، آیت‌الله عالمی در جمع خبرنگاران زنجان گفت: زکات امسال تاکنون به طور کامل جمع‌آوری نشده است و از این رو تا امروز برآورد کاملی از مبلغ آن در دسترس نیست.

وی یادآور شد: پس از برداشت تمام محصولاتی که زکات شامل آنها می‌شود، می‌توان زکات را در سطح کشور جمع‌آوری و رقم نهایی را به دست آورد. زکات به محصولات گندم، جو، خرما، کشمش، طلا، نقره، شتر، گاو و گوسفند تعلق می‌گیرد.

آیت‌الله عالمی تاکید کرد: باید سالم‌ترین محصولات کشاورزی به دست فرزندان انقلاب و مردم زحمت‌کش ایران برسد.

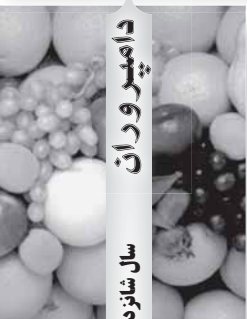
وی خاطر نشان کرد: مردم باید به نقطه‌ای برسند که محصولات کشاورزی سالم را مصرف کنند حتی اگر قیمت این محصول بالا باشد.

کاهش نرخ سود تسهیلات طرح‌های کشاورزی از ۲۱ درصد به ۱۸ درصد

بنابر گزارش روابط عمومی جهاد کشاورزی

از مذاکرات هسته‌ای و امید به اینکه نتایج این اقدامات به توسعه و رفاه مردم منتهی شود اعلام کرد: اینک طی شش ماه گذشته نفت به پایین‌ترین قیمت خود رسیده است و قیمت جهانی محصولاتی کشاورزی در بازارهای جهانی حداقل ۴۰ درصد از آنتر از تولیدات داخلی است که کشاورزان باید با تدبیر و بررسی‌های لازم نسبت به سرمایه‌گذاری‌های جدید برای رقابتی کردن تولید اقدام نمایند.

دبیر کل خانه کشاورز در ادامه، تجدیدپذیری سالیانه آبهای زیرزمینی را ۳۳ میلیارد متر مکعب اعلام کرد که هم‌اکنون مشغول برداشت ۵۸ میلیاردی از آنها هستیم! وی افزود: باید در برنامه ششم توسعه فقط افزایش بهره‌وری در نظر گرفته شود و غیر از این، با برنامه تعادل بخشی کشور برای جلوگیری از بحران آب در تضاد است. وی در ادامه گفت: وزارت نیرو در حال حاضر با درک منطقی از منابع آب و برنامه ریزی درست برای تعادل بخشی نگاه واقع‌گرایانه به بخش آب دارد و از همه مسئولان کشور خواست که در برنامه‌های خود در مورد آب با وزارت نیرو هماهنگ باشند.

دبیر کل خانه کشاورز با اعلام اینکه باور عمومی در مورد کمبود آب هنوز واقعی نیست گفت: منافع ملی کشور ایجاب می‌کند برنامه‌ریزی‌های دقیق برای تعادل بخشی، در حداقل زمان ممکن انجام گیرد و الا برنامه‌های خیلی بلند مدت چاره کار نیست.

در ادامه این مراسم، گزارش جلسه دفتر سیاسی خانه کشاورز با موضوع انتخابات به اطلاع اعضا رسید و در خصوص نحوه شرکت خانه کشاورز بحث و تبادل نظر شد.

سدها است. پرستار با بیان این که از طریق اجرای طرح‌های تجهیز و نوسازی و تسطیح اراضی، راندمان آبیاری به طور متوسط ۱۴ درصد افزایش می‌یابد، اظهار داشت: با اجرای این طرح بین ۱۵۰۰ تا ۳۰۰۰ متر مکعب آب در هر هکتار صرفه جویی می‌شود.

مدیرکل دفتر امور آب و خاک معاونت آب و خاک در عین حال به اختصاص ردیف مستقل برای اجرای این طرح در استان فارس اشاره و تصریح کرد: امسال ۹،۸ میلیارد تومان به طور مستقل برای تجهیز و نوسازی اراضی کشاورزی استان فارس تصویب شده که در صورت تامین این اعتبار، ۲۰۰ هزار هکتار از اراضی، زیر پوشش این طرح قرار می‌گیرد.

پرستار بیان داشت: برای ۱۱ هزار هکتار تجهیز و نوسازی اراضی کشاورزی کشور، ۲۰ میلیون متر مکعب آب صرفه جویی پیش‌بینی کرده‌ایم. وی افزود: امسال ۴۰ درصد عملیات تجهیز و نوسازی در زمین‌های شالیزاری و ۶۰ درصد نیز در اراضی پایاب سدها اجرا می‌شود.

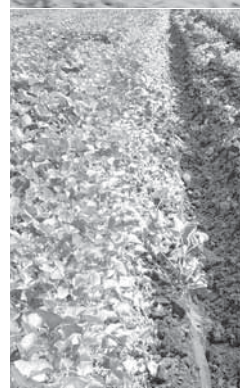
مدیرکل دفتر امور آب و خاک معاونت آب و خاک بیان داشت: تاکنون ۷۰۰ هزار هکتار از اراضی پایاب سدها و بندهای انحرافی مستقل از محل اعتبارات ملی، ۶۵۰ هزار هکتار از اراضی پایاب شبکه‌های سنتی مانند چشمه‌ها و قنوات از محل اعتبارات استانی و نزدیک به ۱۰۰ هزار هکتار اراضی شالیزاری در استان‌های شمالی تجهیز و نوسازی شده‌اند.

دکتر کلاتتری دبیر کل خانه کشاورز در نشست

ماهیارانه شورای مرکزی خانه کشاورز:

برنامه ششم باید بر محوریت آب قرار گیرد

دبیر کل خانه کشاورز در نشست ماهیارانه شورای مرکزی این تشکل، ضمن تبریک موفقیت‌های حاصل

Iran & France Ministers, agreements, an approach of creative diplomacy

French agriculture, fishery and food industry minister arrived in Iran in the head of a high ranking delegation. 20 of government responsible and 140 economical activists from private sector and 12 reporters were in company the French minister.

In an interview, “Stephan Le Foll” told about the reasons of his travel to Iran and the agreement that between him and Iranian minister. According to these agreements, transfer of technologies about seeds, genetics, researches and genomic animals will be done in near future.

These mutual agreements were caused to 11th government creative diplomacy.

These international relations can develop our presence global scene. We have many interests all over the world that can achieve establishing mutual relations to other countries.

Closeness of two perspectives and two guide – lines

In the last week of Mordad (August), the first summit of provincial managers from two ministries of Jihad – e– Keshavarzi and power, to achieve some guide – lines about water crisis was held in Tehran. Two ministers, Eng. M. Hojati from Jihad – e– Keshavarzi and Eng. H. Chitchian from power ministry were in the head of this summit. The power ministry as the manager and exploiter of water and Jihad – e – Keshavarzi as the consumer of water have two different ideas about water for many long time. But the main point was their joint interest about water crisis. Eng. M. Hojati as the first lecturer of summit said: more than 300 of 600 plains in the country are in crisis condition and this crisis is in all over the country, so we have to look for every way to reduce water consumption. He added about increasing of water efficiency: in the past years by establishing of new irrigation systems we saved a lot of water and by using the dryness resisted seeds and conservative agriculture and seedling cultiv, the amount of consumed water decreased significantly.

H. Chitchian, power Minister said: in past two decades, more than 6 billions m³ waters exploited additionally every year power minister emphasized: many gardens, also 7000 hac. Of pistachio gardens are draied. Many of lakes such as Uromia, Bakhtegan and Gav khoni are draied. Climate changes and rain decreasing caused to serious shortage in under ground water sources to increase the temperature, in creased the level of evaporation from dams basins.

Pressurized Irrigation System, One of the Best Options

Water crisis and declining of underground water sources began from 1982 (1361) and lifted to highest point in 2010 (1389). According to global standards usage from renewable water sources must be about 20% to 40%, but it is in Iran more than 74% that has caused the water crisis.

From 165 million hac of Iran`s area, only 18 million hac. are cultivatable that produce about 90 to 100 million tones of different crops. Eng. M. A. Akbari, water and soil assistant of Jihad – e – Keshavarzi Ministry believes that only 61.6 milliard cubic meter of water use in agriculture sector and other figures are not true.

Every year, about 10 milliard m3 of water, evaporate from dam basins which is not related to farmers. In the other hand, the water Utilize to produce grains, fruits, vegetables, meat, milk, egg and poultry and etc., for 80 millions population.

To conform to water crises and increasing water efficiency, government must consider to pressurized irrigation systems. Also, closing illegal wells and utilize of drought resisted seeds can decrease water crisis.

Contiuously, water is The main challenge

Eng. H. Safaie, Minister Assistant and Managing Director of control organization of rural coopration said: Water crisis that has affected agriculture sector and environment is one of the most important challenges for us, now.

He added: 3/2 million hac. Of irrigated lands and 700 thousands hac of dry farming areas are managed by rural cooprations, so we decided to establish 1200 water coopra-tives. This was occurred to save and improve water usage and develop new irrigation systems.

Eng. Safaie addressed: four classes of cooperative organization are active in trad-ing, production, preparing inputs and executive orders. These cooperatives can be active in all sectors of agriculture. In current year more than 7.8 million tones of wheat whas purchased from farmers that 3.4 million tones were buyed by these coopratives.

In the name of GOD

Damparvaran

The Iranian Economic Agricultural
Animal Husbandry & Poultry Magazine

Vol. 16   No.165   80 pp.
Oct 2015

ISSN 1680-1350

Founder and responsible executive:
M. Bijanpour - mnbijanpoor@yahoo.com

Under the auspices of:
Editorial council

Manager and Editor in chief:
M. Ansari
ansari@damparvaran.com

Reports Liabe & proof: Faranak Masoudi

International Editor and Overseas Adver-
tisement Executive
M. Ansari

Reporter :
Siavash Ansari

Printing: Miran Print

Address: no.37, Nader St.Tohid Ave.
tehran, Iran - Postal code:
1457884871

www.damparvaran.com

Fax: (+98 21) 66913163

Tel: +98 21 66913162

+98 21 66946250/52

damparvaran@damparvaran.com

1) Pressurized Irrigation System, One
of the Best Options

2) Continuously, water is The main chal-
lenge

3) Iran & France Ministers, agreements,
an approach of creative diplomacy

4) Closeness of two perspectives and
two guide - lines

د امپرووران

سال شانزدهم - شماره ۱۶۵ - مهر ۱۳۹۴

۴۲